

Kar ni tuje, zaničuješ,
starih šeg se zgublja sled,
pevec svojih ne spoštuješ,
za dežele čast si led!

Tiho pesem! – Bolečine
ne razglašaj naših ran,
če nečast te naša gine,
domu, Kranjc moj, zvest postani!

Ob kulturnem prazniku

Moja razmišljanja ob slovenskem kulturnem prazniku so namenjena Kamniku – kulturnozgodovinskemu biseru »v objemu gora«, kot se je mesto s pomočjo oblikovalcev domiselno upodobilo v svojem novem znaku. Mestu – kulturnozgodovinskem spomeniku – po njegovi častitljivi večstoletni zgodovinski vsebini in tudi pravni razglasitvi. Mestu – zgrajenemu po meri človeka, zato vabljivemu in prijetnemu. Mestu – o katerem bajajo bajke in pripovedke. Mestu – v katerem skoraj vsaka hiša pripoveduje zgodbe iz življenja njenih prebivalcev, dokazuje večino zidar-skih ali kamnoseških mojstrov, spominska plošča na njej pa govori o pesniku, igralci, skladatelju ali slikarju, ki se je v njej rodil ali v njej živel. Da to mesto je Kamnik, mesto, na katerega smo upravičeno ponosni, a do njega marsikdaj premalo spoštljivi. Kot dediščina nam je prepuščeno in je na nas ali nam bo v bogastvo ali breme.

V času, ko se Slovenci vračamo k svojim koreninam in izročilu, ko postajata kvaliteta in strokovnost spet vrednoti, ju bomo končno morali v našem mestu priznati in jima tudi dati prioriteto. Kulturna in naravna dediščina Kamnika in okolice je bogastvo, na katerem je vredno snovati njegovo prihodnost. Žal je barbarstvo medvojnih in povojnih let najbolj prizadelo prav kulturno dediščino: požgani, porušeni in izropani gradovi, prepustitev spomenikov zobu časa, poskus zbrisa zgodovinskega spomina so tragična bilanca teh časov, pa tudi grd madež na narodovi vesti: uničeval je svojo lastno substanco. Pa smo Slovenci danes dovolj zreli, da vemo, da je kulturna dediščina naša identiteta, branik meja našega ozemlja, materialni in duhovni dokaz o naši pravici do življenja na tem koščku Evrope? Pa se v Kamniku dovolj strokovno, pretehtano in selektivno, s čisto vestjo odločamo, čemu glede na vrednost in pomen v kulturi bomo dali prednost? Se vprašamo, kje je mesto kulturi med drugimi družbenimi dejavnostmi? Kolikšen del narodnega dohodka smo pripravljene nameniti ohranitvi vrednot, ki so Kamnik ustvarile? Kako bomo kulturne vrednote vključili v turistično ponudbo, pri čemer je način vključitve znan?

Po prazničnem 8. februarju pride 10. februar, dan, ko bo zasedal naš parlament. Če bo katero od namiznih vprašanj našlo mesto za premislek in upoštevanje strokovno podprtih predlogov in referenc, je odvisno od resničnosti trditev, da smo opravili s posploševanjem, subjektivnim odločanjem, voluntarizmom, da se v vseh svojih ravnanjih želimo približati evropskim kriterijem strokovnosti, kvalitete, odgovornosti in gospodarnosti.

Mirina Zupančič

Po sledih delegatskih pobud

Bo Malograjski hotel kmalu odprl vrata?

Občina naj v svojem proračunu nameni potrebna sredstva za dokončanje obnove hotela Malograjski dvor, je v imenu poslanskega kluba LDS predlagal **Dimitrij Perič** in dodal, da v primeru, če bo IS in skupščina podprla to pobudo, predlagajo ustanovitev delniške družbe, v kateri bi bili družbeniki: bivši lastnik (Tone Cerer op. p.), Občina, Stol in druga podjetja, ki so vložila svoj denar v obnovo hotela.

Sekretariat za prostorsko urejanje in varstvo okolja mu odgovarja, da se predstavniki kamniškega in domžalskega podjetja že sestali in se dogovorili, da Komunalno podjetje Domžale naroči in plača potrebno študijo za razširitev vodovodnega sistema iz Kamnika tudi v KS Križ, Moste in Komendo, ki bo pokazala možnost izvedbe teh del.

Delegat **Stane Zarnik** je v svoji pobudi, izhajajoči iz zaključkov javne tribune LDS v Komendi, predlagal, naj občina pripravi tehnični in finančni program povezave kamniškega in domžalskega vodovoda za področje KS Komenda, Moste in Križ. Sedaj se namreč ta območja napajajo s »krvavskim biserom«, ki pa to že dolgo ni več.

Občinski sekretariat za prostorsko urejanje in varstvo okolja mu odgovarja, da so se predstavniki kamniškega in domžalskega podjetja že sestali in se dogovorili, da Komunalno podjetje Domžale naroči in plača potrebno študijo za razširitev vodovodnega sistema iz Kamnika tudi v KS Križ, Moste in Komendo, ki bo pokazala možnost izvedbe teh del.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Resnica o Rudniku kaolina

Atomske gobe ali odpiranje novih delovnih mest

Že nekaj časa v kamniškem okolišju krožijo govornice, da se na lokaciji Rudnika kaolina izvajajo večja gradbena dela – gradnja skladišča za radioaktivne odpadke. Občila so to »senzacionalistično« terno hvaležno zgrabila in jo razširila v javnost.

Tako je bil tudi 28. januarja 1998 v SLOVENSKEH NOVI-CAH objavljen pompoznen članek z naslovom **ATOMSKE GORE POD VELIKO PLANINO?** ki je zaradi neresničnih trditev oziroma namigovanj sprožil v javnosti upravičen val ogorčenja.

Zaradi tega želimo širši javnosti pojasniti, da so bile v članku podane izkrivljene in zavajajoče informacije t. i. »rumenega tiska«, ki hlepi po senzacijah, čeprav dostikrat na škodo resnice.

Resnica je ta, da Rudnik kaolina Kamnik v redni likvidaciji, v opuščeni jamskih objektih gradi gobišče, kapacitete 300–350 t gob na leto, ki jih bo močroditi na tržišču, in ki bo zaposlil ca 20 ljudi, ne pa depenije radioaktivnih odpadkov.

Kolikor bi se uresničila ideja, da bi na območju Rudnika postavili tudi kompostarno, uredili predelavo šampinjonov do polproizvoda ter predelavo izrabljenega komposta za humus, bi to omogočilo dodatno zaposlitev še 10 ljudem.

Odločitev, da bomo gobišče gradili pod zemljo, smo sprejeli zato, da smo angažirali lastno delovno silo, lokacija pa je primer-na, ker omogoča racionalnejšo in bolj ekonomično proizvodnjo v t. i. kritičnih mesecih (junij – september), ko je temperatura zraka nad 25 stopinj. Temperatura in klima v jami pa sta vse leto konstantni, zato skozi vse leto ustvarjata dokaj ugodne razmere za rast gob.

Likvidacijski postopek in postopek sanacije rudnika predvidevata v svojem programu tudi Program razreševanja kadrovske problematike delavcev Rudnika kaolina. Ta program je bil podprt s strani sodnega senata in Ministrstva za industrijo in gradbeništvo. Na njegovi podlagi je bila narejena odobrena projektna dokumentacija za izgradnjo gobišča v Črni.

Iz članka veje vtis, da se v rudniku prikrivajo dela, ki bodo ogrozila čisto in zdravo okolje. Vemo pa, da je ekologija dandanes hvaležna tema za manipulacijo z javnostjo. Pri tem ni treba posebej poudarjati, da si vsi želimo čisto okolje, zato težimo za proizvodnjo, ki bo okolju neškodljiva.

Vzgoja šampinjonov je nedvomno je takšna proizvodnja, ob tem pa je, naravnana tudi v turizmu, ki naj bi bil naš izhod iz krize.

V programu likvidacije je tudi poudarjeno, da je potrebno po končanih zapiralnih delih v rudniku opraviti ukrepe zavarovanja jamskih objektov, da bi zaščitili zdravje ljudi in živali – o izvedenih ukrepih pa obvestiti pristojni organ občine, kot smiselno določa 9. čl. Zakona o rudarstvu.

V odprtih jamskih prostorih namreč lahko pride do zastrupitve s plini, ki nastajajo pri prepevanju in gnitju jamskega lesa, z zaprtjem t. i. Roza rova in podkopa Sela pa smo to potencialno nevarnost odpravili.

Likvidacijski upravitelj poroča o likvidacijskem postopku sodnemu senatu, četrtletno pa dostavlja poročila v vednost tudi Skupščini občine Kamnik ter Ministrstvu za industrijo in gradbeništvo

Str. 3	O pravicah na delovnem mestu Strah pred cesto
Str. 4	Kamniški stari grad Kmalu odprt za obiskovalce
Str. 5	Zeleni Kamnika Še ena resnica o kamniškem zraku
Str. 9	100 let Planinskega društva Kamnik
Str. 10	Kegljanje Simona Hren – državna prvakinja

Naslednja številka Kamniškega občana bo izšla 25. februarja. Prispevke sprejemamo do srede, 17. februarja; oglase, zahvale, obvestila ipd. pa do vključno 19. februarja.

z ekološkega vidika. Poudariti je treba, da je KS Črna demografsko ogroženo območje občine Kamnik – izgradnja gobjega rastišča pa omogoča perspektivo ne samo sedanjemu, temveč tudi prihodnjemu rodu otrok črnjanskih knapov, ki so v preteklih letih pustili v rudniku znoj in zdravje. Njihovo minulo delo je vodstvo Rudnika želelo preliti v dejavnost, ki bi oplemenitila njihov nikdar dovolj plačani trud.

Spričo povedanega nas čudi, da program, ki delavcem v teh kriznih časih zagotavlja delo in socialno varnost, ni deležen družbene podpore – nasprotno: izrabljen je za šikaniranje in dvojnemu v kompetentnost ljudi, ki se na teh vsestransko podprtih in javnih programih angažirajo.

Za vodstvo Rudnika Kaolina
Tehnični vodja rudnika
Anton Lakner, dipl. ing. rud.

kočna

KOČNA, d. d.

KUPUJTE V KOČNI VELIKA PUSTNA AKCIJA

Pralni prašek JOLLY (3 kg) 411 SIT
Kava EMBA (100 gr) 39 SIT
VINO bela kapljica (1 l) 84,90 SIT
in še 40 drugih izdelkov do 30% ceneje.

Akcija traja od 15. februarja do 3. marca 1993.

Pričakujemo vas v vseh naših prehrabnih trgovinah.
V PE NOVOTEHNA, tel. 831-404 vam nudimo do 20% sezonskega popusta na
ŠPORTNA OBLAČILA IN OPREMO
– BARVNE TELEVIZORJE GORENJE s 5% gotovinskim popustom
– DRUGO BLAGO po starih cenah
– UGODNO PRODAJO NA 3 ČEKE
V TEKSTILNIH TRGOVINAH lahko kupujete dodatno znižano sezonsko blago in ŠPORTNA OBLAČILA in nudimo ugodnost prodaje na 3 čeke.
Priporočamo se in zahvaljujemo za nakupe!

V krajevni skupnosti Podgorje

Po nedavnem zboru občanov v Podgorju smo za kratek pogovor zaprosili predsednika sveta KS Antona SVETLINA. Povprašali smo ga o tem, kaj so Pogorci postorili zta svoj kraj, za vas, ki je nekoč slovela za najdaljšo v Sloveniji, in kakšni so njihovi načrti za prihodnje čase.

Sogovornik ni bil nič kaj zadovoljen z udeležbo na zboru občanov, sam pravi, da je to dolžnost prevzel, ker je smatral, da bi bila velika škoda, če bi denar od samoprispevka nekoristno ležal, ne da bi začeli uresničevati stvari, za katere je bil samoprispevek sprejet.

Kot je bilo slišati na zboru občanov, je bilo v preteklem letu kar nekaj narejeno, čeprav težav ni zmanjkalo. Največ zapletov je bilo pri ureditvi pokopališča, kjer so se zaradi razpadajočega opornega zidu morali odločiti za sanacijo, hkrati pa za delno razširitev.

Lahko bi rekli, da je bila lani dejavnost KS usmerjena predvsem na tista področja, kjer bi lahko zaradi nevdzdrževanja nastala velika škoda. To velja poleg pokopališča tudi za prenovalne vrhne plasti ceste, obnovo kulturnega doma, kjer so obnovili streho, strop, pod in fasado, nabavili so tudi novo peč.

V lanskem letu so se lotili tudi velikega zalogaja – kanalizacije, ki pa je sami brez širše pomoči ne bodo zmogli. S prispevkom občanov in sklada stavbnih zemljišč so dosegli, da sta izdelana projekt in lokacijska dokumentacija.

Za te potrebe so lani krajani prispevali 716.000 tolarjev ob sredstvih, ki so jih prejšnja leta zbrali s krajevnim samoprispevkom in na druge načine, ki so znašala okrog 3.487.000 tolarjev.

Iz tega denarja so lani namenili za obnovo kulturnega doma 506.000 tolarjev, za pripravo izgradnje kanalizacije 315.000, za obnovo in razširitev pokopališča 1.187.000 tolarjev, za izgradnjo CATV omrežja 1.710.000 tolarjev itd.

Na zboru krajanov so vrnilo tudi del sredstev tistim krajanom, ki so sodelovali pri izkopu jaškov za telefon.

In načrti za letošnje leto? Ni jih malo. Zahtevajo pa kar precej denarja. To velja predvsem za izgradnjo kanalizacije skozi Podgorje.

Številni problemi z izpuščanjem odpadnih voda tudi iz obrtnih delavnic zahtevajo rešitev tudi z vidika varstva širšega okolja. Če bi kdo podrobneje analiziral odplake, speljane na podgorske travnike, ki onesnažujejo tudi območje zajetja vode na mengeškem polju, bi bile ugotovitve gotovo take, da je nemogoče to stanje trpeti še v nedogled. Da ne govorimo, kako »spodbudno« vplivajo lugi na rast na podgorskih travnikih in njivah.

Potreba po podgorski kanalizaciji je torej nesporna, vendar ko slišimo številko 56 milijonov tolarjev, pa se marsikdo zamisli. Sami krajani tega denarja očitno

Predsednik sveta KS Podgorje Anton Svetlin

ne zmerejo. Tudi predvidena sredstva iz občinskega proračuna (4 milijone tolarjev) bodo le malo pripomogla, da bi ta problem hitro uredili.

Gre za več kot 4 km dolg glavni cevovod, ki ga okrog 200 gospodinjstev ob njem ne zmoro denarno pokriti.

Predsednik sveta KS meni, da bi moral to zajetno investicijo prevzeti kdo drug, verjetno sklad stavbnih zemljišč, ki bi moral v okviru svojega večletnega programa odločiti, kdaj bo z izdatnejšimi sredstvi ob sodelovanju krajanov podprl to naložbo.

Podgorci bi verjetno, če bi vedeli, kdaj bo zagotovljen denar tudi s strani občine, bili pripravljene glasovati tudi za samprispavek samo za ta namen.

Kot pravi Anton Svetlin, naj se o tem odloči, seveda s predhodnim izrekanjem krajanov, novi svet KS, da bo v teku svojega mandata naložbo tudi izpeljal.

Težko je namreč, da bi en svet KS izvedel akcijo za krajevni samprispavek, na drugem svetu pa bi bila vsa teža odgovornosti, da jo uresniči, čeprav se vrednost zbranega denarja v tem času kar precej zmanjša.

Na zboru občanov je bilo tudi precej besed o tem, da Pošta namesto samostojnih telefonov priklaplja dvojičke, s čimer se naroč-

niki ne strinjajo. Če pa ti ponekod že morajo biti, naj o tem odločajo naročniki, s kom bodo imeli dvojička. Sicer pa je letos v Podgorju, kjer stoji okrog 200 hiš, dobilo telefone 121 gospodinjstev.

Predsedniška odgovornost je kar težka, pravi Anton Svetlin, ki je to dolžnost prevzel pred štiri leti, vendar še danes nima

tajnika, in mora vse administrativne posle opravljati sam. Kar karkoli že, vendar brez sedanje glave sveta, brez zagnanega dela njegovega predsednika ne bi bilo narejeno toliko, kot je lani v Podgorju bilo. Prav bi bilo, če bi poprijeli tudi tisti, ki so do sedaj stali ob strani.

F. SVETELJ

S seje IS

CATV v zakonske okvire

Odbor za izgradnjo CATV omrežja Kamniku meni, da se mora občina vključiti pri opredelitvi premoženja pošte in CATV na pomagati pri vzpostavitvi ustrezne lastniške strukture in službe vzdrževanja, je med drugim zapisal Igor Podbrežnik v svoji delegatski pobudi na zadnji seji občinske skupščine.

Izvršni svet je to pobudo na seji 27. januarja načelno podprl. Investitor pa mora najprej pridobiti gradbeno dovoljenje. Za pregled projekta in za izdajo atestov je pooblaščen RTV Slovenija. Šele nato je možno dobiti ustrezno uporabno dovoljenje.

Ker ni sistemskega zakona, tudi režim upravljanja ni določen. Lahko pa bi ustanovili delniško družbo, v katero bi bili vključeni vsi, ki so prispevali denar za gradnjo. V aktih družbe bi določili način vzdrževanja in sofinanciranja teh stroškov. Izvršni svet oz. upravni organi so pripravljene pomagati pri vzpostavitvi ustrezne lastniške oblike in službe za vzdrževanje sistema.

Kot je na seji povedal Marjan Burja, predsednik odbora za izgradnjo CATV Kamnik, je sedem krajevnih skupnosti podpisalo pogodbo o vzdrževanju, vendar se je nekatere KS ne držijo. Dejal je tudi, dabo letos gradnja CATV sistema zaključena, zato bi bilo nujno, da bi čimprej uredili vse zadeve v zvezi s prihodnjim gospodarjenjem in vzdrževanjem tega sistema.

Po odredbi o pristojbinah na kritje dela stroškov za veterinarsko higiensko službo, ki jo je sprejel izvršni svet, bodo do 1.

februarja le-te višje za 75%, del teh stroškov pa bo še moral pokrivati proračun. Po mnenju članov IS bi se morali čimprej dogovoriti tudi z drugimi občinami o tem, da bi stroške odstranjevanja živalskih trupel terneregistriranih psov v celoti kruli njihovi lastniki.

Po novem bodo te pristojbine skupaj s pristojbinami za zdravstvena spričevala za živali znašala, npr. za govedo in konje po 200 tolarjev, za prašiče nad 50 kg 100 tolarjev, lovci pa bodo morali za vsako uplenjeno parkljesto divjad plačati 154 tolarjev pristojbine.

Ker je z novim letom ustanoviteljstvo nad vsemi domovi upokojencev prevzela republika, ki pa ni prevzela tudi poravnave računov za bivanje socialno šibkejših občanov v teh domovih, bo kamniški izvršni svet predlagal ministrstvu za delo, da vpelje nadzor nad cenami stroškov domače oskrbe v socialnih zavodih. Prav tako je predlagal, naj republika poenoti normative za plačilo storitev v vzgojnovarstvenih zavodih. Po sedanjem sistemu o v prednosti tiste družine, ki imajo otroke v vrtcih. Zato bi bolj ustrezal družinski dodatek, cene vrtcev pa naj bi bile ekonomske.

Ker je v kamniškem otroškem vrtcu sedaj 143 otrok ali skoraj 19 odstotkov, za katere starši ne pokrivajo niti vrednosti prehrane, je izvršni svet soglašal s predlogom, da bo od 1. februarja dalje najnižji prispevek staršev znašal 2810 tolarjev na mesec. Za enak odstotek (27,3%) pa se bodo po-

večali tudi prispevki ostalih, razen tistih, ki že sedaj plačujejo najvišji prispevek.

Izvršni svet je sprejel tudi poslovnik o svojem delu, s katerim je določil način poteka sej, razmerje med izvršnim svetom in upravnimi organi ter občinsko skupščino. Posebno poglavje pa je namenjeno tudi javnosti dela izvršnega sveta.

Preizkušnje novih eksplozivnih snovi ne bo povečalo tveganja za prebivalce Kamnika, je rečeno v pisnem pojasnilu republiškega ministrstva za notranje zadeve, ki ga je v zvezi z odredbo o določitvi podjetja KIK za opravljanje preizkusov novih eksplozivnih snovi od tega ministrstva zahteval IS. Ker razen KIK novih večjih proizvajalcev tovrstnih snovi ni, bodo izdelane nove snovi, ki bodo izdelane v KIK-u. Čeprav je v zvezi z omejevanjem vpliva eksplozij in drugih učinkov na okolje določene sklepe sprejela že občinska skupščina, ko je sprejemala zazidalni načrt za to območje, je izvršni svet še posebej zavezal KIK, da ga redno obvešča o izvajanju teh preizkusov.

F. S.

POPRAVILO ŠIVALNIH STROJEV, GOSPODINJSKIH APARATOV in ELEKTROINSTALACIJE

Marko Senožetnik, Mengeška 5, Kamnik, tel. 811-861.

OPRAVIČILO

V prejšnji številki je v tiskarni nastala napaka, ko je prišlo do zamenjave naslovov na drugi strani. Nadaljevanje pogovora s predsednikom Izvršnega sveta g. Novakom bi moralo biti naslovljeno »Za razvoj podjetništva, kmetijstva in turizma.« Za neljubo napako se opravičujemo.

Uredništvo

Prekrivanje strehe na Kulturnem domu

O izgradnji telefonskega omrežja

Kako je potekala investicija (III.)

Kot smo že objavili v Kamniškem občanu, je bil dne 3. 12. 1992 sestanek s PTT podjetjem Ljubljana glede možne spremembe delitve števila telefonskih priključkov, ki so po veljavnih sporazumih razdeljeni med PTT in SKLADOM, ter razčiščevanja drugih problemov pri izgradnji telefonskega omrežja. Dne 18. 1. 1993 smo prejeli zapisnik s tega sestanka ter povzetek predlogov in stališč.

Izvelek bistvenih predlogov PTT-ja:

– PTT Ljubljana se strinja, da ima Sklad do 1. 7. 93' na voljo telefonske priključke do dogovorjenega števila 4200.

– PTT Ljubljana se obvezuje, da bo vključila nove telefonske naročnike s seznama Sklada najkasneje do 31. 7. 1993.

– PTT Ljubljana bo preverila v strokovnih službah, ali je mreža ali je ni oz. kjer je vključitev novih naročnikov brez dodatnega vlaganja še možna, in to sporočila Skladu v roku enega meseca po prejemu spiskov.

– Po zaključku akcije 1. 7. 1993 oz. porabi kvote 4200 telefonskih priključkov, namenjene SKLADU, prenehajo tudi vse obveznosti do Sklada oz. strokovne službe SKG Kamnik.

– Vse nove – prihodnje interese bo skladno s pravilnikom o določanju telefonskih priključkov obravnavala Komisija za naročniška razmerja pri PTT Ljubljana.

– V zvezi z neprodanimi telefonskimi priključki v kvoti 4200 do 1. 7. 1993 sprememba sporazuma ni možna, ker je PTT že prevzel finančno breme za vse stroške izgradnje KKO/RNO, ki jih ni pokrival SKLAD, izvajalcem za dodatna dela in spremembe z zračne v podzemno izvedbo kot tudi za dokončanje del v B-8.

– PTT podjetje predlaga, da se nove zmogljivosti na območju centrale Laze v Tuhijski dolini vključijo v plan za leto 1993 z realizacijo v 2 letih. V letošnjem letu bomo podpisali pogodbe za tehnično dokumentacijo in tehnološko opremo:

– KATC Laze za 500 priključkov

– PCM Laze – Kamnik

– Opto kabel Kamnik – Laze

Neprodanih telefonskih priključkov do kvote 4200 na dan 1. 2.

1993 je še 237.

Vsa navedena stališča PTT podjetja Ljubljana bo obravnaval UO SKLADA stavbnih zemljišč, podal svoja stališča in jih uskladil s PTT.

Nadaljevanje poročila: E) NABAVA KABLOV

Za nabavo in nakup kablov je bil 19. 12. 1988 sklenjen SPORAZUM o nabavi telefonskih kablov za izgradnjo KKO in RNO v občini Kamnik in sklenjen aneks k sporazumu št. 7/87.

V sporazumu se PTT obvezuje, da bo v najkrajšem možnem času pridobil vse ponudbe za nabavo kablov KKO in RNO. (4. člen) Končna cena in količina kablov bo ugotovljena na osnovi dokončne specifikacije projektanta in računa dobaviteljev in jo v celoti krije SKLAD. (6. člen)

SKG Kamnik je na medsebojnih sestankih opozarjal PTT na uskladitev količine kablov. (zapisniki z dne 1. 7. 1991 in 4. 9. 1991) V zapisniku z dne 4. 9. 1991 je v točki 3. navedeno:

– V razpravi je ugotovljeno, da je nekaj kablov še na zalogi. Zato je potrebno ugotoviti kapaciteto teh kablov. Kolikor obstaja zaloga kablov, ki jih ne bi potrebovali, jih je potrebno odprodati oziroma zamenjati (itd.).

Pri izgradnji RNO smo porabili vse dobavljene kable. Ob koncu izgradnje KKO pa je ostala določena količina kablov.

SKG Kamnik je takoj po pridobitvi specifikacije viška kablov od PTT izvedel razpis za prodajo kablov najugodnejšim ponudnikom. (Elektronabava, Podjetje Teleurh in PTT).

Ponudbo za odkup kablov je poslalo le PTT podjetje Ljubljana. Prodaja je bila izvršena po zelo ugodni tržni vrednosti, kar je naknadno ugotovila tudi komisija. Po navedbi PTT-ja (dopis št. 06/80/9/2-Ri z dne 28. 09. 1992) je do viška kablov prišlo zaradi velikih sprememb pri izgradnji KKO omrežja in sprememb pri projektiranju.

Kabli pa so bili nabavljeni v glavnem po prvotnih projektih. SKG Kamnik je pri izračunu končne cene priključka takoj upošteval zmanjšanje cene zaradi prodaje kablov. Tistim naročnikom, ki so

plačali za priključek višjo ceno, bo moral biti opravljen poračun.

Cena prodanih kablov je (julij – avgust 1992) – 31.680.791,00 SIT.

Primerjalno s celotno investicijo izgradnje omrežja KKO in RNO je delež ostanka kablov 4,9%, s celotno investicijo pa 2,42%.

F) DOLOČITEV KONČNE CENE PRIKLJUČKA

Končna cena se je lahko oblikovala, ko so bili dokončno izdelani vsi projekti in pridobljene ponudbe.

Končna cena priključka z nekaterimi ocenami se je izračunavala v novembru 1991, ko so bili s sporazumom št. 7/87/2A s PTT razčiščeni delitveni odnosi. Ponudbe za izvajanje RNO so bile dane z določenimi ocenami. Te ocene za posamezne smeri so bile določene in v posebnem zapisniku podpisane s strani projektanta, ponudnika oz. izvajalca, PTT in SKG.

Tako je bila izračunana cena dne 19. 12. 1991 z upoštevanjem vseh znanih stroškov in prihodkov – 54.424,00 SIT/naročnika. To ceno je potrdil tudi upravni odbor Sklada stavbnih zemljišč s stališčem, da je to končna cena priključka in da v nobenem primeru ne bo višja.

Sklep SKLADA je bil, da bo po pridobitvi končnih situacij izvajanja za RNO (za KKO je bila že znana končna cena) izdelana korekcija izračuna. Z naročniki, ki bodo plačali to končno ceno, pa bo v primeru izračuna nižje cene opravljen poračun.

To je bilo jasno povedano na vseh zborih krajanov v posameznih KS, ki so bili v decembru 1991, in objavljeno v Kamniškem občanu. To ceno sta obravnavala tudi izvršni svet in občinska skupščina. Sklep je bil, naj naročniki plačujejo poračune po tej ceni, da bo možno dokončati investicijo v celoti. Po določitvi končne cene pa bo opravljen poračun.

V juliju 1992 je bila z izvajalcem, PTT in SKG Kamnik določena tudi končna cena izvajanja za RNO.

SKG Kamnik je takoj izračunal končno ceno dne 19. 12. 1991, ki znaša 43.362,40 SIT/naročnika.

V tej ceni je že upoštevan odbitek preveč plačanih kablov. Glede na to, da s PTT še vedno ni razčiščena delitev števila naročnikov, je vrednost celotne investicije, z odbikom deleža PTT in zbranih družbenih sredstev, porazdeljena na 4200 naročnikov – v skladu z veljavno sklenjenimi sporazumi.

Tako je cena telefonskega priključka dne 1. 2. 1992 – 88.059,00 SIT/naročnika oziroma 1.431,00 DEM/naročnika.

Prihodnjič bomo objavili, kakšne so cene telefonskih priključkov v drugih občinah, in končne investicijske podatke.

JANEZ TURNŠEK

Iz Krajevnih skupnosti

Delovno in uspešno leto v Špitaliču

V Krajevni skupnosti Špitalič marljivo uresničuje naloge, začrtane v svojih programih. Čeprav po številu prebivalcev majhna, se po razprostranjenosti uvršča med srednje velike KS v kamniški občini. Področje, ki se razprostira od Šipka do Menine, meji na KS Tuhinj, Motnik, Rakitovec in Pšajnovico, je precej razgibano, valovito in hribovito. Ravninskega predela je relativno malo. Približno 300 prebivalcev KS Špitalič, ki žive v 80 gospodinjstvih, se pretežno preživlja z delom v kamniški industriji. Čeprav je kmetijsko področje dokaj obširno, je čistih kmetov le okoli deset. Vsi drugi pa se preživljajo z delom na svojih malih kmetijah in z delom v industriji in drugih dejavnostih. Na področju KS nimajo gospodarskih obratov, je le nekaj obrtnikov, kar pa ne daje možnosti za izdatnejši zaslužek.

S predsednikom sveta KS Špitalič Janezom Zajcem smo govorili o vrsti zanimivosti, ki nazorno kažejo na življenje in prizadevanje krajanov, da v marsičem izboljšujejo težak položaj in razrešijo vrsto za KS zapletenih in odgovornih nalog.

Svet KS Špitalič povezuje med seboj vsa naselja v KS, in sicer: Špitalič, Sp. in Zg. Okrog, Belo, Novo Reber in Jastrobje. Članov sveta je devet; izvoljeni so bili 1990. leta. Na referendumu leta 1991 so se odločili za 1,5% krajevni samoprisevek, kar je dobra osnova za realizacijo številnih nalog.

Kaj ste uspeli napraviti?

V tem času so prekrili streho kulturnega doma. To je prostor, ki ga KS uporablja v vse namene. Obnovili so zid pri pokopališču in napeljali tekočo vodo.

Pomembna je bila akcija – napeljava telefona za 7 novih naročnikov. To so uspeli uresničiti pred nedavnim, tako da je v KS sedaj povezanih z zunanjim svetom že 37 gospodinjstev. Izgradnja dodatnih priključkov je trajala le dober mesec dni, same priprave pa kar nekaj let. Nove naročnike povezuje centrala na Lazah. KS je prispevala 25% predradunske vrednosti.

Najpomembnejša naloga, ki so se je lotili, pa je bila izgradnja in posodobitev cestne povezave Špitalič-Nova Reber v dolini 2000 m. Do sedaj so uspeli asfal-

tirali 1100 m ceste. Poseben problem pri izgradnji te ceste je plazovit teren. Na nekaj mestih je plaz deloma že poškodoval cestišče in skoraj onemogočil prevoz na posameznih odsekih. Pri izgradnji ceste sta, ob KS, velikem deležu krajanov v delu in denarju (posamezna gospodinjstva so plačala do 2000 DEM), znatna sredstva prispevala še SKG Kamnik in občina. Podobno pomoč pričakujejo še pri dokončanju drugega dela ceste. Dokončanje te ceste je za KS prednostna naloga tudi v letu 1993.

Katerim področjem bo KS še dajala prednost?

Intenzivno bodo delali na telefonski povezavi. Prosilcev, ki bi želeli telefone, je še ca 40. Če bo Pošta držala obljubo, da bo povečala centralo v Motniku, bodo prosilci prišli na vrsto že letos, najkasneje pa v letu 1994. Ko bodo to uresničili, bo ta KS med najboljšimi s telefonskimi zvezami.

Obnova ceste Špitalič – Nova Reber in poškodovani del cestišča

Skrbeli bodo za vzdrževanje makadamskih cest v dolžini 10 km. Ta dela sedaj opravlja Komunalno podjetje Kamnik. Z uslugami so v KS Špitalič zadovoljni. Komunalno podjetje je opravilo tudi vsa pripravljajna dela pri asfaltiranju ceste v Novo Reber, v programu del je tudi obnova ceste Jastrobje-Loka, ki je bila odložena zaradi določenih razlogov.

Verjetno so pomembna še katera druga področja?

Teh je kar precej: – Vodovodno oskrbo vsem krajanom. Nerešene so ostale le še štiri kmetije na demografsko ogroženem področju. Vsa druga gospodinjstva imajo zdravo pitno vodo iz javnega vodovoda ali iz

Janez Zajc pregleduje program dela

lokalnih vodovodov.

– Izgradnja mrliške vežice je dolgoročna naloga. KS je že zagotovila prostor, ki bo v kratkem tudi plačan. Idejni projekt je odobren, zato sedaj zbirajo še

potrebno dokumentacijo. S pravičnimi deli naj bi pričeli že letos, odvisno pa bo od finančnih sredstev. Nakupili so že nekaj materiala. Svet KS želi to nalogo vsaj deloma realizirati do izteka svojega mandata.

– Zimsko službo imajo dobro urejeno. V KS jo opravijo kar kmetje sami, kadar nastane potreba. Taka ureditev zimske službe naj bi ostala tudi vnaprej.

Kaj pa problemi? Problemov je v KS vedno preveč, med večje spadajo:

– Urejanje hudournikov, ki ob obilnih padavinah napravijo ogromno škode. Zadnje padavine v lanskem jeseni so naredile veliko skoraj nepopravljive škode. Voda je odnesla nekaj manjših mostov, ki še do danes niso v celoti obnovljeni. Vzdrževanje ni načrtno, dela se preveč vlečejo itd.

– Drugi pereč problem je zgradba nekdanje osnovne šole v Špitaliču, ki jo je UTOK Kamnik uporabil za svojo delavnico. Po likvidaciji tega obrata je ostalo brez dela ca 15 ljudi, zgradba sama pa naj bi bila odtujena. KS Špitalič to zgradbo nujno potrebuje za svoje namene, za delo v KS, zato meni, da mora zgradbo dobiti nazaj. Svet KS bo zastavil vse, da ne bi ostali brez potrebnega objekta, ki je v preteklosti dolga desetletja služil krajanom. Brez primernih prostorov v KS ni pravega življenja, zlasti v odročnih KS. Imajo velike načrte, zlasti za dejavnost mladih. Brez tega objekta bi ostali praznih rok in precej onemogočeni v svojem razvoju.

– Naslednji problem je financiranje dejavnosti KS. Za leto 1992 so prejeli iz sredstev občinskega proračuna le 18.000 SIT, kar pa ne zadošča niti za pokrivanje najnujnejših administrativnih stroškov.

Govorili smo še o drugih vprašanih. Ves čas pa je bilo čutili, da za vsem življenjem v KS Špitalič stojijo vsi krajanje, zato so prepričani, da bodo kos še tako velikim težavam.

STANE SIMŠIČ

TRGOVINA ENGELMAN Šmartno v Tuhinju 15

je za pustni čas pripravila veliko izbiro pustnih mask in drugega mešanega blaga po konkurenčnih cenah.

Odperto od 8. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 17. ure, ob nedeljah od 8. do 12. ure

PRIČAKUJEMO VAŠ OBISK!

Nadaljevanje s 1. strani

Po sledih delegatskih pobud

Študija o Cankarjevi cesti je (bo)?

V kakšni fazi je izdelava študije za ekološko in prometno razbremenitev Cankarjeve ceste, je zanimalo delegatko Marijo Reba, ki je tudi predsednica Sveta KS Mekinje.

Študija ekološke razbremenitve Cankarjeve ceste je (bo) sestavni del programa varstva okolja in bo predmet skupščinske obravnave v drugem trimesečju, pravi med drugim v svojem odgovoru Zavod za urbanistično in

postopno ukinjanje motornega prometa v mestu. Varianta vzhodne obvoznice je vprašljiva tudi zato, ker bi tako oblikovali zazidalni otok med obema cestama.

Zakaj telefonski dvojkici v ATC Stranje?

Zakaj ni bila izpolnjena obljuba, da na območju, ki ga pokriva ATC Stranje (Kamniška Bistrica, Črna, Godič), PTT ne bo priključevala dvojkic, je vprašal delegat Janez Čevka in še

O pravicah na delovnem mestu

Strah pred cesto

Zadnja leta delavskim dušam niso prijazna. Opeharila so jih za občutek varnosti. A ne gre le za občutek, gre za stvarnost. Zdaj in vsepovsod. Ne izbira med stari in mladimi. Gre preprosto za to, da so delavske duše postale tržno blago, ki je potrebno ali pa tudi ne. Če ni potrebno, ni vredno počenega groša. Je odveč tako, da človeka, ki ponuja delo, nihče ne najame in je brezposeln, ali odveč tako, da postane že zaposleni presežek. In tudi brezposeln.

In komu je težje v tem času: mladini, ki zamaž ponuja svoje delo, ali starejšim, katerih delo ni več potrebno? Vsem! Vsi so enako obupani, prestrašeni, ponižani... Nepotrebni!

Po črkah zakonov...

Zakon o delovnih razmerjih in zakon o spremembah in dopolnitvah tega zakona, splošna kolektivna pogodba, zakon o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti in tudi zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju so pravni viri, iz katerih je moč črpati vse pravice in obveznosti delavcev in iskalcev zaposlitve, delodajalcev in različnih republiških zavodov. Pravice in obveznosti na papirju. Lahko se berejo in izvajajo tudi po svoje. Prav na kratko, a razumljivo so zapisane tudi v drobni knjižici MOJE PRAVICE NA DELOVNEM MESTU, ki jo je izdala Delavska enotnost, Ljubljana. Avtorji knjižice menijo, da brez nje ne bi smel biti noben delavec, saj mu bo le-ta najboljši svetovalec v dobrem in slabem na delovnem mestu, pri iskanju rešitev na številna vprašanja, povezana s pravicami na delu in v življenju. Da bi se pravice in obveznosti ne brale »po svoje«, vam jo zato priporočam tudi sama.

Nekateri delavci so »varnejši pred cesto«!

Po črki zakonov so nekateri delavci začasno, nekateri pa trajno varni pred uvrstitvijo med trajne presežke. Dobro je vedeti, kdo so to:

* delavci v času služenja vojaškega roka,

Vendar vse to le, če so stari:

Leto	1993	1994	1995	1996	1997
					in naprej
Starost (ženska)	51	51,5	52	52,5	53
Starost (moški)	56	56,5	57	57,5	58

In vse to le, če bo ženska imela 30 let delovne dobe, moški pa 35 let delovne dobe!

Zakon o zavarovanju za primer brezposelnosti pa starejšim delavcem po dvehletnem prejemanju denarnega nadomestila (in zavarovanja) omogoča, da se to izplačevanje podaljša še za največ tri leta, če v tem času izpolni pogoje za upokojeitev. To pa preprosto in v praksi pomeni, da

* delavec v času, ko je začasno odsoten z dela zaradi bolezni,

* nosečnica in delavka oziroma delavec v času porodniškega dopusta in dopusta za nego in varstvo otroka,

* delavec, ki je član organa upravljanja, delavskega sveta ali drugega organa, ki predstavlja delavce,

* sindikalni zaupnik v času opravljanja te funkcije in še dve leti po prenehanju opravljanja le-te,

* delavec, delegat skupščine. Samo s soglasjem delavca lahko preneha delovno razmerje iz nujnih operativnih razlogov:

* delavcu invalidu,

* starejšemu delavcu, ki mu do izpolnitve pogojev za upokojeitev manjka do pet let zavarovalne dobe, če mu ni mogoče dokupiti manjkajoče zavarovalne dobe oziroma če mu ni zagotovljena denarna nadomestila za čas brezposelnosti do izpolnitve pogojev za upokojeitev,

* delavcu z manj kot enim letom delovne dobe,

* obema zakoncema, ki sta zaposlena v isti organizaciji,

* delavcu, katerega zakonec je kot nezaposlen prijavljen na zavodu,

* delavki oziroma delavcu samohranilcu z otrokom do dveh let starosti.

Varnost starejših delavcev

Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju in zakon za primer brezposelnosti vsebujejeta kar nekaj določil, ki varujejo starejše delavce pred negotovostjo v jeseni njihovega dela.

Tako prvi zakon še ohranja pravico do predčasne upokojeitve za izjemne primere:

* delavce, ki jim preneha delovno razmerje zaradi stečaja ali redne likvidacije podjetja,

* delavce, ki jim je prenehalo delovno razmerje iz operativnih razlogov (če so postali trajni presežki),

* delavce, ki so delovni invalidi II. ali III. kategorije,

* delavce, ki so nezaposleni in so bili v zadnjih 24 mesecih najmanj 12 mesecev prijavljeni, na zavodu za zaposlovanje kot iskalci zaposlitve.

IVANA SKAMEN

Srečanje z ministrom...

Sekretariat za družbene dejavnosti občine Kamnik je za obrtnike in podjetnike v četrtek, 21. januarja, organiziral srečanje s članom IS za področje podjetništva, obrti in turizma Marjanom STELETOM. Po temeljiti predstavitvi razvoja obrti in podjetništva v naši občini in tudi v Sloveniji je minister odprl razpravo, v katero sta se najaktivneje vključila Peter Plevel in Ivan Hribar. Velika škoda pa je, da je bila na tem zanimivem pogovoru tako majhna udeležba.

Minister Marjan Stele je obljubil ponovno srečanje sredi februarja.

VERA MEJAČ

lo najmanj 1500 m zemeljske izvedbe. Na tem območju je 15 dvojkic v smeri Godič, Brezje, Vodice je montiranih 10 dvojkic, predvsem za vikend naselje. Na območju Črne so trije dvojni priključki. Ti priključki so izvedeni samo v oddaljenih zaselkih, kjer bi moral biti po predpisu večji kabel položen v zemljo. To pa bi povečalo stroške gradnje. Objava poimenskega seznama telefonskih dvojkicov pa bi bila v nasprotju z zakonom o zaščiti osebnih podatkov.

F. S.

O elektrifikaciji Velike planine

Za akumulatorje ali proti njim

Bil je posvet o Veliki planini in govorili so tudi o elektrifikaciji. France Svetelj v svojem komentarju v prejšnjem Občanu razmišlja o ekološki nevarnosti akumulatorjev, ki se uporabljajo za shranjevanje elektrike, pridobljene s sončnimi celicami ali z vetrnim generatorjem. Tudi sam mislim, da je nujno, da si ob vsaki novotariji takoj zastavimo vprašanje o njenem vplivu na okolje, posebno na tako občutljivi del, kot je gorski svet. Poklicno se že nekaj let ukvarjam z uporabo sončnih celic in kot pristač čistega okolja sem se že na začetku pozanimal, kako je s škodljivimi vplivi solarne instalacije, predvsem pa svinčevega akumulatorja.

Toda ne samo solarna instalacija, tudi napeljava električnega omrežja ima svoje ekološke posledice.

EKOLOŠKI GREHI IN ODPUSTKI SVINČEVEGA AKUMULATORJA

Svinčev akumulator vsebuje dve strupeni snovi: svinec in žvepleno kislino. Svinec spada med težke kovine, ki se kopičijo v telesih živih bitij s trajnimi posledicami za njihovo zdravje. Žveplena kislina je zelo jedka tekočina. Če kdo pade vanjo, dobijo ven le še njegove bele kosti. Pri nepredvidnem ravnanju povzročata opekline in razjeda obledo.

Toda: Svinčevi akumulatorji, posebno stacionarni, ki jih uporabljamo v solarni tehniki, so grajeni zelo trdno in so tako izredno dobro zaščiteni proti naključnemu stiku kisline ali svinca z naravo. Kaj pa se zgodi, če tak akumulator, ki je sicer zelo težak, naleti na koga, ki se ga loti s krampom ali sekiro in ga potem odvrže v grapo? Okoli 10 litrov žveplene kisline odteče v apnenčasta tla. Ob stiku z apnenecem se kislina nevtralizira. Ostanke po kemični reakciji so: sadra (mavec), voda in ogljikov dioksid, torej same nevtralne in nestrupene snovi. Pa tudi, če ne bi bilo apnenca: majhna količina, ki bi jo dež počasi odplaval v najbližji izvir, močno razredčena ni več strup. Bil sem v nekem laboratoriju, kjer so nekaj kapljic žveplene kisline kanili v vodo, in to pili kot limonado.

Isti malopridnež, ki odvrže akumulator, je sposoben polititi po tleh na Planini tudi staro motorno olje ali umazan bencin. En sam liter nafte pa zares lahko onesaži tisoč litrov vode.

Površina svinčenih plošč v stiku s trdo vodo postane svinčev karbonat, ki v vodi ni več topen in se torej ne izpira več. Nevarnost tega svinca je skoraj neskončno majhna v primerjavi s tonami fino razpršenega svinca iz avtomobilskih izpušnih plinov. Svinčev akumulator za razliko

od nikelj-kadmijevega velja za okolju razmeroma prijazno naravo med drugim tudi zato, ker je material iz starih akumulatorjev možno porabiti pri izdelavi novih.

Korak naprej pri varovanju okolja so hermetično zaprti akumulatorji, ki jih uporabljamo od lani. Vsebujejo zelo malo kisline in še ta ni prosto tekoča, ampak je z njo napojen pivnik iz steklenih vlaken.

In še ena primerjava za oceno velikosti problema. Na Planini bi bilo po končani elektrifikaciji okoli sto akumulatorjev. Vsi ti akumulatorji naj bi bili stacionarni z življenjsko dobo 15 let. Nameščeni so v kakšnem mirnem kotu, na varnem. V dolini, v kamniškem kotu, je gotovo deset tisoč mnogo bolj izpostavljenih akumulatorjev, ki se vozijo okoli v avtomobilih. Razen tega je življenje avtomobilskega akumulatorja trikrat krajše, torej računajmo v istem času s trideset tisoč akumulatorji. Mnogi že leže po gozdovih in v Kamniški Bistrici med drugim tudi zato, ker njihovo zbiranje ni urejeno...

Elektrika iz sonca in vetra je kljub pomislekom prijazna okolju in Planinska zveza Slovenije to vrsto elektrifikacije priporoča pri ekološki sanaciji gorskih postojank.

KAKO NAJ ELEKTRIFICIRAMO VELIKO PLANINO?

Mnogi lastniki koč v počitniškem naselju, skoraj tretjina, so se med čakanjem že odločili za sončne celice.

Odločitev za končno rešitev pa mora biti odvisna od tega, kaj nameravamo storiti z Veliko planino.

Tehnika sončnih celic in tehnika drugih električnih naprav je v zadnjih nekaj letih tako napredovala, da je z elektriko iz sonca možno napajati odlično razsvetljavo, radio, barvno televizijo, črpalko za hišni vodovod, hladilnik... odvisno tudi od tega, koliko investiramo. Zaradi teh šibkejših porabnikov torej ni potrebno prekopavati planine in polagati kablov.

Nerentabilno pa bi bilo postaviti toliko sončnih celic, da bi lahko priključili tudi termične porabnike. Ko prebivamo v koči na Veliki planini, od vseh teh močnih porabnikov najbolj pogrešamo bojler s toplo vodo. Za ta bojler pa ni potrebno samo električno omrežje, ampak predvsem veliko vode. Te pa na Planini ni. Če uporaba električne črpalke, ki jo poganjajo sončne celice, v primerjavi z ročnim »zaganjem« prehitro izprazni rezervoar deževnice. Če napeljemo vodovod iz doline, moramo položiti tudi kanalizacijo in čistilno napravo s prostim iztokom v kakšno vrtačo.

Vsega tega prekopavanja pa

naš zaklad narave mislim, da ne bo prenesel, ne da bi izgubil to svoje ime.

Če ostanemo pri elektrifikaciji s sončnimi celicami, je treba tudi marsikaj doreči, na primer o videzu. Poiskati in predpisati je treba takšne arhitektonske rešitve za namestitev sončnih celic, ki ne bodo kvarile zunanjsčine koč, podobno, kot so našli rešitev za okna, ki jih originalne stare kože tudi niso imele.

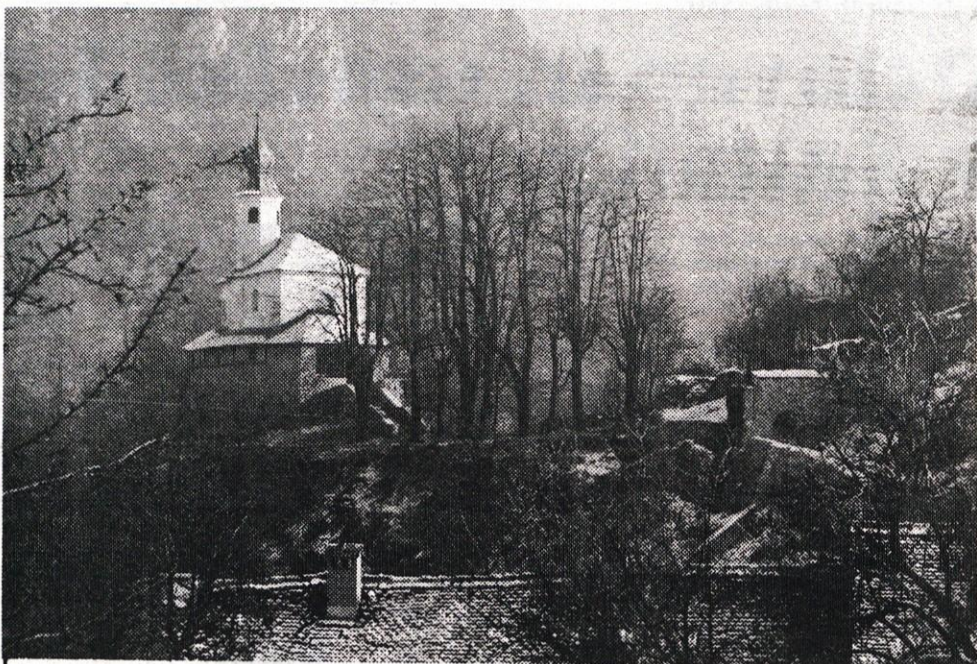
To, kar Velika planina pred kakršnimkoli nadaljnjim poseganjem nujno potrebuje, je popoln in vsestransko preštudiran koncept razvoja. Ta naj bi kar najbolj povezal različne interese mnogih gospodarjev in jih usmeril k istemu cilju.

Treba se je odločiti, do katere nadmorske višine naj bodo komunalne naprave enake kot v dolini in od kje navzgor naj bo življenje turista nekoliko trše. Spreten marketinški pristop lahko iz bivanja v prvinskem sožitju z naravo napravi privlačen turizem. Mnogi današnji turisti hočejo biti usmerjeni: športniki, lovci, raziskovalci, jamarji, zmajarji, kmetje itd.

V teh letih, ko k sreči ni bilo denarja, da bi uresničili zamisli o žičniškem sistemu v smislu francoskih Treh dolin, se je pri vseh teh različnih gospodarjih rodilo mnogo dobrih idej o prihodnosti Velike planine. Zdaj manjka le še organizator, ki bo imel moč in sposobnost vse to presejati in povezati na način, ki ga bo narava prenesla. Upam, da bo tega vodjo projekta prispevala občina.

Ko bomo točno zvedeli, kaj hočemo, bomo hkrati zvedeli, kakšna naj bo elektrifikacija Velike planine.

NANDE ŠKARJA

Sanacija dreves na Kidričevi in Malem gradu

Olepšana kostanja in skupina lip

V mesecu decembru lanskega leta je bilo v mestu Kamniku saniranih še nekaj dreves.

Gospa Antonija Dececco s Kidričeve 60 je obvestila Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine v Kranju, da je naročila sanacijo dveh divjih kostanjev podjetju BOBER GOZDARSTVO iz Ljubljane. Sanacija ran in odstranitev suhih delov krošenj na kostanjih je bila izvedena 12. decembra. Ker sta drevesi ovrednoteni kot naravni spomenik, je Zavod kril polovico stroškov. Obseg severnega divjega kostanja meri v prsni višini dobre 3 metre, južnega pa približno 2,5 metra. Kostanja sta pomembna zaradi svoje lege v mestu, saj poudarjata vhod v objekt in členita prostor ob komunikaciji. Ob tej priložnosti bi radi opozorili tudi na to, da plakati in druga obvestila, pogosto pritrjeni na deblih, sodijo na oglasne deske!

V okviru akcije Sanacija dreves je Zavod zaupal podjetju TISA iz Ljubljane sanacijo lipovega drevoreda na Malem gradu. Med stolpom in kapelo na Malem gradu raste sedaj še osem lip z obsegi okrog 2 metra, ki poudarjajo povezavo med objektoma. Ostanek drevoreda je pomemben členitveni element, ki je skupaj z arhitekturo lokalna dominantna v prostoru. Delavci so 17. decembra obžagali suhe veje, odstranili gnile dele, premazali rane ter odstranili v neurju zlomljeno lipo.

Zaradi večjega števila dendroloških spomenikov v občini Kamnik, ki potrebujejo različne posege, je Zavod že naslovil prošnjo na Ministrstvo za kulturo za odobritev sredstev za potrebe sanacij v letu 1993. Svoj del pa bo kot doslej verjetno pripravljena prispevati tudi Občina.

TEA LIKAN KLAVŽER

Kamniški Stari grad — kmalu odprt za obiskovalce

Z gostiščem na Starem gradu ni bilo sreče. Vedno so nastopali razni problemi in težave. Objekt Stari grad kljub obetavnim napovedim v zadnjih letih ni izpolnil pričakovanja. O tej zanimivi turistično-planinski točki smo že večkrat pisali, zlasti v lanskem letu, ko je Turistično društvo Kamnik začelo z dokaj spešno akcijo — ohranitvijo zgodovinskih znamenitosti.

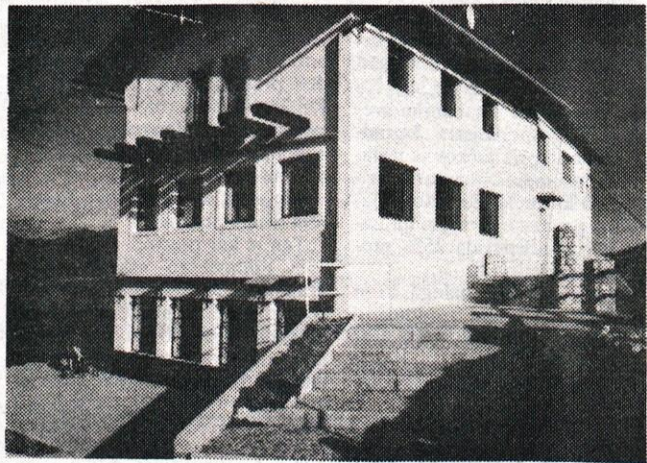
In kako bo s Starim gradom v prihodnje? Pred dnevi smo obiskali gostišče, ki je trenutno še zaprto, in dobili zanimive informacije. Trenutno je celotni objekt prevzela firma Dvorschak, d. o., in part. iz Domžal v najemno uporabo za dobo 20 let. Pogodba je sklenjena z občino

Kamnik (partner je firma iz Avstrije).

Gostišče sicer ne obratuje, a ga temeljito obnavljajo. Pogovarjali smo se z g. Majdo Košičevo iz Domžal. Povedala je, da bo gostišče nared že v prvi polovici februarja (morda 11. 2.). Obnavljajo spodnje prostore in kuhinjo, medtem ko se bodo zgornjih prostorov lotili kasneje.

Obiskovalce bodo postregli z jedmi; narezki, enolončnico in podobnim. Prirejali bodo tudi plesno glasbo, v začetku enkrat tedensko, prisluhnili pa bodo željam in pobudam obiskovalcev. Gostišče bo odprto pet dni v tednu, v ponedeljkih in torkih bo zaprto.

Dnevno pride na Stari grad ve-

Stari grad nad Kamnikom

liko ljudi. Ob našem obisku smo jih srečali več kot 30. Vse to kaže na veliko priljubljenost točke. Prijetna je pot, čudovit razgled na Kamniške in Julijske Alpe; obiskovalci pa bodo deležni tudi

prijaznega sprejema; dovolj razlogov torej za množičen obisk gradu.

Na Stari grad pelje tudi lepa in dobro vzdrževana cesta. Vsi, ki jim je vzpon iz Kamnika prezah- teven, se bodo lahko pripeljali z vozili.

Upajmo, da bo tokrat Stari grad zaživel v dobro obiskovalcev, planincev in ljubiteljev lepega in zdravega okolja in v dobro novih najemnikov. v

STANE SIMŠIČ

Elektrika, voda in snežni topovi

Bodo taki prizori na Veliki planini vse redkejši? Predlanskim vlečnicam na Veliki planini, ker ni bilo snega, niso delale niti en dan. Lani so se od 120 načrtovanih dni smučarji imeli možnost smučati ob vlečnicah le dobro tretjino dni.

Letos pa se do 4. februarja, ko je nastal ta zapis, vlečnice v Tihi dolini sploh še niso zavrtle.

Rešitev? Rešita nas lahko le voda in elektrika ter nekaj snežnih topov na Planini, pravi Peter Brlec, direktor podjetja Velika planina, zaklad narave.

Če se je lahko »znašel« zasebnik pod Krvavcem, kaj na Veliki planini še čakamo? Samo letna sezona ne bo pokrila stroškov nihalke in sedežnice ali pa bo potrebna izdatna finančna »injekcija«.

F. S.

IŠČEMO PROSTOR

v centru Kamnika ali ožji okolici vsaj 50 m² ali pritlično hišo (možnost adaptacije) ali zazidljivo parcelo. Tel. 715-235 od 7. do 9. in od 14.30 do 16.30.

Anketa

Kulturne institucije in njihova povezanost

V Kamniški občini deluje več institucij, ki jim je posredovanje kulturnih vrednot temeljna naloga. Med drugimi sodijo v ta krog tudi: Muzej Kamnik, Matična knjižnica Kamnik, Zveza kulturnih organizacij z vsemi svojimi panogami.

Muzej skrbi za urejanje in predstavljanje zgodovinskih dokumentov in pričevanj, za ohranjanje in vzdrževanje kulturnih spomenikov itd. Knjižnica Kamnik, ki deluje v novih prostorih, ima precejšen knjižni fond za izposajo in študij. Občasno organizira javne promocije novih knjig, razna srečanja, namenjena odraslim in otrokom. Zveza kulturnih organizacij je prisotna na številnih področjih. Velikokrat organizira različne predstavitve, razstave, nastope in daje pomemben pečat kulturnemu utripu v širši kamniški okolici.

Zanimalo nas je, kako vidijo delo teh dejavnikov in kako ocenjujejo povezanost dela med njimi, saj je njihova osnovna naloga v bistvu podobna in sorodna.

Za mnenje smo povprašali nekaj naključno izbranih občanov. Dobili smo naslednje odgovore:

IVO VEHAR, Kamnik

Delno mi je poznano delo Muzeja, knjižnice in ZKO. Muzej organizira nekatere javne predstavitve, kar smatram za pozitivno. Mnenja sem, da pa njegova

okolica ni primerno urejena, cesta, ki vodi tja, ni najboljša. Obiskal sem tudi dobro urejeno in sodobno opremljeno Knjižnico. Večkrat sem bil prisoten na prireditvah Zveze kulturnih organizacij. Z njimi sem bil prav zadovoljen.

Po mojem mnenju nimamo v Kamniku dovolj možnosti za razvoj vseh kulturnih dejavnosti. Kulturni dom bi bil za marsikaj zelo koristen.

Včasih opažam, da delo med temi pa tudi drugimi institucijami ni dovolj usklajeno. Posamezne prireditve se prekrivajo, zato predlagam, da bi te aktivnosti bolj koordinirali. S tem bi omo-

gčili ogled več ljudem oziroma bi bilo na odprtih prireditvah več ljudi.

MARI SPRUK, Kamnik

Delo kulturnih ustanov mi je le deloma poznano. Bolj sem seznanjena z delom ZKO. Sama pojem v pevskem zboru. Vsi nimamo dovolj možnosti za nastopanje in posredovanje naših stvaritev večjemu krogu poslušalcev. Delo kulturnih institucij, bi kazalo načrtno usklajevati, saj bi od tega največ pridobili stalni obiskovalci številnih prireditev v ok-

viru ZKO. Enako velja za Muzej in knjižnico.

Kulturni dom, če bi ga v Kamniku imeli, bi marsikaj izboljšal,

zato podpiram vse predloge nosilcev teh idej. Zelo veliko bi s tem pridobila tudi mladina.

MILAN PEKLAR, Kamnik

Bil sem na obisku v Muzeju, udeležil sem se več pevskih koncertov in drugih prireditev v ok-

viru ZKO, prav tako mi je posredno nekoliko poznano delo nove knjižnice. Osebnost ocenjujem, da je njihovo delo dobro in uspešno, a imam občutek, da je včasih premalo usklajeno, kar je sporno pri različnih predstavitev ob skoraj istem času.

Nekih posebnih slabosti pri delu ne opažam, zlasti pa lahko rečem, da so akcije ZKO pogoste, kakovostne, na dostojni ravni ter zelo odmevne.

ŠABINA ŠURK, Kamnik

Delovanje Muzeja poznam še iz šolskih let. Večkrat smo ga obiskovali in je bil dobro urejen.

Knjižnico v Kamniku redno obiskujem že 15 let in si izposojam zanimive knjige. Knjižnica v novih prostorih je dobro organizirana, pregledna in urejena po

ki jih prikazuje, so zanimive, in to daje določen pečat kulturnemu življenju. Prireditve je precej, ni jih preveč, in verjetno privabljajo številne obiskovalce.

Menim, da je delo teh organizacij zadeva njihovih organov, in naj se razvijajo po lastnih programih. Glede na sorodnost dela na nekaterih področjih, pa bi usklajevanje med njimi bilo vsekakor potrebno.

Izgradnja kulturnega doma bi bila za Kamnik zelo pomembna pridobitev, ker mesto tak dom zelo potrebuje. Menim, da bi morala biti dvorana večnamenska, saj bi to omogočalo še druge zanimive prireditve.

Vanda DEISINGER, Kamnik

Sem redna obiskovalka Matične knjižnice v Kamniku. Imajo zelo razvejano dejavnost, pre-

glednost knjižnega fonda in precej obsežen izbor knjig.

V Muzeju sem bila že pred časom. Program njihovega dela je širok in zahteven ter dolgoročen. Zveza kulturnih organizacij je dobro organizirana. Redno prikazuje vrsto zanimivosti in po mojem je delo organizirano dokaj učinkovito in ljudem všečno.

Kamnik vsekakor potrebuje kulturni dom. Marsikatera zanimivost gre prav zato mimo. Zavzemam se, da bi bil večji prostor namenjen raznoterim prireditvam, s čimer bi se obogatili seznam kulturnih prireditev.

Med kulturnimi dejavniki bi veljalo nekatere sorodne aktivnosti usklajevati in dopolnjevati. To bi omogočalo še bolj zanimiv program kulturnega življenja v Kamniku.

Zaključek:

Iz odgovorov anketirancev se deč, jih večina ocenjuje delo Muzeja, Matične knjižnice in Zveze kulturnih organizacij za uspešno in plodno. Skoraj vsi menijo, da bi določena koordinacija dela med njimi pozitivno vplivala na celotno kulturno življenje v Kamniku. Pri ocenjevanju dela kulturnih ustanov ne bi smeli postavljati tudi pomena in vloge nekaterih novih zasebnih galerij in zbirke, ki se vedno bolj uveljavljajo, a jih v anketi nismo zajeli. Sicer na osnovi samo teh anketirancev ni mogoče napraviti splošnih zaključkov, so pa dokaj solidna osnova za proučevanje javnega mnenja o obravnavanih vprašanjih.

STANE SIMŠIČ

Zeleni Kamnika

Še ena resnica o kamniškem zraku

V Občanu je dne 16. dec. izšel članek »Ta zrak naš vsakdanji«, čigar avtor je g. Franc Zupan. Če bi bila vsebina resnična, bi bila najlepše božično in novoletno darilo Kamničanom, tako pa?

Članek ne bi zaslužil večje publicitete, če ne bi opisoval nujne možnosti za življenje, to je zrak, in tudi zato, ker je tako mnenje ljudi, ki se v naši občini poklicno ukvarjajo z ekologijo, vsaj tako trdi avtor. Zgrožen sem (verjetno še mnogi Kamničani, ki so članek prebrali) ob trditvi, da Kamničani ne dihamo tako slabega zraka, da bi bili lahko na neslavnem četrtem mestu v naši državi. Za tak »plasma« je kriva nepravilna lokacija merilne naprave, ker zaradi zaprtosti prostora »lovi le najslabše, kar je v zraku«, s postavitvijo dveh novih postaj pa se bo zrak takoj popravil. Resnično ne morem verjeti, da misli avtor tega članka, da je ekološko stanje matematični povprečni izračun, kajti kolikor žveplovega dioksida je na določenem kraju, naprava ga tudi zazna in izmeri, toliko ga človek vdihne. Upam, da je bila trditev, da bomo s postavitvijo dveh novih postaj dobili Kamničani bolj čist zrak, le slaba novoletna šala ali zapoznela politična floskula kakšne od tistih »malo za šalo« strank iz predvolilnega obdobja. Če bi bilo namreč izvedljivo, da bi se kakovost zraka takoj popravila, ko bi postavili še dve novi merilni napravi, avtorju take zamisli verjetno ne bi ušlo kakšno ugledno priznanje svetovnega slovesa, morda celo Nobelova nagrada.

Avtor omenjenega članka bi moral vedeti, da so ravno na prostoru, kjer je merilna naprava, tudi ljudje, in to večina starejši Kamničani, za nameček pa je v tem rajonu tudi sedež kamniških upokojencev, po tej poti pa hodijo dijaki z vlaka v šolo in nazaj, ti »NE DIHAJO STATISTIČNO ČISTEGA ZRAKA, AMPAK ISTEGA, KOT GA ZAZNA MERILNA NAPRAVA«.

Razveseljava je trditev (seveda, če bi bila resnična) g. Franca Zupana, da industrija v Kamniku ni glavni krivec za slab zrak. Menina v Šmarci spušča le bel dimček (odkar so kupili in tudi uporabljajo drobilec), tudi iz Stolovega dimnika se vali gost dim, ki pa je prečiščen in tudi v Kemijski industriji uporabljajo suh in moker filter, ki služi svojemu namenu, seveda dokler ni preobremenjen (to pa se tako rado zgodi). Nova trgovska hiša Zarja pa je z večjo površino priključena na plin. Verjetno so druge tovrstne premajhne, da bi jih bilo vredno sploh omeniti ali pa celo kaj napisati, morda pa celo g. Franc Zupan misli, da se to sezonske tovarne, in se v Kamniku vsi ukvarjajo le s sezonskimi **kislimi kumarani**.

V omenjenem članku pa se niti z besedo ne omenja, da je poleti leta 1991 Hidrometeorološki zavod RS (HMZ) izdelal dve študiji. Iz študije Onesnaženost zraka v Sloveniji vidimo, da v Kamniku onesnaženost zraka ostaja nespremenjena, medtem ko se v Sloveniji le-ta znižuje. Posebej občutna so znižanja v občinah, ki so se lotile problematike načrtno in sprejele ustrezne sanacijske programe v skladu z določili predpisov.

V študiji HMZ je zapisano, da je onesnaženost zraka v Kamniku večja kot v Mariboru, Celju, Zagorju, Štoreh, Kranju in še mnogih krajih, »znanih« po onesnaženem zraku. Govor je o povprečni onesnaženosti od pričetka kurilne sezone pa do meseca marca. Maksimalne koncentracije SO so bile presežene skoraj **trikratno**. Dovoljena mejna emisijska 24-urna koncentracija (MIK) SO znaša 0,125 mg/m³ v Kamniku pa smo to mejo v kurilni sezoni 1990/91 presežli **59-krat**, to je tolikokrat, kolikor znaša število dni v dveh mesecih.

V članku je tudi omenjeno, da se stanje onesnaženosti še slabša, toda ta ugotovitev je lahko sub-

jektivna, kajti verjetno so drugi, bolj znani »kot umazani«, že nekaj naredili za zrak, mi v Kamniku pa imamo plin že nekaj let pred vrati, in enostavno ne vemo, kaj bi z njim. Kamničanom pa sveti lučka v dimu, pomešanem z žveplovim dioksidom že več desetletij, in upam si trditi, da ne zaradi tega, ker je lega Kamnika neustrezna. Lega je pač taka, kot je, in to že veliko stoletij, verjetno je bolj res to, da se nepravilno ali še bolj nezainteresirani ljudje ukvarjajo s tem problemom.

Za sanacijo zraka je kot edini ukrep nakup dveh merilnih postaj, s katerima se bo potem računalo povprečje, odločilo premalo. Verjetno bo še tista lučka v dimu, pomešanem z žveplovim dioksidom, ki jo Kamničani že tako dolgo gledamo, kmalu ugasnila. Saj veste, kako se je računalo v prejšnjih časih; dve tretjini ljudi je žele, tretjina meso, povprečje; človek je sekeli golaž. Povprečni izračun se v ekologiji nikoli ne izide. Saj se tudi enostavno »ne izide« več trditev, kako neoporečno vodo pijemo v Kamniku in ravno zaradi čiste vode, zraka in narave je še do nedavno slovel naš kraj. V ne tako starih turističnih »bukvah« smo bili skupaj z Bledom proglašeni za **BISER KRAJNSKE**, in kje smo danes? Je zopet v »špici« Krajnske dežele le, da smo zamenjali snov, v kateri tekmujejo, pa se bo tudi to uredilo z novimi merilnimi postajami, pa tudi za vodo verjetno ne bo problemov, če se bomo lotili problema, tako kot smo se zraka. Za analizo bomo pač vzeli iz dveh, treh izvirov, povprečje bo dobro.

JOŽEF JELEN

POJASNILO:
AVTOR ČLANKA »TA ZRAK NAŠ VSAKDANJI« JE NOVI SODELAVEC G. BORIVOJ REPE, G. FRANC ZUPAN PA JE POŽARNI INŠPEKTOR IN JE NASTOPIL KOT SOGOVORNIK. UREDNIK

sodobnih načelih. Organizira tudi dopolnilne aktivnosti za otroke, za študij in podobno.

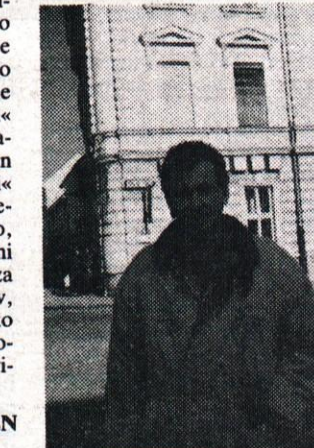
Dejavnost ZKO mi je osebno nekoliko manj poznana, kolikor pa vem, večkrat organizira razne zanimive razstave in privlačne prireditve. Redno obiskujem razne galerije, stalne razstave, večkrat sem v Majolki.

Povezanost teh dejavnikov je potrebna zlasti z vidika koordinacije dela.

Idejo o kulturnem domu v celoti podpiram. Kamnik nima nobene večjega prostora, dvorana nad Veroniko pa je za večje prireditve premajhna.

SAMO GANTAR, Kamnik

Delo knjižnice v Kamniku mi je kar dobro poznano. Deluje v novih in lepih prostorih. Veseli

me, da organizira različne vrste aktivnosti, tudi za otroke.

Muzej obiščem redkeje, in mi novosti zadnjega časa niso poznane.

Prireditve v okviru ZKO občasno obiskujem. Različne vrste,

Slovenski krščanski demokrati

O divji privatizaciji

Nekaj novic z občinskega odbora Slovenskih krščanskih demokratov v Kamniku:

Pred letno konferenco SKD se tudi na Kamniškem pripravljajo nanjo. Še pred 27. februarjem nameravajo sklicati letne zbere svojih krajevskih organizacij, na katerih bodo pregledali svoje lanske delo in si začrtali smernice za letošnje. Ob zaključku teh srečanj pa bo imela letni zbor tudi sama občinska organizacija. Medtem ko so na Komendskem že imeli svoj zbor, so se Mekinjančani in Nevljanji odločili, da se bodo na skupnem zboru sestali v petek, 12. februarja.

Na vprašanje, kje ima občinski odbor SKD Kamnik pravzaprav svoj sedež, smo dobili naslednji odgovor. Pravega sedeža oz. lastnih prostorov SKD v Kamniku za sedaj še nima. Pošto za občinski odbor SKD je začasno naslavljati na Kamnik, Pot na Jeranovo 5. Prav tako začasno je mogoče na občinski odbor SKD telefonirati na št. 831-716, in sicer vsak petek od 8. do 9. ure in 17. in 17.45. V izjemnih primerih tudi vsak delavnik med 8. in 9. uro zjutraj.

Od državnega sedeža SKD, točneje od njegove gospodarske komisije, ki jo vodi znani finančni strokovnjak dipl. oec. Janko Deželak, je tudi kamniški SKD prejel poziv za odkrivanje tkim. divjih privatizacij oz. kraj družbenega premoženja. Pobude za odkrivanje »privatizacij« te vrste namreč omogoča novi zakon

o lastninskem preoblikovanju podjetij z dne 20. 11. 1992 (Ur. l. 55/927, ki ga je sooblikovala tudi SKD. Pobudniki naj bi se seznanili zlasti z vsebino njegovega 48. in 49. člena.

V naslednjih tednih, nekako do srede marca, se bodo tudi v kamniškem področju preko SKD zbirala čim bolj zanesljiva sporočila o sumljivih primerih privatizacije takšne vrste. Ob tem pri SKD priporočajo direktno osebno javljanje tovrstnih sporočil, pri čemer s svoje strani jamčijo za morebitno zaželeno diskretnost pobudnikov. SKD bo na podlagi tako zbranih informacij lahko vložila na SDK in državni sedež pravobranilca samoupravljanja pobudo za revizijo takih, v normalnem poslovnem svetu protipravnih in kaznivih dejanj. Takšna dejanja pravzaprav pomenijo grabež skupno ustvarjenega družbenega premoženja s strani nekaterih posameznikov oz. skupin posameznikov na račun množice zaposlenih soustvarjalcev tega premoženja.

Sporočila o takih vsestransko pretehtanih primerih je možno poslati tudi naravnost v Ljubljano na državni sedež stranke SKD, Beethovnova 4, s pripisom »za gospodarsko komisijo SKD«.

Z odkrivanjem in preprečevanjem primerov neupravičenega bogatenja naj bi končno tudi dvignili ugled in kredibilnost naše mlade države v tujini. T. M.

In želja je rampa postala

Nekateri se verjetno še spomnijo, ko smo pred enim letom potarnali, da nam rolkarjem nihče ne prisluhne, da se nimamo kam dati, da nimamo miru, saj sami povzročamo nemir.

Pisali smo, da sanjamo o rampi, da smo za pomoč prosili Stol, da bi radi prostorček samo zase.

In res, naše sanje stojijo na Duplici v športnem parku Stol-Virtus. V Stolu so nam prisluhli in nam pomagali uresničiti dolgotrajne sanje, dokazali so, da jim je mar, kaj počnemo mi mladi, da so pripravljene investirati tudi v za nekatere tako nor šport, kot je rolkanje.

Z njihovo pomočjo in našim trudom nam je uspelo postaviti rampo in še nekaj manjših objektov. Eden od njih se ni mogel ubraniti vandalom, drugi so še kot novi, le vezane plošče je načela zima. Vsi objekti bodo lahko spet nared v enem dnevu le z malo našega truda in dobrimi vezalnimi ploščami.

Ob tej priliki bi se rad zahvalil Stolu, direktorju Borisu Zakrajšku in vsem drugim, ki ste kakorkoli pripomogli k uresnitvi našega načrta; hkrati bi se rad zahvalil tudi Heliosu, ki nam je podaril barve, da smo vse zaščitili. H. A.

O delitvi telefonskih priključkov v KS Tuhinj

V odgovor Veri in Zdravku Baloh na članek Bog nima brata, jaz ga pa imam, bi rad napisal nekaj stvari, ki kaže, mojima sorkrajanoma niso jasne.

5. 11. 1991 smo dobili obvestilo PTT podjetja Ljubljana, da se bo v KATC Laze sprostilo približno 10 telefonskih priključkov. Na prvem sestanku sveta KS smo obravnavali ta dopis ter se odločili, da svet ne bo poimensko imenoval prihodnjih imetnikov novih priključkov. Odločili smo se, da damo predlog PTT-ju, naj proste priključke napelje v vasi Liplje, Mali Hrib in Sela. Ker pa zajema KATC Laze štiri KS, sem 26. 4. 1992 sklical sestanek vseh predsednikov KS. Sprejeli smo tudi sklep št. 4, ki se glasi: »Iz odgovora na delegatsko vprašanje Marjana Poljanška o telefonskih priključkih, ki se bodo sprostili s priključitvijo dela Tuhinjske doline na centralo Kamnik, je razvidno, da KS ne bodo imele vpliva na razdeljevanje le-teh. Ker pa je v KS nekaj nujnih primerov, ki bi morali čimprej dobiti telefonske priključke, zahtevajo, da se nam omogoči soodločanje pri razdeljevanju. Prednost naj bi imele tudi tiste vasi in zasečki, ki še nimajo nobenega telefona. Prosim IS občine Kamnik, da nam omogoči sodelovanje pri razdelitvi teh prostih priključkov. Predstavniki KS Špitalič, Tuhinj, Pšajnovica smo se dogovorili, da v vsako KS dodelimo enako število priključkov za reševanje najbolj nujnih problemov.« Na IS in PTT smo poslali tudi spisek interesentov v vseh štirih KS, ki jih je skupaj 378. IS Sob Kamnik je vsem KS odobril odločanje o novih telefonskih priključkih. Kot pa sem omenil že prej, je bil sklep sveta KS Tuhinj, da naše 2,5 tel. številke razdelimo v tri vasi. Ker pa se je izkazalo, da bi bila taka investicija prevelika (denar za priključke bi moral zagotoviti naročnik sam, ker KS in občina nista imeli denarja), sem predlagal, da proste številke razdelimo ljudem, ki bodo delali na tem, da bi vsi zainteresirani čimprej prišli do telefona. Moj prvi predlog je bil gospod Vojko Tonin, ker je že vseskozi predsednik za telefonijo v KS. Predsednik gradbenega odbora za izgradnjo ceste Laze-Tuhinj-Mlinar gospod Poljanšek me je pisno opozoril, da je bila g. Kadunca leta 1988 obljubljena prva prosta telefonska številka kot plačilo za uslugo, ki jo je takrat dal. Tako sem ga postavil na prvo mesto prioritete liste. Predlog za telefonski priključek je bil tudi za poveljni-

ka GD Tuhinj Tomaža Berleca, ki ga je dal Sekretariat za obrambo občine Kamnik kot tudi za g. Kadunca. Na 4. in 5. mestu sem predlagal g. Pančurja in Hribernika, ki sta imela priporočila od podjetij (in potrdila PTT-ja o prijavi leta 1985). Priporočila so k nam prišla v marcu. Oba pa sta bila seznanjena, da praktično ne moreta do telefona, saj sta na voljo le 2,5.

Tak spisek je svet KS 11. 5. 1992 potrdil in ga poslal na Občino in PTT. 28. 9. 1992 smo vse štiri KS dobile od Sekretariata za gospodarstvo in družbene dejavnosti prioriteten spisek v ponovno proučitev. Ravno v tem času (23. 9. 1992) smo dobili dopis od Vere in Zdravka Baloh, kjer navajata, da sta naročnika že od leta 1975. Svet je še enkrat potrdil prejšnji spisek, ker je smatral, da bi se g. Baloh moral prej obrniti na svet KS kot pa na Občino. Ugotovili smo tudi, da so navedbe g. Baloha lažne, saj zatrjuje, da je naročnik telefona od leta 1975, kar pa ni res. G. Baloh je bil vseskozi seznanjen z delom sveta KS, saj so iz vasi Zg. Tuhinj 4 delegati sveta. Vaški vodovodni odbor, katerega predsednik je g. Baloh, pa je prav tako zastopnik s tremi delegati v svetu KS.

Na druga obrekovanja in laži ne bom odgovarjal. V vednost in razmislek ljudem, ki so me volili, pa bom dal sledeče: Leta 1987 sem se osebno potrudil in peljal g. Baloha do »velikega tovariša« in »tovarišice«, ki sem ju dobro poznal, da bi mu pomagala priti do telefona. Takrat je g. Baloh res veliko žrtvoval (nesel je cel liter »taboljšega« šnopca). Ker tam nisva uspela, sem mu ponudil svojo telefonsko številko (nujno jo je potreboval, ker je bil »oštir«). Na »žalost« pa mi je to realizacijo preprečila moja žena, ravno tista, ki ji zdaj očita kšeft. Takih »butcev« najbrž g. Baloh ne bo našel v še tako demokratični družbi. Zato se najbrž res lahko sramujem.

Na koncu se opravičujem vsem 162 interesentom, ker še ne morejo dobiti telefonskega priključka. Vsakogar, ki želi natančne informacije o vsem poslovanju sveta KS, pa vabim, naj se oglasi kadarkoli pri tajniku KS ali osebno pri meni.

Vse krajane vabim, naj se v čim večjem številu udeležijo zborov, ki bo v februarju, kajti čaka nas še veliko pomembnih del, ki jim bom kos le s skupnimi močmi.

P. S.: 15. 11. 1992 nam je predstavnik PTT podjetja na skupnem sestanku štirih KS ter pred-

stavnikom občine zagotovili 7 številke za našo KS (vmes sta 2 uslužbenca PTT). Po najnovejši informaciji se bo v letošnjem letu začelo s povečavo KATC Laze. Če bo le mogoče, bomo predstavniki

ka PTT-ja in občine povabili na zbor krajanov, tako da bomo občani dobili najbolj točne informacije iz prve roke.

PREDSEDNIK sveta KS Tuhinj
ZDRAVKO HRIBERNIK

Nam bo pomlad prinesla pločnik

Po številnih burnih razpravah in še številnejših in glasnejših obljubah si Mekinjčani le obetamo, da bomo v kratkem dobili tako zelo težko pričakovan pločnik. Morda se marsikom zdi, da smo neučakani, češ, saj imamo povsod kakšen tak pločnik na papirju ali pa košček ceste, ki si komajda še zasluži to ime, pa se že leta kljub številnim obljubam ni nič zgodilo! Pa vendar moram zapisati, da gre pri našem koščku pločnika za mnogo več kot le željo po urejenosti. Vsi si želimo predvsem varnosti, če že ne za vse, pa vsaj za naše solarje, ki se vsak dan znova podajajo proti šoli med drvečimi avtomobili in tovornjaki, stisnjeni na rob ceste, le nekaj pe-di stran od koles.

Včasih jih opazujem na cesti, kako jih piš kakšnega velikega in seveda na vso moč drvečega tovornjaka kar premakne! Tedaj si seveda močno zaželim, da bi ven-

darle že učkali pločnik in presko-ke skozi vse naselje, ki bi onemogočali brezobzirno drvenje.

Morda bi do takrat morebiti le kazalo napraviti ob šoli napis, kot ga poznamo iz avstrijskih vasi in naselij, da tu živi in se igra toliko in toliko otrok (natančnega števila ne poznam), na katere naj se s previdno vožnjo ozirajo vozniki. Nenavsezadnje, morda bi ne bilo slabo ob urah, ko hodijo otroci v šolo, kdajpakdaj poslati pločnika za mnogo več kot le željo po urejenosti. Vsi si želimo predvsem varnosti, če že ne za vse, pa vsaj za naše solarje, ki se vsak dan znova podajajo proti šoli med drvečimi avtomobili in tovornjaki, stisnjeni na rob ceste, le nekaj pe-di stran od koles.

No, če pustimo šalo na stran, saj pust bo odšel, kakor je prišel, potem bi seveda bilo daleč najbolje, da čimprej dobimo pločnik.

V. PERKO

Odkrita »cvetka«...

Že nekaj časa sem opažal, da nekdo veselo meče smeti kar čez ograjo na igrišče otroškega vrta na Bakovniku. Bil sem tiho in počistil, vendar upal, da bom nekoč že dobil tega nepridiprava brez kulture.

Kdor čaka, dočaka in, kdor išče, tudi najde. Velika črna vrečka je kar nekaj dni krasila naše igrišče in njena vsebina je ogrožala otroke. Pa sem se je naposled le usmiliti in pregledal njeno vsebino ter našel tisto, na kar sem čakal toliko časa. Ta nemarnež je pozabil

v tej vrečki bančni izpisek in z nje-ga je bilo lepo razbrati njegovo finančno plat in, kar je najvažnejše – tudi naslov lastnika. BERISHA HALIL, Klavčičeva 3, Kamnik je pisalo na listu in prav gotovo si zasluži najnižjo oceno in »pohvalo« v časopisu. Čemorda ne ve, da obstaja zabojujnik za sme-tii nekaj metrov naprej, čemu služi in kako se uporablja, naj poprosi koga, da mu bo razložil. Jaz imam dovolj drugega bolj koristnega dela, in ne le, da čistim za njim njegovo »srčno« premoženje.

Hišnik

O diskotekah Ljubljana-Kamnik

Sem ena tistih, ki se v Ljubljano vozimo vsak dan. Če ne z vlakom, se zagotovo odpeljem z avtobusom. Nisem še izračunala, ampak zelo verjetno bi si za denar, ki sem ga že porabila za vozne karte, že lahko kupila kakšen majhen avtobus. No, bodimo stvarni, kakšen star, majhen avtobus. Ali pa vsaj njegov rezervni del!

Najbrž mi to iz več razlogov nikoli ne bo uspelo, toda če bi mi že, potem bi si zagotovo kupila takega brez radia in zvočnikov! Če bi pa vso to ropotijo že imel, bi jo iztrgala in populila in jo iz čistega maščevanja vsaj štirinajsti dni vlačila za sabo po cesti kot povožena kropa čreva. Naj ga, hudiča, boli, naj stoka in kolne, tako kot stokam jaz vsakdan znova, ko mi na ves glas tuli in me udarjajo na možgane vsi nemo-goči programi in znam že na pamet vse polke, vse osmrtnice, vse kmetijske nasvete, vse bedarije tega sveta, ki mi silijo tja proti Črnučam že iz oči in ušes in me brezupno okužujejo z neumnostjo in nesmiselnostmi naših radijskih postaj.

Prva stvar, ki jo napravi šofer, ko se usede v avtobus, je da odpre to ropotajočo, hreščeco škaflo, ne da bi kogarkoli vprašal, če ga moti. Nekaj časa sem moledovala in prosila za malo nižje tone. Potem sem si kupila zamašek za ušesa. Pa tudi to ne pomaga. Zadnjič sem se vozila v nabasnem avtobusu. Poleg neizmernih bedarij, ki so letele iz RGL, je tulil še majhen otrok. Obadva, radio in otrok, sta trmasto vztrajala v glasnem dvoboju, ki je proti Ruskemu carju dobil že vse razsežnosti viteškega turnirja z eno samo napako namreč, da otroci še vedno, kolikor vem, nimajo vgrajenega gumba za utišanje.

Prepričana sem, da bodo šoferji Kambusov presenečeni, ko bodo to brali, kajti gotovo živijo

v svetem prepričanju, da ni lepšega, kot voziti se ob tulečem radiu. Jaz pa vam želim povedati, da me to neznosno moti, kajti sem ena tistih, ki pri svojem delu uporablja skoraj izključno tisti prostor med dvema ušesoma. In sem tudi ena tistih, ki mislijo, da imajo pravico zahtevati kulturne prevoz. Tuljenje radia pa sodi prej k nasilju kot obzirnosti in kulturi. Nenavsezadnje, karto vsakokrat plačam, ne vozim se zastoj in vas zatorej, gospod šofer, prosim, da mi ne vsiljujete svoje poceni hrupne zabave in mi ne razkuzujete svojega okusa. Storitite to doma, kot tudi jaz poslušam doma ali na koncertih svoje priljubljene simfonije!

Brez zamere, vendar mi dovolite vprašanje, kako bi se vam (vsem zaposlenim pri Kambusu) zdelo, če bi vas na primer operiral kirurg v ritmu Henčkove polke, ali pa morda še bolje, ob poslušanju osmrtnic? Kako bi skakali vsi starši, če bi učitelji med uro matematike navjajali operno glasbo ali pa če bi v naših skupščinah predsednik Kučan poslušal ob sprejemanju zakonov prenos nogometne tekme?

Vse to so pravzaprav enakovredni primeri, pa verjamem, da vas niso navdušili. Zakaj torej ravnate tako samovoljno in brezobzirno? Ali pa se je morebiti podjetje Kambus odločilo, da bo prevažalo zgolj naglušne in že oglušele? V tem primeru pa seveda mora svoje avtobuse opremiti s primernimi opozorili; na primer PREVOZI ZA NAGLUŠNE ali pa še bolje S HENČKOM IN SLAKI NA DELO, za nazaj pa KAMNIK-LJUBLJANA z OSMRNICAMI IN KMEČ-KIMI NASVETI.

V tem primeru boste seveda lahko zahtevali k vozni karti še celo doplačilo. Pa ne od mene, ker bom šla v Ljubljano raje s kolesom.

V. PERKO

Odmev

Tempora mutantur — in mi z njimi?

»Tempora mutantur — in mi z njimi?« je dal svojim razmišljanjem o rivalstvu in ponudbi na področju kulture v mestu Kamnik naslov tajnik ZKO Tone Ftičar. V sicer vsečnem pisanju pisec članka ni mogel mimo lokalne politike, mimo donedavnih sodelavcev, dovčerajšnjih kolegov, ki so mu prav zaradi njegove zavzetosti in ambicioznosti na področju kulture že pred »prehodnim obdobjem« omogočili oz. mu niso politično nasprotovali pri opravljanju tajniških nalog v okviru ZKO. Tedanji SZDL, pri oživitvi ZKO v začetku osemdesetih let sem sodeloval tudi sam (to dejstvo bo moč najti v arhivu ZKO in SZDL), je bilo mnogo več do ljubiteljske kulture kot do postavljanja »zanesljivih« kulturnih delavcev na pomembne položaje v kamniški kulturi. Zato me presenečajo »neizogibne« sistemske človeške spremembe, ki jih o poklicnih usodah piše avtor članka. Za pojasnitev stvari ne bom razglabljal o ideološki sprejemljivosti, o liberalnodemokratskih referencah kandidatov oz. kandidatov za pomembna mesta v kamniški kulturi. Za smiselnost navedb avtorja članka pa bralce Kamniškega občana seznanjam, da so se na drugi razpis za ravnateljico Matične knjižnice Kamnik poleg dosedanje v. d. direktorice prijave tudi sestra tajnika ZKO Tone Ftičarja in žena predsednika SDSS Igorja Podbrežnika. Da je boj za mesto ravnateljice neusmiljen, kaže razprava v kamniškem parlamentu in zato poleg drugega kroga izbiranja kaže še na tretjega. V tej razpravi, polni podtikanj, liberalni demokrati nismo aktivno sodelovali, saj smo vseskozi smatrali, naj na to mesto pride strokovno usposobljen kader s strokovnimi referencami. Ideološka sprejemljivost in nesprejemljivost, tudi če je »po vetru«, naj ne bo poglavitna vsebina dogovora o pravilni izbiri ravnateljice Matične knjižnice Kamnik.

Izborna poslovna morala, pozitivni kulturni »imidž« naj bosta prisotna pri reelekciji vseh pomembnih dejavnikov na področju kulture, da ne bo politični veter napenjal jadra samo nekaterim, na v določenem političnem trenutku bolj izpostavljenih mestih kamniške profesionalne kulture.

Javnomenjski intervencionalizem, ki nam ga ponuja pisec članka Tone Ftičar, bo za razumno odločitev zatorej potrebno umiriti, za kar naša stranka, liberalni demokrati dajemo svoj glas.

PREDSEDNIK OO LDS Stane Zarnik

Najmlajši likovniki v Veroniki

Od 27. januarja do 5. februarja je v Razstavišču Veronika v Kamniku razstavljala svoja likovna dela kombinirana skupina dvajsetih otrok, v starosti od 3. do 7. let, iz vrta Mojca pri Duplici (bolj znan kot Svilanitov vrtec). Odprtja razstave se je udeležilo veliko otrok in staršev. Za to priložnost so avtorji razstave z vzgojiteljico Martino Prezelj in varuško Metko Krajnc ob klavirski spremljevalki prof. Janeza Tometa predstavili prijeten kulturni programček. Zapeli so pesmico o polčku, mucu in miški, dveh petelinčkih, o kolsu, sinički, hudi mravljici, babici zimi in za konec še ples belih snežink.

Prisrčni malčki z Martino in Metko so na odprtju razstave obiskovalcem dali veliko veselja in navdušenja.

menda, Svitu, Papirnici Količevu in še posebej g. Marjanu Kocjanu in vsem staršem.

Poudarila je še, da je ta rastava majhen prispevek vsem staršem ob 40-letnici VVZ Antona Medveda Kamnik.

V imenu staršev se jima je za trud zahvalil g. Albert Mrgole. Ob tej priložnosti vzgojiteljica Martina Prezelj izreka pohvalo vsem staršem za dobro sodelovanje — ker dobesedno živijo z vrtcem, in je tako tudi prav in koristno za otroke. Skupino vodi od začetka lanskega leta. Že lani junija je organizirala izlet s starši in otroki v Postojnsko jamo. Za letos že načrtuje prijeten izlet.

VERA MEJAC

Sanje ali selektivno zbiranje odpadkov

Pot me je po naključju zanesla v znani kraj na štajerskem območju. Zima je kazala zobe, tako da so moji šklepetali. Nisem si upal preveč gledati naokrog, pa vendar sem tako ugotovil, da sem tudi v tem lepem kraju »zelen«. Takoj sem namreč opazil smetnjake, bili so različnih barv kot lampijoni, pa še lepo berljiv napis so imeli, pa še... ja, pravo razkošje. Toda za ovinkom »smetnjakar«, ne morem verjeti, tako tiho, nobenega razbijanja, samo pssps in možakar je lepo smetnjak odnesel ter ga položil na prejšnje mesto. Verjetno sem zaradi ravnanja s smetnjakom dobil tako velike oči, da tudi kamiona nisem slišal, tudi po smetnjakih in smetanjah sem takoj spoznal, da tu ni več Balkan.

Misli pa mi niso in niso hotele iz glave. Skoraj bo leto dni, kar so nam gospodje iz kamniškega občinskega sekretariata za komunalno ureditev obljubljali spremembo (gremo v Evropo in zapuščamo Balkan), ja, tudi pri smetnjakih in smetanjah. Sam sem na srečo videl smetnjake, bili so ravno tako raznobarni kot ti v sosednjem kraju, tudi ti so imeli napise — biološki odpadki, odpadki, steklo, papir. Edino, kar se je zares spremenilo v tem letu dni, je to, da so zbrisali s kamionov napis Komunalno podjetje; naš grb, našo spečo Veroniko je nadomestil napis Publikus, ki pa verjetno tudi spi, in to celo sedaj, ko je še vse v poizkusni dobi. Kot vse kaže, ga bo morala zbuditi naša Veronika, pa čeprav sama čaka na to (z njo pa tudi večina občinskih služb, predvsem, kar se komunalne in ekološke ureditve tiče).

JOŽE JELEN

Jakob Savinšek v Moderni galeriji

V Moderni galeriji v Ljubljani pripravljamo v decembru 1993 retrospektivno razstavo del Jakoba Savinška (1922–1961). Zato prosimo lastnike njegovih del (plastik, risk, slik in grafik), naj vse to prijavijo Moderni galeriji, da bomo lahko evidentirali celotni opus, uredili katalog in pripravili razstavo.

(Moderna galerija, Tomšičeva 14, Ljubljana, tel.: 214-106).

Na sliki: Sramežljivka, 1954, pat. mavec

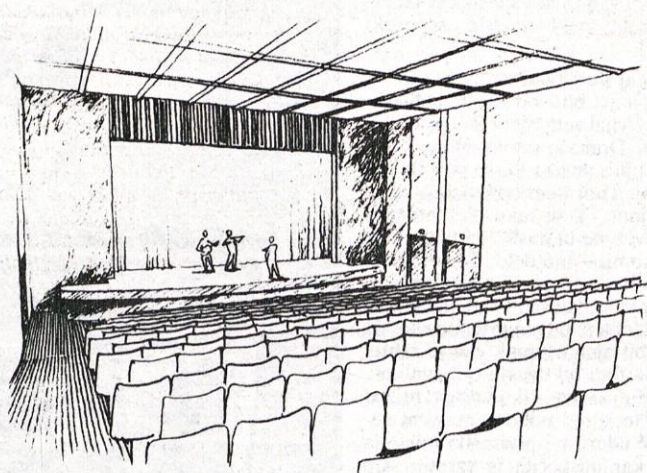
Pogovor s Tomažem Schleglom

V Kamniku kultura, na Duplici veselice

Eden od številnih predlogov, izrečenih na predstavitvi projekta prizidka h kinu Dom, je Kamniku določil kulturne prireditve, v dupliško dvorano pa razporedil domače zabave, veselice in druge veseljaške prireditve, ki se ne dogajajo na žametnih tleh in ob brokatnih zavesah. Naslednji predlog je občini prisodil kar dva hrama kulture, spet tretji je prenovljenemu kuturnemu domu namenil dvojno vlogo, v stilu znanega izreka: »kruha in iger...«

O razporeditvi in prerazporeditvah kulturnih prireditev je še prezgodaj govoriti, saj občina trenutno nima namenskih sredstev niti za vzdrževanje dvorane na Duplici, kaj šele za adaptacijo in dozidave na več kot trideset let starem kinu Dom. A ker tradicija in potrebe to zahtevajo, moramo že danes pričeti delati na realizaciji projekta, saj Lira in druga društva ne smejo iti po poti folklorne skupine iz Kamniške Bistrice, ki je zaradi nemogočih delovnih okoliščin prenehala delovati.

Zato in zaradi dobrih idej je projekt, ki ga je naročila Zveza

Podaljšan in večji oder ter dvignjen parter

kulturnih organizacij Kamnik, izdelal pa absolut arhitekture Tomaž Schlegl, potrebno predpreti.

Problemov okrog lastništva objekta se tokrat ne bomo dotikali, zanima pa me način posodobitve in kako bi objekt najlažje približali uskladi s potrebami sodobne kulturne ustvarjalnosti?

Podaljšan in večji oder ter dvignjen parter. Po številnih analizah smo ugotovili, da bi bil nujen dvig parterja. Glede na to, da so vhodi v dvorano le z zadnje strani, bi bilo to moč urediti le s pomičnim ogrodjem, ki pa veliko stane, samo premikanje pa povzroča hrup, ki ni prijeten. Naslednja možnost bi bila poglobitev dvorane, vendar smo jo izločili, saj bi gradbena dela veliko stala, poglobitev sama pa ne bi prinesla optimalne rešitve, kot jo v trenutnih okoliščinah prinaša prizidek na severni strani.

Z njim se odpirajo nove rešitve. Kaj omogočajo?

S prizidkom bi dobili še drugi, intimnejši predprostor, namenjen umiritvi in pripravi na predstavo. V že obstoječem predprostoru pa bi bili prostori za garde-

robo, prodajo vstopnic, bar in pa bistveno povečani sanitarni prostori. V vhodu dvorano in na balkon bi bil le eden, kar bi olajšalo biljetersko službo, zaradi ločenega vhoda in izhoda pa ne bi bilo mešanja med odhajajočimi in prihajajočimi gledalci.

Stopnišče v sedanjem predprostoru torej ni več potrebno, prav gotovo pa njegova odstranitev ne bi bil edini večji poseg v zgornjem nadstropju?

Ker je stopnišče na balkon zasnovano v prizidku, bi starega porušili, zgradili pa še prostore za osebje. V vetrolovu bi bila večja pisarna, namenjena informativnemu uradu in prodaji abonmajev, že obstoječe stopnišče pa bi ohranili kot vhod v zgornjo malo dvorano. Ta bi bila samostojna in popolnoma neodvisna od dogajanja v spodnji veliki dvorani.

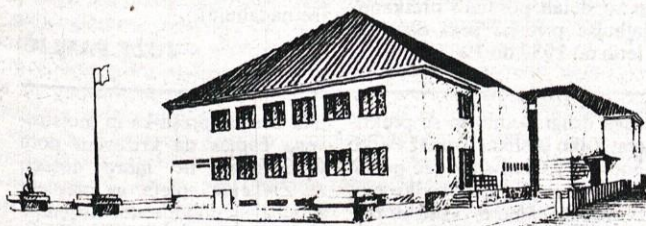
V nadstropju bi uredili še garderobe za nastopajoče, kabine za simultano prevajanje in projekcijo pomaknili proti sredini, kar bi omogočalo kvalitetnejšo sliko in zvok.

Kaj pa spremembe na odru, ki je zaradi svoje dotrajanosti že pred časom postal nevarna past za vse nastopajoče?

Stari oder ni več primeren, novi bi bil dajši in bi poleg zanesljivosti ponujal različne možnosti interpretacij raznih prireditev. Z njegovim podaljšanjem bi dobili še tretjo, približno 150 kvadratnih metrov veliko večnamensko dvorano pod odrom, namenjeno predvsem delu amaterskih društev, ki jih je v Kamniku kar precej.

Prvi korak je bil storjen, do konca poti pa bomo gotovo obrabili še precej podplatov. Želim pa si, da bi si jih plesalci folkornih plesov še več, ko bo ta veja ljudskega izročila in narodnega blaga v našem mestu spet oželela.

MATIC ROMŠAK

Prenovljen kulturni dom s prizidkom

Z razstave Petra Pečevnika

Nadaljevanje realistične slikarske tradicije

V razstavišču Veronika razstavlja med 8. in 21. februarjem Kamničan Peter Pečevnik, ki živi z likovnostjo že od svoje mladosti. Prve napotke in vzpodbude za risanje mu je dala že njegova učiteljica v mekinjski osnovni šoli g. Pavla Malešič in kasneje v nižji gimnaziji okoliščin so slikarju žal onemogočile redno solanje na umetniških solah. Ob svojem siceršnjem poklicnem delu v tekstilni stroki se je ves čas ukvarjal tudi z risanjem in slikanjem. Tako je sam poglobljeno študiral slikarsko problematiko in prišel do trdnih slikarskih rezultatov, sicer po daljši in naporejši poti, kot če bi mu bilo dano obiskovati likovno akademijo. V letih 1963-65 je bil Peter Pečevnik kot vodja razvojnega oddelka v podjetju Svilaun poslan na seminarje, kjer so profesorji iz Stockholma predavali tudi o barvnih zakonitostih, konkretno »o naravnem barvnem krogu«. To je bila pomembna postaja, v slikarjevem likovnem spoznavanju, ki mu je veliko pomagala pri poklicnem delu, prispevala pa tudi k novemu razumevanju v teoriji barvnih odnosov in optičnih in kolorističnih zakonitosti. Nekoliko kasneje so mu bili v veliko pomoč tudi prijateljski nasveti akademskega slikarja, kamniškega rojaka, Tomaža Perka in bodrilne besede njegovega očeta, Lojzeta Perka. Svoje slikarsko znanje je Peter Pečevnik bogatil tudi v družbi s šolanimi slikarji v slikarskih kolonijah v Bovcu in Izlakah.

Pečevnikove, zlasti še pokrajinske podobe, se navezujejo na bogato, še posebej kamniško realistično slikarsko tradicijo. To so bili predvsem slikarji Koželj, mladi Josip Nikolaj Sadnikar, učenka Ferda Vesela Fanika Kratnarjeva pa Lojze Perko, tudi realistična dela Staneta Cudermana

in Mihe Maleša, če omenimo le najvidnejše slikarje. Vsekakor pa je, predvsem v zgodnejših delih, opazen vpliv slikarstva prijatelja Tomaža Perka, posebno še v tihožitjih. Vse te izkušnje in nova in nova spoznanja iz sveta likovne umetnosti so vodili Pečevnika predvsem v realističen pristop k likovni problematiki. Slikar si je postavil v svojem oljnem slikarstvu mejnike, ki jih je gotovo že dosegel, a jih do sedaj še ni prestopil, ker se vedno izčiščuje barvne in kompozicijske odnose znatraj slikarskega realizma. Če ozna-

čimo Petra Pečevnika kot zaprisežena realističnega slikarja, nam ne čudi, da so njegove glavne teme klasične zvrsti v slikarstvu: krajina, tihožitje in portret. Oljnih tihožitij mu barva ni prvobitni pomen, saj dosega cilj – snovno verjetnost – predvsem s predmetno modelacijo trdnih, jasno odrejenih oblik. Značilnost teh slik so trdna kompozicija, urejenost, toda včasih tudi prevelika barvna zadržanost. Barvno izrazitejše in bogatejše so krajine in vedute, kjer slikar verno sledi likovnim pobudam danega sižeja z natura-

listično naglašenimi barvami in poustvarja realistične prostornosti. Enkrat so te krajine bolj vehementno in suvereno naslikane, včasih pa ovirajo slikarja do popolne izraznosti nostalgicne sponje in folklorno obarvani detajli in elementi. Tretje pomembno Pečevnikovo likovno izrazilo je portret. Tu se skuša avtor čim bolj približati podobnosti portretiranca in ga tudi psihološko označiti. To mu včasih uspe do te mere, da gre že skoraj na škodo barvitosti celotne slikarske kompozicije.

DUŠAN LIPOVEC

Klic v sili

Turistično društvo Kamnik že desetletja opazuje, da se v samem mestnem jedru povečuje uničevanje splošnega ljudskega premoženja in se pri tem dela občini in drugim ustanovam (železnici) velika škoda. Po mestu je videti uničene smetnjake (razmetane, odtrgane od zidov, včasih pa tudi zažgane). Razbijajo stekla po prtiličnih in izlozbenih oknih, pišejo s spreji po zidovih hiš, posebno v podhodih, pod mostovi in na železniški postaji Kamnik-mesto. Na razglednih točkah uničujejo klopi, ki jih je postavilo Turistično društvo. Prav sedaj ob koncu prvega trimesečja so verjetno dijaki uničili vse lesene dele klopi na železniški postaji Kamnik-mesto.

Največ škode delajo po vsej verjetnosti (huligani, narkomani in alkoholizirana mladina) na Malem gradu. Razbili so vhodna vrata (lesena) v objektu, ki je lansko leto dobil novo streho. Notranjost tega prostora je postala javno stranišče – sramota za vse mesto. Da ne govorimo, koliko škode so napravili roman-

ski kapeli na Malem gradu.

Trgajo plakate z reklamnih plošč, pišejo groba in neokusna gesla. Okolice disko klubov in okrog so zanemarjene in pone-marjene. Hišni red gostinskih lokalov, ki imajo odrejen delovni čas, se ne preneha kršiti. Mladina cele noči popiva v zaprtih lokalih, in policija skoro ne ukrepa.

Mestni promet je stihijski. Vozniki v glavnem ne spoštujejo prometnih znakov in pravil. Kaznovanje prometnih prekrškov se odvija brez točnega reda. Včasih policija zapisuje kršilce, največkrat pa je vse prepuščeno kaosu. Še in še bi lahko naštevali prekrške. Storičev teh dejanj v glavnem ni najti. Policija se izgovarja, da je preveč zaposlena z drugimi problemi, kot pa bi morala biti v vzdrževanju reda in miru v samem mestu.

In Kamnik naj bo turistični kraj? V Turističnem društvu smo že večkrat govorili o tej problematiki, ki prehaja že v pravi absurd. Tako razvrsteno uničevanje ljudskih dobrin v mestu se mora končati.

Že za časa Avstrije in nato po I. svetovni vojni je občina Kamnik imela dva mestna policaja, ki sta bila zadolžena samo za preprečevanje prej navedenih deliktov in prijavo vseh storilcev takih dejanj. V tistih časih je imel Kamnik žandarmerijsko postajo in mestne stražnike – kot smo jim rekli, v mestu pa je bil red in se ni dogajalo to, kar se danes.

Naloga mestnega stražnika je bila, da je imel ponoči obhod po ulicah in tudi po lokalih ter da je ukrepal na kraju samem ter prijavljaval vse osebe, ki so delale škodo mestu, videzu mestnih ulic, parkov, Malemu gradu, železniški postaji itd.

Naj bo to klic v sili, ker če bo ta stihija trajala še naprej, bo naše mesto izgubilo ugled in vse simpatije zaradi naravnih danosti in hotenji postati turistični kraj. Zato naše društvo predlaga, naj občinska skupščina razpravlja o tem predehem problemu in naj stvari uredijo z nastavitvijo dveh mestnih stražnikov, kot jih je Kamnik nekoč že imel, ki bi bila odgovorna za red in disciplino v samem mestu.

PODPREDSIEDNIK TD DR. NIKO SADNIKAR

BOGATA IN RAZNOLIKA RAZSTAVNA DEJAVNOST

Preteklo leto je bilo v Kamniku po številu in raznolikosti likovnih prireditev, ki so potekale v več razstaviščih, prav gotovo rekordno. Tudi kvaliteta raven predstavljenih avtorjev je bila zavidljiva, in lahko mirno rečemo, da je postal Kamnik pomembno kulturno, še posebej likovno središče.

V RAZSTAVIŠČU VERONIKA (ZKO) se je pričela lanskoletna razstavna sezona z retrospektivo akvarelov akad. kiparja ALADINA LANCA. Akad. slikar VINKO ŽELEZNIKAR je predstavil na samostojni predstavitvi svoje najnovejše grafike v tehniki gelografije in svetlotiska. Pregledno razstavo svojih akvarelov je imela slikarka GRETA BOLTAR. Olja in akrilne slike je razstavljal slikar FRANC ŽIDAN, kipar MIHA KAČ portretne plastike in likovni pedagog CVETO PREVODNIK svoje risbe, vsi na samostojnih predstavvah. KAMNIŠKI LIKOVNI TRENUTEK je bil naslov skupne predstavitve vseh kamniških likovnikov. Razstava je bila prenesena še v nemško mesto Ennigerloh. Bili sta tudi dve fotografski razstavi. Ob začetku leta je pripravil foto-kino klub MAVRICA iz Radomelj tematsko razstavo ŽIVLJENJE OB VODI, proti koncu leta pa je bila postavljena avtorska razstava barvnih fotografij akad. slikarja DUŠANA LIPOVCA ODSEVI; fotografije so bile posnete na potovanju v Vestfalijo. Bili sta še razstavi mladih slikark, dijakinj ŠOLSKEGA CENTRA iz Kamnika, in učencev Osnovne šole MARIJE VERE z Duplice. Ob kongresu oblikovalcev v Ljubljani je bila na ogled avtorska razstava ing. arh. MARJANA KOČJANA in fotografa MILANA PAJKA z naslovom PODOBE PODJETJA STOL, ki nam je predstavila vrhunsko oblikovanje Stolovih propagandnih publikacij. PRENOVA IN OŽIVITEV STAREGA MESTNEGA JEDRA KAMNIKA je bil naslov razstave, ki so jo v novembru pripravili: Zavod za urbanistično načrtovanje Kamnik, Fagg iz Ljubljane in kamniška ZKO. Ob izidu knjige MATEJE REBE »Jurček in packarija« je razstavljal izvirne knjižne ilustracije slikar DUŠAN STERLE. Na koncu razstavne sezone, ob predstavitvi knjige DUŠANA LIPOVCA »Likovna pričevanja in razmišljanja o kulturi«, pa je bila postavljena razstava 35 avtorjev, so omenjeni v tej publikaciji.

Vzporedno so potekale slikarske razstave tudi v KAVARNI VERONIKA. akad. slikar DOMEN SLANA je razstavljal oljne krajine in tihožitja, slikarka JELKA SKUK pa abstraktne podobe, predvsem na papirju. Velikega Van Gogha je skušal posnemati slikar RUDI HOČEVAR. akademski kipar JOŽE VRŠČAJ, ki je bolj znan po skulpturah iz poliestra, je razstavljal svoje abstraktne slike v akrilu, akad. slikar JANEZ PRAPROTRNIK pa portretne risbe. Zadnja je bila na ogled zbirka slik različnih avtorjev, ki je last FLORJANA MLAKARJA. KULTURNI CENTER KAMNIK je v lanskem letu pripravil v MALEŠEVI GALERIJ študijsko retrospektivo kamniškega akademskega slikarja STANETA CUDERMANA z bogatim katalogom. Izredno lep katalog O ZBIRKI THONETOVEGA POKIŠTVA NA ZAPRICAH so izdali ob Svetovnem oblikovalskem kongresu. V GALERIJ NA GRADU ZAPRICE pa je bila na ogled še razstava našega vrhunškega oblikovalca OSKARJA KOGOJA.

Poleg mnogih prireditev, še posebej za otroke, so potekale likovne predstavitve tudi v novi MATIČNI KNJIŽNICI KAMNIK, ki jo vodi SAŠA KOS. Ob predstavitvi knjige »Lepa vrata Tuhijske doline in Kamnika« avtorja DANIELA ARTIČKA je razstavljal akvarele in gvaše akad. slikar DUŠAN LIPOVEC, ob predstavitvi knjige CIRILA ZLOBCA »Lepo je biti Slovenec, ni pa lahko« pa so bile akvarelne slike ALADINA LANCA. Bila je še razstava knjig Janeza Bitenca in fotografska razstava »Dubrovnik v ruševinah« fotografa MILETA KOVAČA.

V Arboretumu Volčji Potok so v prenovljenem paviljonu postavili bogato stalno zbirko ŽIVALI – kipov v bronu – enega naših največjih kiparjev JANEZA BOLJKE. Ob tradicionalni razstavi CVETJE IN MIR pa je razstavljal akrilne slike akad. slikarka VIDA SLIVNIKER-BELANTIČ, svojiski, tradicionalni način slikanja pa so predstavili KITAJSKI SLIKARJI.

Omeniti velja še številne razstave v privatnih galerijah. Tako je galerija ZALA iz Komende predstavila akte v akrilu akad. slikarja PAVLETA UČAKARJA, retrospektivno razstavo akad. slikarja TINETA GORJUPA, razstavo oljnih in akrilnih slik akad. slikarja BORISA ZAPLATILA in akvarele in gvaše akad. slikarja DUŠANA LIPOVCA.

JULKA in MILAN ŠUŠTAR sta v preteklem letu odprla stalno zbirko – galerijo slik, kipov in grafik velikega slovenskega umetnika FRANCETA KRALJA na Duplici.

V salonu galerije MAJOLKA so razstavljali na samostojnih predstavvah: oljne slike radijski novinar SILVO TERŠEK, akademski slikar MARJAN ZALETEL-JANČ, akvarele konj slikar BRANKO ČUŠIN, kamniške akvarele slikar BOGDAN POTNIK in malo lončeno plastiko keramičarka NATAŠA PRESTOR.

Galerija BALANTIČ je v Domžalskem likovnem salonu pripravila pregledno razstavo akvarelov akad. slikarja PETRA ADAMIČA. Del razstave je bil na ogled tudi v matični galeriji v Kamniku. DUŠAN LIPOVEC

Pogovori s častnim dekanom Viktorijanom Demšarjem

Trpka povojna leta v Komendi (IV.)

Kako ste poskrbeli za obnovo župnijske cerkve

Zaradi nevdržnih razmer v cerkvi je bilo treba nujno začeti s prenovitvenimi deli. Tudi zaradi tega, ker je toliko ljudi prihajalo k maši. Zasedene niso bile le vse klopi, ampak so ljudje stali tudi po sredini cerkve, prav tako pa sta bila polna tudi stranska zgornja prostora.

Cerkev smo najprej temeljito počistili. Bila je zelo vlažna, v njej se je začela nabirati plesen. To pa predvsem zaradi tega, ker so bila njena okna v smeri proti župnišću v vojnem času razbita, prav tako tudi vrata. Po vojni so v razbita okna zasilno namestili staro pločevino. Tedaj je bilo namreč zelo težko dobiti okensko steklo. Ob tem je veliko pomagal trgovec Ciril Žerovnik iz Most, ko je prišel iz zapora. Poskrbel je, da so bile v okenske okvire nameščene šipe.

Veliko težav je bilo z materialom, kajti primanjkovalo je vsega. Ljudje so mi v tem pogledu šli zelo na roko. Težko je bilo tudi z denarjem. Za oltarjem je bilo treba obnoviti ostrešje, kajti tam je močno zamakalo. Na tleh je bilo vedno polno vode. Ko smo popravili ostrešje, smo uredili tudi odtoke za deževnico, da ta ne bi še naprej uničevala notranjost

cerkve. Za prezbiterijem smo zgradili poseben bazen, v katerega se je stekala voda. Namestili smo črpalko in ljudje so potem to deževnico uporabljali za zalivanje rož na grobovih. Še posebno takrat, kadar je bila suša. Tedaj ni bilo ne duha ne sluha o kakšnem vodovodu. Ljudje so hodili po kapnico v župnišče. To vodo smo uporabljali za kuho, pranje in v druge namene. Prej je morala gospodinjska pomočnica Jerca Jekovec hoditi poleti in pozimi prat k potoku Pšata.

Ko je bilo popravljeno ostrešje na cerkvi in narejena druga nujna dela na njej, se je cerkev sčasoma osušila in tudi zamakalo ni več vanjo. Kasneje so prišla na vrsto temeljita notranja in zunanja prenovitvena dela.

Kakšni so bili odnosi občinske, okrajne in republiške oblasti do vas?

Vodilni predstavniki tedanjih komendskih oblasti (najprej KLO Komenda po drugi svetovni vojni, nato od leta 1952 ObLo Komenda, po letu 1955 pa KU Komenda) mi niso neposredno nasprotovali. Tudi drugi uslužbenci ne. Če se je dalo, so skušali ustreči. Bili so celo zelo pozorni do mene, kajti bali so se, da ne bi odšel iz Komende in da ne bi ljudje govorili, da se je to zgodilo

po njihovi krivdi. Ljudski glas – božji glas!

Dogajalo pa se je, da me je večkrat kdo napadel v časopisih. Tako so me skušali onemogočiti kot duhovnika. Kritizirali so moje duhovniško ravnanje, predvidevanja in obhajanja bolnikov v duhovniškem oblačilu in druge stvari, ki sem jih delal. Tisti čas so zelo pazili, kdó je prihajal v župnišče. Pol ure po prihodu obiskovalca sem moral sporočiti »na občino« njegove osebne podatke. Še posebno, če je tu prenočil. Tako so me stalno nadzorovali, s kom se družim. Prijavo je ponavadi nesla »na občino« Jerca Jekovec.

Kar zadeva republiške oblasti, sem imel z njimi opraviti leta 1954 ob Plečnikovem svetilniku. Prišel je ukaz, da ga moramo odstraniti, nazadnje mi ga je s precejšnjimi napori uspelo ohraniti, premeščene brez podstavka

k župnišću in s k njemu obrnjenim spornim naslovom Župnija Komenda evharističnemu Kralju. Kamne iz podstavka je arhitekt Janez Valentinčič, prvi Plečnikov diplomant, uporabil za nosilni steber ostrešja pri grobišču komendskih duhovnikov, bronasti ciborij iz svetilnika pa je bil uporabljen z drugim materialom leta 1956 za nov Plečnikov tabernakelj v komendski župnijski cerkvi.

Kaj pa Udba?

Ta je bila od vseh najhujša. Doživljal sem njene pogoste obiske. Domače oči in ušesa, ki so bila plačana za to, so javljala naprej. Tudi v cerkvi je imela svoje špijone. Tudi take, za katere si človek ne bi mislil, da opravljajo tako nizkotno delo. Tega jim danes ne zamerim in nič ne očitam, ker vem, kakšen je lahko človek.

Udba je od mene zahtevala, da bi bil njen zaupnik. To je zahtevala tudi od drugih duhovnikov. Nisem se ustrašil, in nisem pristal na to. Pred udbovcema sem nekoč udaril po pisarniški mizi, da je kar odskočila in vzrojil: »Če imate kaj zoper mene, me aretirajte! Če sem zločinec, me odpeljite, kamor spadam. Tega pa ne bom dovolil, da me boste hodili nadzirati in izsiljevat! Ne bom vam odgovarjal na nobeno vprašanje več!« Potem jih tudi ni bilo več.

Volili so me na razne načine, me skušali pridobiti, vendar niso nič dosegli. Nisem se upognil. Od mene niso ničesar zvedeli, ker jim tudi sam nisem vedel povedati kaj takega, kar bi jim zares prišlo prav.

Večkrat so me tudi klicali

Zvonik župnijske cerkve z malteškimi križi

v Kamnik in me izsiljevali. Pošiljali so mi tudi pisna vprašanja, na katera sem moral odgovoriti. To so delali posebno pretkano. Najhujše pritiske sem doživljal v letih od 1957 do 1967, hudo pa

je bilo do leta 1970. Name so pritiskali vedno po malem, vendar se jim nikdar nisem uklonil. (se nadaljuje)

JOŽE PAVLIČ

Kamniški triptih – o naših koreninah (II.)

III.

Ko dan se zaznava, Danica priplava, se sliši zvonjenje čez hribe, čez plan.

(Blaž Potočnik)

Nov čas je prinesel nov Triglavski dom na Kredarici in ob njem je zraslo tudi svetišče triglavske Marije Snežne. Le ožak Triglav in Aljažev stolp sta ostala tako kot prej. Prah pozabe bo pokril vrsto grdobjih, ki so ovirale obnovo kapele. Miniranje Aljaževe kapelice v daljnem letu 1954 bo ostalo prav tako nerazumljivo

kot vsa dlakocepstva v zvezi z gradbeno dokumentacijo; pritlehna sprenevedanja in zavlačevanja v zvezi z začetkom gradnje so le podoba slovenske majhnosti in otroških boleznih (pre) rojene parlamentarne demokracije.

V veliki projekt katedrale pod Triglavom je radomeljski rojak in dovški župnik France Urbanija pritegnil mnogo ljudi, »ki v srcu dobro mislijo«, in Kamniški koledniki smo vrednemu nasledniku legendarnega triglavskega župnika Jakoba Aljaža hvaležni, da smo lahko sodelovali pri blagoslovitvi kapele in zvonov na

Kredarici, kjer je kamniški kolednik iz 17. stoletja, baročni slikar Fortunat Bergant, s svojo sliko Marije Snežne zaznamoval ta najvišji slovenski oltar. Med tistimi, ki so prenašali kamenje na najvišjem gradbišču v Sloveniji, je bil tudi brat dovškega župnika prof. Jože Urbanija. Ob gradnji kapele je razmišljal in zapisal takole: »In ves dan bomo zopet obnavljali porušeno... Ob prenašanju kamnov se bom spomnil slovenskih zapornikov na Rabu, v Kočevskem Rogu, na Teharjih, Golem otoku... spominjal se bom vseh tistih ponižanih, razžaljenih in brezpravnih ljudi iz dolin in ravnin pod Triglavom, ki so med vojno in še dolga leta po njej, lačni in žejni, z golimi rokami prenašali ostro kamenje na vseh koncih dežele na sončni strani Alp. Ni pomembno, ali so bili to ljudje, ki so jih njihovi sodniki zaznamovali s črno, belo ali preveč rdečo barvo. Vsem je bilo enako hudo, težko, vsi so enako trpeli – zaradi kamnov, ki so jih morali prenašati, zaradi svojih sodnikov, ki so nosili kamen – v svojih prsih.«

Tudi naš citrar Tomaž Plahutnik je nekaj dni prenašal triglavske kamne in gradil svetišče na Kredarici. Zato so mu peke citre tistega jasnega avgustovskega dne tako lepe, da se je ustavil korak planincem na grebenu Malega Triglava. Pridružili so se tisočem, ki so bili pri maši na Kredarici, in prisluhnili so, »kako cvetijo rože« v pesmih stranskega župnika Franceta Gačnika. – Prav je, da se spomnimo tudi njega, saj se je dolga desetletja trudil za obnovo pastirske kapele Marije Snežne na Veliki Planini, ki so jo skupaj s pastirskimi bajtami upelili uničevalski zublji okupatorjevega ognja. Rajni France Gačnik je postavitev in blagoslovitev kapelice še dočkal; iz bolniške postelje je doživljal vsak kamen, vsako bruno in vsako skodlo, ki so jih planšarji, bajtarji – turisti in vsi drugi vgradili v velikoplaninsko domovanje Marije Snežne. Tja se je v slovesnem sprevodu vrnila tudi slika Marije Snež-

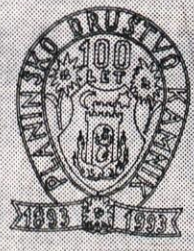
ne, ki jo je pred uničenjem v plamenih rešila Mežnarjeva mama od Sv. Primoža.

Kamniški koledniki smo samo slovenski koledniki in nosimo v prsih srce Cankarjevega Kurenta. V vsaki veseli pesmi je skrita še otožna in žalostna melodija,

druga drugi sledita in se prekrivata. Tako je slikar Tomaž Perko upodobil na eni sliki več postaj križevega pota, ki se odkrijejo, ko sliko gledamo iz različnih zornih kotov. Podobno sem želel preplesti podobe na tablah koledniškega triptiha; verjetno je

bila beseda prešibka in mojstrovega čopiča na križevem potu v Stranjah ne more doseči. – Življenje spleta in prepleta zgodbe in podobe kot korenine viharika nekje pod Ojstrico. – Te naše korenine!

JANEZ MAJCENOVIČ

OKROŽNICA!

VRLI GOSPODJE NARODNJAKI!

Radi nujnega važnega pogovora prošeni in vabljeni ste, da se danes, dne 19. 7. 1893 na večer ob 1/2 8 uri gotovo snidete v gostilni pri gos. Kenda.

Da vam je narodnost prva stvar, nadejam se pa radi tega tudi z gotovostjo, da se današnjega večera polnoštevilno udeležilo.

Tudi rojaki, ki bi se radi nujnosti morda ne bili osebno vabili, so dobro došli.

Kamnik, dne 19. 7. 1893 Josip Močnik

To je bila okrožnica oziroma vabilo, ki so ga prejeli ustanovni člani Planinskega društva Kamnik pred sto leti. To je bil dan ustanovitve Planinskega društva Kamnik.

Letos se bomo spominjali teh zgodovinskih dni s številnimi planinskimi aktivnostmi: privedivami, pohodi, turami v visokogorje, z različnimi srečanji in slovesnostmi. O vseh bodo planinci in drugi pravčasno obveščeni.

STANE SIMŠIČ

100 let planinskega društva Kamnik

100-letnica PD KAMNIK, prve podružnice Slovenskega planinskega društva. Jubilejno leto, leto spominov na začetno delo narodnjakov, ki so že pred sto leti utrlj pot današnjemu planinstvu.

Kot bi sanjaril, je nekoč nekdo zapisal: Ni ga mesta na slovenski zemlji, ki bi živelo tako kakor Kamnik s svojimi gorami. Rosa z Velike Planine se še ni posušila na tebi, pa si že pred mestnimi vrati, dih gorskih sap iz Sukalnika in Repovega kota veje nad Starim gradom, Brana in Planjava sta kakor dva mogočna naravna stražarja nad razgibanim kamniškim horizontom, vsak na eni strani Jermanovih vrat, okoli ka-

terih se širi »Ta Kamelshka planina«, kakor je krstil Grintovce davni učeni popotnik Balthazar Hacquet, na koroško in štajersko stran.

Kdo bi mogel še kaj povedati o gorah, ki so se pognale nad širnim Poljem med Ljubljano in Kamnikom iz porečja Bistrice, Savinje in Kokre vse »do samih zvezd«, kdo naj poišče primerne besede, s katerimi bi povečal lepoto smuškega raja okoli Kravca in Velike Planine, od Grebena do Korena, od Dola do Male Planine, skrivnostno tišino v Beli, na Kalcah, za Kržiščem in Kompotelo, edinstvene panoramske poglede, ki te mamijo povsod, kamorkoli stopiš v mestu samem in njegovi okolici.

Skromen spomin na može, ki so tedaj našli v sebi moč, da so se uprli tujim vplivom in uveljavili slovenski značaj mesta in gorate okolice, utrdili to slovenstvo, hkrati pa svoj kraj razvijali tako, kakor narekujejo njegova lega in naravni pogoji. Vsekakor je današnji rod dolžan, da tem možem izpred stotih let izkaže čast, predvsem s tem, da v istem duhu v neprimerno boljših razmerah s še večjo vneto nadaljuje njihovo delo. Vsi bi se morali zavedati dolžnosti in se vključiti z vsemi močmi v delo za ureditev mesta in njegovih gora. Mesto samo, Mali grad, Stari grad, Velika Planina, Kokrško in Kamniško sedlo, Tuhinjska dolina, Kamniška Bistrica, deželica od Motnika do Komende niso med seboj ločene stvari, temveč celota, ki smo ji dolžni posvetiti vso skrb, ji omogočiti napredek v smislu sodobnih zahtev, pri tem pa ohraniti vse njene stare značilnosti, spoštovati njene umetne in naravne znamenitosti in jih ljudem narediti dostopne. Narava nam je dala vse, kar premore, zato jo moramo ceniti, spoštovati, predvsem pa ohranjati in varovati. Planinsko društvo je z drugim propagandnim delom, vzgojnimi, alpinističnimi, izletniškimi in gospodarskim delovanjem služi svojem področju in mu tako omogoča polnejše, bogatejše in srečnejše življenje. Vse bolj se bomo zatekali v naravno okolje, željni miru in počitka, ob ostvaritvi teh želja pa moramo izraziti zahvalo tudi vrlim možem iz stoletne zgodovine kamniškega organiziranega planinstva.

A. S.

Kamniški koledniki

Spomini na »Liro« iz tridesetih let (III.)

4. Program

Pri izbiri koncertnega programa je bil Ciril popolnoma suveren. Menda je že mesece in mesece pred pričetkom rednih vaj pričel zbirati kompozicije in pesmi, ki bi lahko prišle v poštev. Vestno in dosledno jih je preigraval, in le sem pa tja je dal temu ali onemu, za katerega je menil, da je muzikalno kolikor toliko izobražen, vedeti, kaj vse namerava vključiti v seznam naslednjega koncerta. K tej izbiri družini je prištevati učitelja Cenčiča, včasih tudi učitelja Rakovca, s posebnim veseljem pa tudi učitelja Rusa, ki sicer ni bil pevec, pač pa sila dober violinist. In če je nameraval vključiti tudi kakšno rusko pesem, in do teh je imel posebno spoštljivo afiniteto, se je posvetoval še s starostjo Lirašev Lesevickim.

Mene je v ta krog vključil šele kasneje, menda v letu 1939, ko sem že sam vodil Kvintet kamniških fantov.

Takšna konzultacija je bila sila svojsvena.

Povabil me je k sebi na dom, kjer sva se »zaprla« v majhno sobo z oknom, obrnjenim na glavno cesto. Tu je imel shranjene vse svoje glasbene relikvije, na častnem mestu je ležala violina (po njegovem gosli) našega znanejšega izdelovalca koncertnih violin g. Kunaverja. O njem in njegovih naslednikih bi veljalo omeniti tudi to, da so piranski očetje zaupali restavriranje prastare in skoro razpadle Tartinijeve violine prav tej hiši. In v letu 1992, ko je svet slavil Tartinija in so obnovljeno violino s posebnim varovalnim spremstvom prinašali v Benetke in v nekatere druge kraje, kjer so izvajali Tartinijeve skladbe, so sicer mnogo pisali in govorili o Tartiniju in njegovi znameniti violini, hkrati pa gladko zamolčali, da je bila restavrirana in s tem ponovno usposobljena prav v hiši našega mojstra Kunaverja.

Osrednje mesto v tej sobi, kjer je imel zavidljivo zbirko notnih partov instrumentalnih in vokalnih skladb, je zavzemal zelo dober klavir – pianino, vedno skrbno prekrit in, kot se mi dozdeva, tudi zaklenjen.

Z odprtimi očmi, polnimi pričakovane hvale, mi je predložil nekaj izbranih pesmi ter jih pričel preigravati. Enkrat ali dvakrat je šel sicer skozi, ne da bi se ustavil in me povprašal za mnenje. Z očmi na partu sem mu sledil. In ob tretjem igranju se je znal znova in znova zaustaviti in nato:

»Poslušaj tole...«

Njegove roke so tedaj omahnile s klaviature, njegov izraz je romantično preiskoval mojega:

»Moj Bog, kako je lepo...« je glasno vkleknil.

»Da – res je, lepše ne more biti,« sem običajno odgovoril.

Sicer pa mojih besed na sploh ni preveč upošteval, kajti skladbo, ki jo je predstavil, je že zdavnaj pred tem suvereno uvrstil v program. Od mene ali pa kogarkoli drugega je le pričakoval soglasnost.

No, kljub temu so bile to ure, pri katerih sem zvedel marsikaj novega in meni neznanega. V spominu so mi njegove zanesljive besede o nastanku Adamičeve skladbe, ki se končuje z romantično kodo »V vodo sem klubok zagnal...«

Tega seveda sam ni doživel, interpretiral je le pričevanje svojega očeta. Tistikrat so Liraši res prepevali nekje v Novem trgu, in ko so se vračali prek bistrškega mostu, so v romantičnem vzdušju in veselju nad svojim petjem, boja

tudi spričo uspeha, ki ga je neko od njih doživel pri dekletu, na sredini mostu postali, se zazrli v kristalno modrino takrat še ekološko čiste Bistrice in družno zaklicali:

»Madona, smo zapeli...«

in od veselja združno pometali klobuke v Bistrico. In tako je tudi nastala znamenita Adamičeva pesem, ki jo še dandanes z velikim žarom in zanesenostjo prepevajo slovenski zbori.

Takšen način zbiranja koncertnega programa, ko je že mesece in mesece pred pričetkom prvih vaj iskal in izbiral, pa spet prelagal in odlagal, ni mogel ostati brez dobrega rezultata. Program, ki ga je po vseh teh »konzultacijah« izbral in popolnoma suvereno določil, je bil vedno razdeljen v dva dela, ki naj bi po dolžini trajanja nikoli ne presežala čiste ure petja.

Prvi del je bil, vsaj glasbeno gledano, vedno težji, drugi pa lažji, bolj rečeno bolj domač, spevnejši, tako rekoč ljudski. Nobenega teh se s sposobnostjo in kvaliteto, pa tudi težavnostjo stopnjo sedanjih boljših amaterskih zborov ne da primerjati, kar je slehernemu poznavalcu prav gotovo razumljivo, kot je bilo razumljivo nam pred davnimi 50 in več leti, ko smo se v Sloveniji lahko ponašali in skušali približevati Maroltovemu moškemu akademskemu zboru, ali pa mešanemu zboru Glasbene matice. Koncerti, ki sta jih prirejela ta zbor, zlasti še Akademski zbor, so bili vedno prvovrstni dogodek, ki ga nihče od strokovnjakov pa tudi vidnejših in pomembnejših oseb takratne Ljubljane ni hotel zamuditi. Kvaliteta in tehnično znanje zborov sta namreč zdaleka presežala vse slovenske zборе, pa čeprav tudi sama nikoli nista nosila profesionalnega obeležja. Rekel bi, da sta sleherni leto predstavila niz popolnoma novih kompozicij ali pa v novo in modernejšo glasbeno obliko oblečenih narodnih pesmi.

Lira se v tistih letih seveda ni mogla primerjati niti z zborom Glasbene matice, še manj z Maroltovim akademskim zborom. Je pa nedvomno res, da zbor, kot je bila Lira v tridesetih letih, niso imeli nikjer drugje v Sloveniji.

V prvem, težjem delu programa smo vsaj praviloma predstavili umetne pesmi, med njimi tudi vsaj eno ali dve, posvečeni Liri. Vrsta skladateljev, med katerimi naj omenim le Emila Adamiča, Zorka Prelovca, Venturinja, Vasilija Mirka, in še številni drugi so nam radi posvečali nove skladbe, ki so bile vsaj praviloma prvič izvajane v Kamniku.

Mnogo je bilo besed, s katero skladbo naj bi sploh pričeli in vsaj običajno je prevladovalo mnenje, ki se mu je upognil tudi Ciril, da mora biti to prvenstveno pesem narodnozavedne vsebine, vendar tudi mogočne kompozicijske oblike. In ko sem na svečanem koncertu ob 110-letnici poslušal skladbo Samo Antona Forsterja, sem se s kančkom nostalgije spomnil, da smo tudi takrat, menda leta 1939, pričeli svoj letni koncert prav s to pesmijo. Ne bo odveč, če omenim, da se tiste čase z izvedbo Sama menda nihče – razen omenjenih zborov ni upal spopasti. Seveda pa je tudi nam »pila kri«, kot se temu pravi; vaje in vaje so pretekle, predno smo jo ob Cirilovem vztrajanju nazadnje in spravili pod kapo, primerno imenu in slovesu Lire.

Galusa, ki ga danes prepevajo vsi zbori, ki se žele postaviti na nekoliko višjo raven glasbene kulture, v tistih časih in tudi kasneje nikje niso imeli v koncertnem programu. Liraši smo poz-

nali le njegovo znamenito Ecce quomodo moritur iustus, vendar pa tudi té Ciril ni nikoli uvrstil v koncertni program, peli smo jo običajno na Žalah, in še to le ob pogrebu kakšnega pomembnejšega moža.

Ko sem na koncertnem listu svečane 110-letnice zagledal Janka Ravnika Kam si šla, mladost ti moja, sem se v hipu ustrašil, kajti ta kompozicija je v resnici čisti klavirski stavek, poln številnih zank, za pevske zборе nenavadnih, nepevnih, sicer pa neoromantičnih in tudi zmerno modernističnih modulacij s številnimi akordnimi menjavami, ki tudi sedanjim boljšim zborom predstavljajo kaj trd oreh. V časih, ki jih opisujem, se s to kompozicijo (vsaj kolikor mi je znano) ni spopadel niti takrat nedvomno najboljši Maroltov zbor, kaj šele kdo drug.

In vendar so jo sedanji Liraši odpeli celo bolj perfektno kot nekatere druge, sicer manj zahtevne. S tem hočem ponoviti že predstavljeno trditev, da so slovenski zbori tudi v poprečju dosegli mnogo, mnogo višjo kvaliteto stopnjo in relativno visoko poprečno raven pevske kulture. Na žalost pa se prav o tem vse premalo govori, in kritike, ki jih

večkrat prebiram, o tem ne pišejo, da ne omenjam še tega, da so večkrat popolnoma neosebne, brez prijateljske toplote, ki jo sleherni amaterizem zasluži, saj mu je prav to skoro edino zadovoljstvo in pričakovano priznanje za dolgotrajne, večkrat tudi mučne neštete ure, ki jih prostovoljno in brez tolarja namenja, žrtvuje zborovskemu petju.

5. Notni material

Za tridesetino pevcev je treba pač poskrbeti za potreben notni material, kajti brez njega si ni moč zamisliti koncertnega nastopa. Pevski zbori pred davnimi desetletji prejšnjega stoletja so si pomagali na ta način, da so program enostavno »naštudirali« na pamet. Neštevilne vaje so bile potrebne in vsakdo se je moral pač na pamet naučiti besedišče in tudi parte ali »vižo«, ki mu jo je pevovodja vztrajno »vbijal« v glavo.

Seveda si takšnega načina pevske vaje dandanes nihče več niti ne predstavlja.

Še ko sem kot najstnik pel v frančiškanskem pevskem zboru, nam je takratni organist in

pevovodja frater Kanizij vedno predložil le pevski part glasu, ki smo ga prepevali. Prave partiture ni dobil nihče v roke, kajti tistikrat je bilo potrebno pač prav vse napisati na roko, ali kvečjemu po glasovih razmnožiti bodisi »na kožo« ali pa kasneje »na kamen«. Seveda pa je tudi takšen način pisanja zahteval neko določeno, minimalno glasbeno izobrazbo, recimo vsaj zadostno razpoznavanje not in vseh drugih znakov, ki jih že v poprečni partituri ni ravno malo.

Verjetno ne pretiram s trditvijo, da v tistih letih v Sloveniji ni bilo vasi, kjer ne bi deloval bodisi cerkveni ali pa posvetni zbor. Potreba po razmnoževanju je bila torej povsod prisotna in povsem normalno je bilo, da so se tega posla lotevali organisti za cerkvene in pevovodje za posvetne zборе.

Čeprav je res, da so v večjih središčih delovali tudi primerno večji profesionalci, se njihovih dokaj dragih uslug zbori vsaj večdinsko niso posluževali.

V prvih dveh desetletjih, in menda tudi še v desetletjih prejšnjega veka, se je z razmnoževanjem notnega materiala po partih spopadal takratni tajnik Čitalnice in tudi Lire nepozabni Joško Stele. Menda je bil daleč na okrog eden redkih, ki je znal dobro uporabljati tehniko pisanja in razmnoževanja »na kožo« in kasneje »na kamen«.

Z leti (takrat, ko sem postal član, jih je imel že precej nad 70),

Slikar Polde Mihelič

Toplina v srcu in na slikah

Srečala sva se na štefanovo na Križu pri blagoslovi konj in odprtju leta pratikarja Antona Breznika. Povabil me je, naj si pridem ogledat njegove jaslice. Takoj me je priegnila njegova prijaznost, dobrodušnost in ustvarjalna iskra, ki mu je žarela v očeh.

Cez nekaj dni sva že sedela v njegovem ateljeju v hiši, stisnjeni pod hribom, kot nalašč za umetnikov dom. V Olševku pri Nevljah stanuje, rodil pa se je 11. novembra 1923 na bližnjih Vrhpoljeh. Olševku je dal ime »Jelševček«, po drevju, ki ga je dosti ob potoku v tej prijazni dolinici.

S sten so pogledovala njegova dela, predmeti, ki si jih je nabral, da bi mu napolnjevali ustvarjalni prostor in pogled od časa do časa božajoče zdrsnil po njih. Poseben prostor je odmeril jaslicam, pristenemu otroškemu spominu na očeta, ki jih je s tako ljubeznijo postavil, na mamo, ki jo je osimil otrokom med drugo svetovno morijo po pomoti izrgala nepremisljena, krvooločna, maščevalna »rdeča roka«, na skromno hiško, kjer so se v mladosti težko prebijali skozi življenje. Zadostovati je morala očetova plača čuvaja na »Barutani«. Oče Jernej je bil res vreden tega možatega imena, saj je kljub temu zmogel moči in volje, da je začel zidati hišo v Olševku, kjer danes domuje slikar. Tu di njemu ni bilo po vojni prizaneseno s krivičnimi udarci ljudi, zapisanih ideologiji »srpa in kladiva«.

Mali Polde se je že zgodaj začel navduševati za slikarstvo, njegovo življenje in umetniška pot pa sta bila precej vijugava in s kamejnem tlakovana, dokler ni uresničil svojega notranjega poslanstva. Začel je zelo skromno; srečna naključja, trdna volja in prizadevanja dobiti si prostor v svetišču umetnosti so ga pripeljali k Cilju.

Za prve »krajcarje« je kot otrok pri Hvaletu v Kamniku kupil vodene barve. Denarja je imel za pet barv in dolgo je izbiral, predno se je odločil, katere bo kupil. Vse so bile zanj tako čudovite, žal pa nedosegljive.

Denarja tudi ni bilo za papir, zato je v začetku risal kar na mamine papirnate vrečke, ki jih je razpolovil in zrvnal.

Njegova slikarska pot navzgor se je začela razmeroma pozno, spodbudile pa so jo ravno jaslice. Ko je še pred drugo svetovno voj-

no hodil mimo hiše in delavnice izdelovalca keramičnih predmetov Rudolfa Snabla v Kamniku (po tej vojni je bila njegova obrt podružavljena), jih je videl razstavljene v kuhinjskem oknu. Pri njem se je kasneje tudi zaposlil. Na vretenu je izdeloval krožnike, skodelice in druge predmete iz gline. K Snablu je prof. Zoran Didek s Šole za oblikovanje v Ljubljani vodil svoje študente, da so si ogledovali izdelavo keramičnih predmetov. Polde mu je nekega dne pokazal svoje slike in prof. Didek mu je priporočil, naj se pridruži njegovim slušateljem. Ni se mu bilo lahko odločiti, kajti star je bil že krepko čez trideset let. Zmagala je želja postati pravi umetnik. Leta 1954 je končal Šolo za oblikovanje, leta 1965 pa še Pedagoško akademijo v Ljubljani. Do upokojitve je deloval kot likovni pedagog, najprej v Ilirski Bistrici, nato v Litiji.

Polde je bil v mladih letih kot večina sovrstnikov naiven, in je mislil, da bo kar na hitro in na široko zakoračil v svet umetnosti. Tedaj je slikar Stane Cuderman slikal v frančiškanski cerkvi v Kamniku in ponudila se je priložnost, ki pa ji je sledilo razočaranje. Nadebudni Polde bi začel slikati kar svetnike, slikar Cuderman pa mu je v začetku dovolil le čistiti zid in druge stvari, ki pritičejo »vajencu«. Tako je bilo slikarskega produkta pri njem kmalu konec.

Slikar Mihelič se je v mladih letih tudi rad družil z znanim kamniškim zbirateljem in ljubiteljem starih živinozdravnikov Nikolajem Sadnikarjem. Pri njem je dobil tudi prvi honorar za svoje slike pa tudi čut za zbiranje in ohranjanje starih dragocenih predmetov.

Čeprav je razmeroma pozno prišel do pravega poklica in uresničil svoj življenjski sen, je doslej imel že številne samostojne in skupinske razstave po Sloveniji in zunaj nje, udeležil pa se je tudi več slikarskih kolonij. Zadnje razstavo je imel od 3. decembra 1992 do 5. januarja 1993 v Vodnikovi domačiji v Ljubljani.

Od otroških risb s svinčnikom in vodenimi barvicami, ko je še obiskoval osnovno šolo v Nevljah, je že pred drugo svetovno vojno prešel na kvarele, ob Šolanju na Šoli za oblikovanje pa tudi na oljnathe slike. Danes slika večinoma te, in sicer na les. Kadar slika, je rad sam. Čeprav je nekdanji sodeloval s »trebanjskimi navci« (1968–1971), se je kmalu ločil od njih. Po eni strani je čutil, da niti človeško niti umetniško ne sodi v to skupino slikarjev, razmeroma kmalu pa je našel tudi svoj umetniški izraz, značilnosti, ki so ga ločile od drugih slikarjev.

Ustvarja razmeroma malo, po dve sliki mesečno. Tako že od nekdaj. Po čopiču seže, ko čuti, da je prišel navdih, da bo roka sledila umetniški zamisli v glavi. Ta mora najprej dozoreti v njem. Prej si ponavadi naredi skico s svinčnikom. Slika le v ateljeju. Zlasti rad upodablja zimske motive, golo drevje. Nikoli ne slika poletja, vendar so kljub temu polne notranje toplote. Takšen kot je on sam, prijazen upokojeni umetnik, odprt za življenje, lepo, upodobitve vredno, po meri daru iz Stvarnikovih rok.

Meni so njegove umetnine zelo všeč, saj me spominjajo na lastno otroštvo, bolje pa je, da strokovno besedo o njih povedo poznavalci njegovega umetniškega sno-

vanja. Dr. Cene Avguštin je v katalogu ob njegovi razstavi v kamniški Veroniki od 5. do 22. februarja 1986 zapisal: »Po Maksimu Gaspariju in Gvidu Birolli smo imeli Slovenci le malo slikarjev, ki so pisano pojavnost stare slovenske vasi oživel v tako sklenjeni podobi, s takšno občutljivostjo in toplino kot gorenski slikar Polde Mihelič. Njegovo delo nas še bolj privlači danes, ko nekdanja podoba naših kmečkih naselij umira in ko moderna civilizacija z bolečo doslednostjo zavrača nekdanje vrednote, materialne in duhovne. Pogled v preteklost, v dobo narodopisno živo razgibanega gorenskega kmečkega naselja s klenimi, samoniklimi prebivalci in pestro obravnavim življenjem predstavlja poglavitni motivni svet slikarja Miheliča.«

Andrej Pavlovec je v katalogu ob razstavi od 5. do 26. maja 1971 v Kranju povedal, kam sodi Mihelič po svoji slikarski izpovedi. Ugotavlja, da gre za »razdvojenost med dojemanjem 'naivnega' slikarja in med hotenjem slikarja brez naivne primesi. Pri Poldetu Miheliču je verjetno prav ta problem tako globok, ker je po svoji slikarski izobrazbi vendar bližji akademsko šolanemu slikarju – o tem priča končana šola za oblikovanje v Ljubljani – kakor pa slikarju, 'naivne' smeri. Videti pa je, da si je Mihelič načrtno izbral slikarsko smer, 'naivcev' kot svoje programske izhodišče, kar lahko razberemo iz njegove udeležbe na taborskih srečanjih slovenskih likovnih samorastnikov v Trebnjem.«

Dr. Ivan Stopar v katalogu ob slikarjevi zadnji razstavi v Vodnikovi domačiji ugotavlja, da je znal ohraniti »otroško neposreden odnos do sveta«; v prvih delih tudi prežet z grenkimi spomini, kasneje pa »s spoznanji zrelega človeka in ustvarjalca, ki ga je življenje že globoko zaznamovalo s križi in preizkušnjami, a je v svojem srcu še vedno ostal otrok.« Kasneje se je »nekdanja pogosta trpkost na obrazih upodobljenih vaščanov in vaških posebnežev umaknila lahni, prizanesljivi in razumevaljoči ironiji, polni ljubeznive dobrohotnosti.«

In še Stoparjeva beseda za konec: »Ko gledamo slikarjev nepopolnivi fantazijski svet, se z njim vred preselimo v čas otroštva in pri srcu nam je toplo.«

CENE MATIČIČ

(se nadaljuje)

JOŽE PAVLIČ

Na obisku v KS Nevljice

O težavah in načrtih

Člani novinarskega krožka OŠ Frana ALBREHTA smo se pogovarjali z g. OMRZUJEM, predsednikom KS Nevljice, o ekološki problematiki na njihovem področju. Povedal je, da njihova krajevna skupnost obsega vasi:

VRHPOLJE, NEVLJICE, OLŠEVK, TUČNO, POREBER, BRIŠE, HRIB, VIR in SOTEŠKO. Šteje približno 1500 prebivalcev. Izvedeli smo tudi, da opravlja funkcijo predsednika že tri leta.

— Slišali smo, da imate težave z onesnaževanjem okolice Samotnega mlina. Kako je prišlo do tega?

— Res je. Na tem področju je bilo posebej lansko leto veliko piknikov. Žal pa ljudje za seboj niso počistili. Posledica so bile velike količine smeti, ki smo jih morali odvažati ali zažgati kar sami.

Posebej bi poudaril, da je v prostorskih načrtih vrisana na tem področju sprehajalna pot, ljudje pa naj bi se imeli možnost sprehoditi v neokrnjeni naravi, vendar če bo šlo tako naprej, to ne bo mogoče. Naša želja pa je, da ohranimo to dolino čisto, saj v okolici Kamnika ni podobnega sprehajališča. Poleg tega pa je tu prisoten tudi živalski svet.

— Kako ste ukrepali?

— V mesecu septembru smo na seji krajevne skupnosti Nevljice sprejeli sklep, da bomo določili samo en prostor za prirejanje piknikov. Omenil bi še to, da so nekateri kmetje pripeljali odpadke kar s traktorskimi prikolicami. Zadnje čase pa so se tam pojavili celo stvari avtomobili, katerih reg. številke so si krajani zapisali in jih prijavili policiji.

— Lani so hoteli na tem prostoru zgraditi motokros progo. Kakos ste ukrepali?

— Na naše intervencijo so z delom prekinili. Posredovale so občinske inšpekcijske službe, ki so med gradnjo proge prišle tja in v zadnjem trenutku ustavile delo. Posledice so vidne še danes.

— Ali je voda v Samotnem mlinu pitna?

— Da, voda je pitna.

— Kakšni so vaši načrti za prihodnost?

— Uredili bomo sprehajalno stezo. Postavili bomo tudi klope, kjer se bodo sprehajalci lahko spočili. Narejena je tudi že tabla, ki bo, ko bo postavljena, prepovedovala piknike in odlaganje smeti. Krajevna skupnost je dala skico s črnimi odlagališči občini in Zelenim, vendar zaenkrat še ni odgovora. Občani pa naj smeti odvažajo v deponijo na Mengeškem polju.

— Lansko leto je prišlo tudi do zastupitve Nevljice, kajne?

— Da, pomorjenih je bilo kar 8000 rib. Tu bi želel poudariti, da je Nevljica vse bolj obiskano kopaljšče. Zaradi razmer je morje marsikomu težko dostopno, zato moramo še toliko bolj paziti na čistočo voda.

— Kdaj boste regulirali strugo Nevljice?

— Pred leti je že bila regulirana, vendar nepremišljeno, saj še vedno poplavlja.

— Kdaj boste organizirali čistilno akcijo, ki ste jo omenili?

— Predvidoma bo v mesecu marcu. Natančen datum pa boste lahko prebrali na plakatih. Vabljeni ste tudi vi, učenci, da se je udeležite v čim večjem številu. Skrb za okolje mora biti naša skupna naloga.

Tako smo prijetno poklepotali z g. OMRZUJEM in se dogovorili, da si bomo skupaj ogledali ta prijetni kotiček. Zagotovo pa se bomo srečali tudi na čistilni akciji. Filmski krožek naše šole pa bo v sodelovanju z nami pripravil reportažo o tej dolini.

D. GAJŠT, P. REPNIK, M. MIHELIC

Nekaj za vas, otroci!

Likovna delavnica v VVZ Antona Medveda

Že nekaj dni pred ponedeljkom, 25. januarja, so majhni, a domiselni plakati vabili v likovno delavnico v enoto Rožle.

Starši z otroki smo lahko v štirih igralnicah: likovnih ateljejih gnetli in oblikovali glino, slikali z vodenimi barvami in čopiči, ustvarjali izdelke iz škatel in tulcev ali ob pomoči vzgojiteljice pričarali kačo z zvijačo ali možička, ki hodi. V vsaki igralnici so spretne in prijazne vzgojiteljice pomagale in usmerjale obiskovalce.

Kljub temu da nas je bilo kar lepo število, pa bi bili organizatorji veseli še večjega obiska — predvsem otrok, ki niso vključeni v vrtec.

Ob dobri volji in pozornosti smo dobili še sok in piškote, tako da je bilo še bolj prijetno. Hvala za lepo popoldne, in še mnogo dobre volje pri opravljanju dela z otroki.

zadovoljna mama in otroci

Stopničke k odru

Od oktobra lanskega leta se enkrat tedensko dobivam z otroki od 5. do 10. leta starosti. Druži nas veselje ob poslušanju pravljic, zgodb in pesmi, ob katerih se vživljamo v vlogo, dramtiziramo, igramo z lutkami, pojemo in plešemo. Do sedaj smo našli čas tudi za risanje in oblikovanje, pa tudi za kakšno »žurko«, saj so bili vmes znani prazniki. Ustvarjalno delavnico organizira ZKO.

Če si želite še več vzpodbude za vašega ustvarjalnega otroka, pridite v MALEŠEVO GALERIJU vsak PETEK ob 17. uri, kjer vas čakajo vrstniki in Helena Sterle.

Kegljači za pokal Kamnika

Kegljaški klub Kamnik priraja vsako leto tradicionalno tekmovanje za POKAL KAMNIKA. Tekmovanje, ki je potekalo od 14. do 17. januarja, bi moralo biti izvedeno že v lanskem letu, vendar ga zaradi adaptacije kegljišča ni bilo moč pripraviti. Organizatorji tekmovanja so hoteli izrabiti premor med prvim in drugim delom ligaških tekmovanj, vendar termin ni bil najbolj posrečeno izbran, saj je vzporedno s tem tekmovanjem potekalo več drugih turnirjev za državno prvenstvo, kar je bil vzrok, da nismo uspeli pridobiti najboljših slovenskih ekip. Zato pa tekmovanje ni bilo nič manj zanimivo in napeto, saj se za zmagovalce v nekaterih disciplinah ni vedelo do zadnjih metov.

Za prehodni pokal Kamnika lahko nastopa klub, ki ima v svoji

sestavi 6 tekmovalk (6 x 100 metov) in 6 tekmovalcev (6 x 200 metov). Poleg tekmovanja za prehodni pokal lahko nastopajo tudi posamezne moške in ženske ekipe, ki prejmejo pokale v trajno last. Vsi nastopi tekmovalcev pa se štejejo tudi za uvrstitev med posamezniki.

Prehodni pokal: 1. KK Norik Ljubljana, 7.286 kegljev; 2. KK Kamnik I., 7.229; 3. KK Kamnik II., 7.056; 4. KK Kočevje, 7.028 kegljev.

Ekipne uvrstitve — Moški: 1. KK Domžale, 4.996 kegljev; 2. KK Hidro Medvode, 4.956; 3. KK Norik Lj., 4.953; 4. KK Kamnik I., 4.945; 5. KK Kamnik II., 4.901; **Ženske:** 1. KK Norik Lj., 2.333 kegljev; 2. KK Eta I. Kamnik, 2.284; 3. KK Triglav Kranj, 2.280; **Posamezne uvrstitve:** Moški: 1. Sušnik, KK Dom-

žale, 880 kegljev; 2. Miran Markovič, KK Kamnik I., 862; 3. Kos, Hidro Medvode, 858...; 5. D. Flerin, KK Kamnik I., 852; 8. Brane Mihajlov, KK Kamnik I., 842; 10. Dare Homar, KK Kamnik II., 835 itd. **Ženske:** 1. Boža Habat, KK Eta I. 406; 2. Štefka Flerin, KK Eta I. 406; 3. F. Petač, KK Norik, 406; 8. J. Lubej, Eta I. 388; 11. S. Hren, KK Eta II. 384 itd.

Zmagovalec tekmovanja za leto 1992 je torej KK Norik iz Ljubljane, ki je prejel prehodni pokal. Prve tri ekipe v moški in ženski kategoriji so prejele pokale v trajno last. Tekmovalci v kategoriji posameznikov pa so prejeli praktične nagrade. Odličja in nagrade so podelili predsednik Skupščine občine Kamnik Maks Lavrinc, tajnik Kegljaške zveze Slovenije Dremelj in predsednik KK Kamnik Rudi Vidic.

Praktične nagrade so prispevali: Eta, Stol, Market, Emona, Market Miha, Ključavničarstvo Emil Grzinčič, Drogerija Mija, Trgovina KIM, Športrade Steklasa, Trgovina CIT, Prle, d. o. o., Kamnik itd. Vsem daroval-

cem lepa hvala.

Pokal Kamnika je za nami, misli in naporu kamniških kegljačev pa bodo odslej usmerjeni v ligaška tekmovanja, kjer nastopajo tri naše ekipe. Državnega prvenstva pa se bodo udeležili tudi juniorji in seniorji. Prva ženska in moška ekipa nastopata v medregijskih ligi — Zahod. Moška ekipa se je v to stopnjo tekmovanja uvrstila v lanskem letu. Po prvem delu tekmovanja je bila ženska ekipa zelo uspešna in ima ob takem nadaljevanju velike možnosti za uvrstitev v drugo državno ligo.

Moška ekipa nastopa manj uspešno, kaže, da je neizkušnost naredila svoje. Uspešno pa nastopa druga ekipa, v kateri so vključeni v glavnem mlajši tekmovalci in nastopajo v ljubljanski kegljaški ligi.

Vzporedno z vsemi temi tekmovanji poteka na kegljišču Planinka v Kamniku, v organizaciji KK Kamnik, občinska rekreacijska liga, ki je nadaljevanje nekdanje sindikalne lige. V ligi nastopa enajst ekip. Prve štiri pa se bodo uvrstile v play-off. Favoriti so: Obrtna zbornica, Kavarna Veronika, Titan, Stol I., Mozaik.

M. PETEK

Simona Hren — državna prvakinja v kegljanju

V Celju je bilo 23. in 24. januarja drugo državno prvenstvo v kegljanju za kadete in kadetinje.

Kegljaški klub Kamnik je na tekmovanje poslal 3 kadetinje, ki so v skupini 24 tekmovalk dosegle dobre rezultate.

Simona Hren, članica KK Kamnik, je podrla kar 778 kegljev in zmagala. S tem rezultatom je postala državna prvakinja kadetinj za leto 1993.

Tudi drugi dve Kamničanki sta se dobro odrezali. Bili sta v zlati sredini.

Simona Hren je rojena 26. 12. 1975. leta. V kegljanju je aktivna dobra tri leta. Ves čas marljivo vabi in se redno udeležuje različnih športnih srečanj.

Za doseženi rezultat ji iskreno čestitamo in želimo uspehe tudi v prihodnje, zlasti ko bo nastopila v članski ekipi KK Kamnik.

STANE SIMŠIČ

Pustovanje s plavalnim klubom

Za vse pustne šeme, veseljake in tiste, ki bi to želeli biti, bo Plavalni klub Kamnik, letos že četrto leto zapored, organiziral Veselo pustovanje v Športni hali v soboto, 20. februarja.

Za razkošje veselja bo skrbela skupina Agropop, gostinec Kavarne Veronika pa za to, da ne bi bilo žejnih in lačnih.

Najizvirnejše maske bodo nagrajene, izžrebali pa bodo tudi vstopnice. Organizatorji že skrbno zbirajo dobitke za srečelov, ki bo marsikoga razveselil. Za darovalce najbogatejših dobitkov bodo izobesili reklamne panoje. Vsekakor bo tam pano Edigsa, brez katerega si obstoj PKK le težko zamišljamo. Predstavili se bodo mladi kamniški plavalni upi, ki jim je namenjen ves izkupiček.

Upajmo, da ga bo po pokritju vseh stroškov le še kaj ostalo. Plavalcem bo zelo dobrodošel pri kritju stroškov prevozov v Ljubljano, za najemnino bazena, za stroške udeležbe na državnih prvenstvih za vsako kategorijo plavcev v različnih krajih Slovenije v februarju in marcu in še za druga tekmo-

vanja. Zaželimo jim srečo, mi pa se dobimo na Veselem pustovanju na pustno soboto.

PKK

Plavalci uspešno napredujejo

Kamniški plavalci tudi v novi sezoni uspešno nastopajo na vseh tekmovanjih, ki se vrstijo že skoraj vsak konec tedna.

Starejši so že v kategoriji kadetov, zelo močna pa je skupina mlajših in starejših pionirk in pionirjev.

Na tradicionalnem Božičevem memorialu v Mariboru v decembru so kamniški plavalci dosegli izvrstne uvrstitve s postavljanjem osebnih rekordov. Najbolje med njimi se je odrezal mlajši pionir Blaž Bajc z zmago v svojem letniku v disciplini 50 m delfin.

Najuspešnejši nasploh doslej v Sloveniji so bili naši plavalni upi na mednarodnem plavalnem mitingu v soboto, 9. januarja, v Ravnah na Koroškem. Nastopilo je okoli 190 plavalcev in plavalk iz 17 klubov Avstrije, Madžarske in Slovenije. Tekmovanje je potekalo v petih pionirskih ozir. kadetskih kategorijah. Prva mesta so pripadla tudi tekmovalcem iz Kamnika. Odličja so dobili:

dekleta
50 m prsno, letnik 81: 1. Anja Rnjak, 2. Ana Dukovik; letnik 80: 3. Vesna Ilič; 50 m hrbtno, letnik 82: 2. Petra Jončeska, fantje
50 m prsno, letnik 79: 3. Matjaž Vidic; 100 m kravl, letnik 80: 1. Vojko Jončeski; 100 m delfin, letnik 81: 1. Blaž Bajc, in letnik 80: 3. Vojko Jončeski.

ANICA JUSTINEK

Lokostrelski klub najboljši v Sloveniji

Lokostrelska zveza Slovenije je 14. januarja v Domžalah organizirala podelitev priznanj zmagovalcem SLOVENSKEGA LOKOSTRELSKEGA POKALA ter predstavila najboljšo slovenske lokostrelce, ki so v preteklem letu uspešno zastopali barve Slovenije na tekmovanjih v tujini.

LOKOSTRELSKI KLUB KAMNIK je bil tudi za leto 1992 proglašen za ekipnega pokalnega zmagovalca. Kar šest članov LKK pa je v posameznih kategorijah ter stilih streljanja osvojilo prva mesta.

Rezultati: 1. MLADINCI PROSTO — 1. MATEJ KRUMPESTAR, 2. DEČKI PROSTO — 1. MARKO URŠIČ, 3. ČLANICE INSTINKTIVNO — 1. JELKA POVŠE, 4. MLADINCI INSTINKTIVNO — 1. BORUT POVŠE, 5. DEČKI INSTINKTIVNO — 1. SANDI SHEIKHA, 6. DEKLICE INSTINKTIVNO — 1. TAMARA SHEIKHA.

Rezultati potrjujejo pravilno, strokovno ter predano delo vsega vodstva kluba, predvsem pa neumornega trenerja BORISA JEMCA, ki svoje znanje in večino časa posveča predvsem mladim.

Planinsko društvo Kamnik organizira v petek, 19. februarja, ob 19. uri v dvorani Veronika nad kavarno

SREČANJE Z MARKOM PREZLJEM,

vrhunskim alpinistom in nosilcem mednarodnega znaka zlati cekin. Popeljal nas bo z barvnimi diapozitivi in besedo na MENLUNG TSE, 7181 m VISOKO GORO V HIMALAJI, ki jo je premagal skupaj z Andrejem Šremfljem 22. oktobra 1992. Vse ljubitelje gora in vrhunskega alpinizma PD Kamnik vlijudno vabi na zanimivo potovanje.

S. S.

Odbojka

Novi graniti proti končnici

Boj za prva tri mesta, ki vodijo v končnico in s tem tudi v evropska tekmovanja, se bo nadaljeval v nadaljnjih tekmah. OK Novi Graniti še vedno držijo drugo mesto v svojih rokah. Vsekakor lahko po uspešnih igrah v prvem delu pričakujemo uvrstitev v končnico. Za ta uspeh bodo zaslužna tudi tista redka podjetja in organizacije, ki so prispevale na pomoč v finančnem smislu.

V prejšnji številki Občana sem ekipi OK Novi Graniti zaželel zmago proti ekipi OK Fužinar. Na žalost so Kamničani izgubili prvo tekmo v drugem delu proti razigranim Ravenčanom (1:3). Mogoče imajo Kamničani tudi malo smole, saj je še vedno poškodovan Urban Prevorčnik, pred tekmo pa je zbolel še Matej Škorjanc. Brez dveh mož prve ekipe pa je težko zmagati na tujem igrišču.

Povsem drugače je bilo na tekmi proti OK Šempeter. Ta tekma je potekala s premočjo Kamničanov. Ob visokem bloku in ostrih

napadih domačih gostje niso našli prave obrambe. V napadu je bil najbolj zanesljiv Dimec, ki je razbil gostujoči blok. Tako so v prvih dveh nizih gostje osvojili le 8 točk. V tretjem nizu je trener domačih Matjan poslal v igro vse kadete, da bi si pridobili prepotrebne izkušnje. Takrat pa so se gostje nekoliko razživel, predvsem po zaslugi dobrega Cestnika. Ko pa je v igro zopet vstopil neustavljivi Dimec, je bilo takoj vsega konec. Zmaga 3:0 je bila tako zaslužena in pričakovana.

V nadaljevanju se bodo Novi Graniti pomerili najprej z OK Pionir v Novem mestu. Najzanimivejša domača tekma pa bo v soboto, 13. februarja, ob 19. uri, proti prvouvrščeni ekipi prvenstva OK Salonit. Mislim, da na tej tekmi ne bo manjkalo dobrih kombinacij tako domačih kot gostov, zato vabim vse ljubitelje vrhunske odbojke, da si rezervirajo dve uri čas in si ogledajo derbi. Ne zamudite!

JOŽE ml. JANKOVIČ

Poziv

Mobiliziranim Slovincem v nemško vojsko

I. Vlada Republike Slovenije je na 23. seji dne 1. oktobra 1992 določila medresorsko komisijo, ki naj obravnava vprašanja vojne odškodnine osebam, ki so med drugo svetovno vojno utrpeli škodo. V ta namen je na svoji 30. seji dne 5. novembra 1992 z odlokom imenovala člane te komisije.

Med osebe, ki so med drugo svetovno vojno utrpeli škodo, sodijo tudi Slovenci, mobilizirani v nemško vojsko v času 1941-1945. Zato je vlada imenovala v to komisijo tudi predstavnike obeh naših organizacij.

Naloga komisije je, da pripravi strokovne podlage in dokumentacijo za uveljavljanje vojne odškodnine po naših skupnih merilih.

II. Da bi lahko zadostili nalogam v tej komisiji, je nujno, da ugotovimo, koliko nas je bilo mobiliziranih, koliko jih je padlo ali umrlo med vojno ali v ujetništvu ali pa so izginili neposredno takrat, ko so se vračali iz ujetništva domov, koliko jih je umrlo potem doma vse do danes in koliko nas je danes še živih.

Ker uradnih seznamov o gornjih dejstvih ni, je zaradi ugotavljanja škode in uveljavljanja odškodnine nujno treba ugotoviti število vseh naštetih kategorij mobilizirancev.

III. Zato organizaciji iz Kranja in Celja pozivata vse še danes živeče mobilizirance v nemško vojsko, ki še niso povzeli v evidencah včlanjenih bodisi v Kranju ali Celju, vse svoje padlih, pogrešanih ali umrlih, da oddajo osebne prijave.

Navesti je treba naslednje:

- kdaj so bili mobilizirani in kam, če je mogoče, v katero vojaško

enoto, kdaj so padli in kje, oziroma kdaj so umrli in koga so zapustili, ali je bil padli mobiliziranec edinec oziroma ali jih je morda padlo več iz iste družine in podobno. Se živeči in neprijavljeni naj poleg omenjenih osnovnih podatkov navedejo še razpoložljive podatke o ranjenosti in o eventualni posledični invalidnosti ter o eventualnem prejemanju delne oskrbnine iz Fulde.

Opozoriti je treba, da se ta poziv nanaša na vse mobilizirance v nemško vojsko, ne glede na njihove poznejše odločitve in eventualne spremembe do konca vojne - maja 1945.

IV. Prijave zbirajo: Združenje mobiliziranih Gorenjcev v redno nemško vojsko v času 1941-45, Kranj, Poštna ul. 3/soba 304 - vsako sredo in petek, od 9.-12. ure - za območje Kamnika na Občini Kamnik, soba 11/I. nadst., vsak petek od 12.-15. ure.

Območni odbori Društva mobiliziranih Slovincem v nemško vojsko 1941-1945 v: Celju, Mariboru, Ptuj, Ormožu, Ljutomeru, Radgona, Šmarju pri Jelšah, Lenartu v Sl. Goricih, Velenju, Sevnici, Mozirju, Sl. Gradcu, Sl. Konjicah, Krškem, Sl. Bistrici, Brežicah, Radljah ob Dravi, Ravnah na Koroškem, Ljubljani in Hrastniku ob običajnih uradnih urah in dneh, ki veljajo že do sedaj.

V. Prijave bomo sprejemali do vključno 15. marca 1993, poziv pa velja kot prostovoljen

z opozorilom, da se bodo podatki, zbrani do tega datuma, smatrali kot podatki, potrebni pri predlaganju in uveljavljanju odškodnin.

Stroški prijave so enotni - pavšalni, po 500 SIT za vsakega novega prijavitelca.

Vrednote, ki ne bodo pozabljene

Na spominski prireditvi ob 50-letnici bitke na Kostavski planini smo za nekaj vtisov poprosili oba prejemnika zlate spominske plakete Kokrškega odreda **Ano Zupančič-Olga** iz Kamnika, ki je bila tudi udeleženka takratnih dogodkov, in **Ivana Hribarja** z Laz v Tuhinju, dolgoletnega organizatorja te spominske prireditve.

Ana Zupančič-Olga: Po požigu Korena in zlatopoljskih vasi smo se preživeli vaščani v začetku avgusta 1942 umaknili v gozdove. Nikoli ne bom pozabila pretresljivih krikov ljudi z gorečih hiš na Korenu. V partizanih sem najprej pomagala pri kuhanju in šivanju, nato sem bila bolničarka. Z borci smo se tiste dni pred petdesetimi leti umaknili na Sivec. Preboj naših borcev skozi tri nemške ognjene obroče mi bo vedno ostal v spominu, ker sem ga sama doživela. Tuhinjci so nam pomagali, ko nam je bilo najhujše. Tudi naš boj je bil del boja za današnjo samostojno Slo-

Ana Zupančič-Olga

Ivan Hribar

venijo. Kako vidim današnji trendek naše samostojnosti? Predvsem menim, da slovenski narod ne bi smel dopustiti, da bi vse, kar smo v preteklih desetletjih ustvarili, prodali tujcem. To moramo ohraniti našim potomcem.

Ivan Hribar: Spominskih prireditev na Kostavski planini se udeležujem že od svojega šestega leta, to je od leta 1952 naprej. Vse dosedanje prireditve smo organizirali v ZRVS Tuhinju, letos pa jo je kot dvaindvajseto po vr-

sti pripravila novo ustanovljena krajevna organizacija častnikov Slovenije. Doslej je bil spominski pohod vsako leto, ne glede na to, ali je bil visok sneg ali pa slabo vreme. Letos se je zbralo spet kar veliko ljudi, in upam, da se bo ta tradicija tudi s sodelovanjem organizacije častnikov Tuhinja ohranila v prihodnja leta.

Priznanje, ki sem ga danes prejel, pomeni priznanje vsem, ki smo doslej sodelovali v pripravah in pri organizaciji prireditve.

Zob časa je morda načel podobno bitke na Kostavski planini, kot je dejal na svečanosti **Maks Lavrinc**, predsednik občinske skupščine, nikoli pa ne bo vrednot, za katere so padli, dali svoja življenja - to je osvoboditev domovine.

Laško rečemo, da sta k temu vsaka po svoje prispevala tudi naša sogovornika na sončni in v zimsko opravo odeti Kostavski planini.

F. SVETELJ

Rock slovo od starega leta

V soboto zvečer, 26. decembra, so se kamniški gostilničarji gotovo spraševali, kam so izginili njihovi mladi (stalni in najboljši) gostje, ki so še malo prej napolnjevali lokale, potem pa okrog osmih na brzino izpuhteli ter se v bolj ali manj strnjeni procesiji valili proti nekdanjemu kinu, kjer se je imel zgoditi trojni veliki koncert skupin: **KVAJ'DEJ**, **NOT** in **SIFILIS**.

In zgodil se je!

Pričelo se je z rahlo zamudo, ki pa ni bila niti najmanj moteča, saj je organizator, skupina **SIFILIS**, poskrbel za prijetno presečenec, kajti cene pijače so bile nižje, kot pa smo jih vajeni z odrskega cenikov v kamniških lokalih. Navdušenje nad takšno potezo pa smo obiskovalci pokazali z nenehnim obleganjem improviziranega šanka. Prav tako pa je treba skupino **SIFILIS** kot organizatorja pohvaliti tudi zaradi razmeroma nizke vstopnine, čeprav so morali sami najeti dvorano, kar pa za mlado skupino verjetno vse prej kot kakšen mačji kašelj.

Koncert je odprla skupina **KVAJ'DEJ** z dobro mero rocka, ki je dobro ogrel prezeblo množico kakih tristo petdesetih obiskovalcev, ki jim njihova glasba ni popolnoma tuja, ter tako dobro odigrala svojo tretjino koncerta. Odlično so opravili tudi nalogo ustvarjalcev v zvezi s koncertom, ki nas je zasula z glasnim hard corom. Mlada tričlanska zasedba je bila presečenec za marsikoga, ki jih prej še ni slišal, pa tudi tiste, ki jih poznajo, saj

fantje iz nastopa v nastop napredujejo, in so gotovo ena najboljših slovenskih skupin. Napravili so peklensko vzdušje in dodobra preznajili publiko, hkrati pa sami sebi napravili zelo dobro reklamo in zaslužijo si, da bi se prebili tudi ven iz zasnoposti Kamnika. Nobeno presenečenje ne bo, če jih bomo v enem od prihodnjih let videli na kakem Novem roku ali kakšni podobni prireditvi. Vsekakor si zaslužijo čestitke za drugačnost in udarnost, ki so jo pokazali.

Kot zadnja skupina so nastopili organizatorji koncerta **SIFILIS**, ki so izmed vseh treh skupin najbolj tehnično dovršeni, imajo pa tudi najboljšo opremo, ki so si

jo kupili sami, kar pomeni, da fantje mislijo resno in da so za glasbo pripravljene tudi marsikaj žrtvovati, kajti kvalitetna glasbena oprema je vse prej kot poceni, ampak če si je potrebno odtrgati od ust, so fantje pripravljene stori tudi to. Poleg vsega pa jim ob strani stoji tudi starši, ki so bili na koncertu kaj nenavaden pojav, a se jim je že na daleč videlo, da so prerasli drotenpraskarske predsodke. Tako je tudi prav.

Skupina **SIFILIS** si zasluži pohvalo za odigrani težkometalni nastop, še bolj pa za pogum pri organizaciji koncerta, s katerim so dokazali, da se lahko zasluži tudi z drugačno glasbo in morda s tem spodbudili kamniške orga-

nizatorje prireditev, da organizirajo tudi kakšno negovedarsko prireditev, ki ne bo prinesla izgube kot kar nekaj govornih veselic, ki so iz kinodvorane odplavale po Bistrici. Tako bi bilo v Kamniku lahko več različnih prireditev, za različne okuse, saj je v mestu veliko mladih skupin, ki si najema takšne ali drugačne dvorane ne morejo privoščiti, na vsak njihov koncert pa pride najmanj tristo obiskovalcev. Tako se je lepo pokazalo, da včasih tudi jajce ne ve več od kure, ki je že čisto omovsana in verjetno še za juho več dobra, naokrog pa kavsa samo še iz pohlepa. Bravo, fantje.

IZTOK ČEBAŠEK

O filmu...

Babica gre na jug

Film, ki bi lahko sodil med zapletene, sprostitvene komedije, je še eden izmed posrečenih slovenskih filmov. Vsebinska je pravzaprav zelo »komercialna«, lahko bi rekli »klasično evropska«. Kljub temu pa se mladina ob njem sprosti, nasmeje in preda njem svojemu, namreč v preda užitek. In o čem govori? Ja, prav nenavadna, ne, kar zelo nenavadna babica, ki pa ni »super babica«, se izmuzne iz doma za ostarele. Natančneje, po vrv zvezanih ruhah se spusti z okna svoje sobe. Ob pogledu na plakati **Vročice noči Portoroža** se odloči, da bo odpotovala na jug. Takrat pa se že začnejo težave. Babica Sara je namreč hudo bolna, zato po

radiu in televiziji objavijo obvestilo o njenem pobegu. Potrebna je namreč hitrega zdravljenja, če ne... Istočasno pa se še nekdo odpravi na jug, in sicer mladi jazzovski glasbenik, ki ga je lastnik vrgel iz sobe zaradi neporavnanih dolgov. Usede se v svoj avto in že frči proti Portorožu. Na avtocesti zagleda staro ženičko v belem, obdano z mnogimi kovčki, vendar ji ne ustavi. Toda avto se še tisti hip pokvari, zato se ustavi kar sam. Mladenič izstopi, da bi odpravil okvaro, a ko se obrne, v avtu zagleda babico. »Nič ne de,« reče, »pa pojdemo v Portorož!«

Med vožnjo mladenci ugotovi,

da je naša babica silno bogata in da svoje bogastvo skriva v angleški torbici. Kaj mu torej preostane? Nič drugega, kot da ji vzame denar in jo popiha. Babica brez ficka sede na avto in uspe ji celo priti v Portorož. Tam se zopet spremeni v solidno babico. Usede se na pomol in čaka. Kdor čaka, dočaka! Naš glasbenik pa se med tem oglasi v klubu, kjer sreča znanko Lauro. Ta ga nagovori, naj zaklad vrne. Seveda v fantu tiči tudi nekaj rahločnosti in dobrobrčnosti, zato vrne denar oropani Sari. Kaj pa babica? S pomola ga porine v morje! Ženski pa ustanovi »pakt« in odideta. Ker ima babica spet svoj denar,

Šahisti v letu 1992

Na občnem zboru Šahovskega društva Kamnik, 1. februarja 1993, je bil podaljšan enoletni mandat sedanjemu izvršnemu odboru, izvoljen je bil nov nadzorni odbor, potrjeno je bilo dosedanje delo izvršnega odbora in sprejet letošnji načrt dela Šahovskega društva.

V letu 1992 je na mesečnih hitropoteznih šahovskih turnirjih tekmovalo 31 šahistov. Za prvo mesto je prejel prehodni pokal Bogdan Osolin, sledita mu Srečo Sitar in Cveto Lanišek. Lani je v razredu veteranov igralo 13 šahistov. Zmagal je Djordje Vuksanovič pred Albinom Štrajharjem in Francem Ravnikarjem.

Ob koncu tekmovanj so bile najboljšim šahistom podeljene praktične nagrade, ki so jih prispevali sponzorji: Kemostik, Titan, Svila nit, Eta, Ideja, Meso, Žito, Stol, SKB PE Kamnik in Plastenka Radomlje.

MARJAN OGRINEC

Šahovski utrinki

Z zadnjih dveh mesecih leta 1992 je bila šahovska dejavnost v občini Kamnik zelo izrazita. Odigrani so bili občinska prvenstva, spominski dvoboji ter še nekatera druga pomembna tekmovanja.

Imamo nove občinske prvake. Članski prevak v hitropoteznem šahu je Boris Bavčar, mladinski prvak je Igor Kragelj, najboljša pa je ekipa Bakovnika.

Najprej so se pomerili mladinci na **MLADINSKEM PRVENSTVU OBČINE KAMNIK**. Tekmovanje je bilo odigrano v Komendi od 27. do 29. novembra 1992. Odigranih je bilo 9 kol po Bergerjevem sistemu, hitrost igranja 60 minut na igralca. Nastopilo je 10 igralcev, in sicer: ena mladinka, 5 mladincev in štiri pionirji. **Občinski prvak je postal Igor Kragelj**. Končni vrstni red je bil sledeči: 1. Igor Kragelj, 8 točk, 2. Robi Bergant, 7,5 točk, 3. Petra Ipavec, 7 točk.

EKIPNO PRVENSTVO OBČINE KAMNIK je bilo odigrano 4. decembra 1992 v prostorih Šahovskega društva Kamnik. Tekmovanje je bilo odigrano po Bergerjevem sistemu, hitrost igranja 15 minut na igralca. Nastopile so štiri članske in ena mladinska ekipa. **Občinski prvak je postala ekipa Bakovnika** v postavi: Marjan Karnar, Igor Kragelj, Boris Bavčar in Miran Jereb. Končni vrstni red je bil sledeči: 1. ekipa Bakovnika, 8 meč točk in 14,5 šahovskih točk, 2. ekipa ŠK Komenda, 6 meč točk in 11,5 šahovskih točk, 3. ekipa ŠK Komenda mladinci, 3 meč točke in 7,5 šahovskih točk, 4. ŠD Kamnik, 2 meč točki in 4 šahovske točke, 5. ekipa ŠS Godič, 1 meč točka in 2,5 šahovski točki.

ČLANSKO HITROPOTEZNO PRVENSTVO OBČINE KAMNIK je bilo odigrano 11. decembra 1992 v prostorih Šahovskega kluba Komenda. Nastopilo je 17 igralcev, od tega 14 članov in trije mladinci. **Naslov občinskega prvaka v hitropoteznem šahu je osvojil Boris Bavčar**. Končni vrstni red je bil sledeči: 1. Boris Bavčar, 15,5 točke, 2. Marjan Karnar, 15 točk, 3. Albin Štrajhar, 13 točk, 4. Srečo Sitar, 11 točk, 5. Marjan Kern in Petra Ipavec z 10,5 točkami.

III. SPOMINSKI DVOBOJ REPREZENTANC OBČINE DOMZAL IN KAMNIKA V SPOMIN MILANA OSOLINA. Dvoboj je bil odigran v Domžalah dne: 19. decembra 1992. Reprezentanci sta nastopili na desetih deskah. Odigranih je

bilo 10 kol po Ševeniškem sistemu, hitrost igranja 10 minut na igralca. Dvoboj je dobila reprezentanca občine Domžal z rezultatom 55 proti 45 šahovskih točk. Najboljši igralci v reprezentanci občine Domžale so bili: Vlado Ivačić, 8,5 točke, Artur Jack, 7 točk, Bogdan Osolin, 6,5 točke. Najboljši igralci v reprezentanci občine Kamnik so bili: Marjan Karnar, 9 točk, Igor Kragelj in Anton Ribič, 7,5 točke.

MEMORIAL prof. IVANA ZIKE Dne 28. decembra 1992 sta se v Kamniku pomerili reprezentanci občine Domžal in Kamnika v spomin profesorja Ivana Zike. Reprezentanci sta nastopili na osmih deskah, po Ševeniškem sistemu, 8 kol - dvokrožno, hitrost igranja 5 minut na igralca. Dvoboj je prepričljivo dobila reprezentanca občine Domžal z rezultatom 76,5 proti 51,5 šahovskih točk. Najboljši igralci v reprezentanci občine Domžale so bili: Jože Skok, 12 točk, Artur Jack, 11 točk, Bogdan Osolin in Boris Skok, 10,5 točke. Najboljši igralci v reprezentanci občine Kamnik so bili: Marjan Karnar, 12 točk, Igor Kragelj, 9 točke Anton Ribič, 81,5 točke.

Mladinci Šahovskega kluba Komenda so uspešno nastopili na močnem **V. MEDNARODNEM ODPRTEM ŠAHOVSKEM TURNIRJU LJUBLJANE V POSPEŠENEM ŠAHU**, ki je potekal v Ljubljani 12. in 13. decembra 1992. V konkurenci 66 igralcev so si mladinci pridobili dobre izkušnje, saj so vsi igrali z bistveno močnejšimi igralci. Bojan Hribar (II. kategorik) je osvojil 4 točke in zasedel 39. mesto, Robi Bergant (II. kategorik) pa je osvojil 3 točke in zasedel 53. mesto. Uspešno je nastopil tudi Tomi Špilak (III. kategorik), osvojil je 3 točke in zasedel 57. mesto, Matej Seliškar pa je osvojil 2,5 točke in zasedel 62. mesto.

ODPRTO KLUBSKO PRVENSTVO ŠK KOMENDA V HITROPOTEZNEM ŠAHU Tekmovanje poteka skozi vse leto, vsak tretji petek v mesecu je odigran turnir, rezultati se posebej tokčejuje, za končni seštevek je upoštevanih 8 najboljših vrstitev tekmovanj se je skupaj udeležilo 31 igralcev. Zmagovalec je postal Marjan Kern. Končni vrstni red je bil sledeči: 1. Marjan Kern, 190 točk, 2. Jože Zidarič, 138 točk, 3. Ciril Križelj, 123 točk, 4. Albin Štrajhar, 120 točk, 5. Rado Vidic, 116 točk.

FRANC POGLAJEN

lahko vsi skupaj malce proslavimo. Babica se usede v avto in »odleti« po nakupih. Vrne se pozno zvečer s smokingom in s prečudovitima oblekama zase in za Lauro. Naša babica sedaj postane vitka dama, ki jo krasita pričeska iz 40 let in dolga cigara v ustih. In kam so namenjeni? V igralnico. Babica priigra celo bogastvo! Prične se dolg in romantičen večer. S šampanjcem v roki se Laura, babica in glasbenik sprehajajo po ulicah Portoroža, namakajo po hotelskih bazenih in podijo po peščenih plažah. Zakaj ne? Bogati so, srečni in življenje je le eno. Vrnejo se v hotel. Med mladima zagori ljubezen. Ko se zjutraj zbujata, se spomnita na babico. Mladenič vdre v babičino sobo in vidi Saro na tleh. Umira?! Ne, spet pristane v bolnišnici in spet mora v tisti »grozni« dom za stare. Še prej pa jima zaupa, kje je denar.

Našega filma pa še ni konec. Ne! Babica, tokrat zdrava in čila, odhaja iz bolnišnice na jug. Z Lauro in njenim prijateljem. Življenje je nedarle samo eno!

Film je pravzaprav zgodba o babici, ki je nora na divje življenje, in mladenci, ki je zasanjan, romantičen in vidi prihodnost v jazzu. Toda nikoli ni imel babice in babica nikoli ni imela vnuka. Tako po zanimivih pustolovščinah res postaneta »babica in vnuk« - prava prijatelja. In zakaj na jug? Tam babice najdejo svoje vnuke in tam lahko vidijo nenavadne stvari, recimo črpal-karje.

SIMONA MARIČ,
MARJANA MAVRIN,
NOVINARSKI KROŽEK
SENSRM

Občni zbor GD Komenda

Priprave na praznovanje 100-letnice

Gasilsko društvo Komenda je 30. januarja priredilo v prostorih komendskega društva upokojencev redni letni občni zbor. Poleg številnih domačih članic in članov so se ga udeležili tudi predstavniki GD Križ, Zgornje Pirniče, Lahovče, navzoč pa je bil tudi predstavnik OGZ Kamnik Janez Pregled.

Sobo, kjer se večinoma zbirajo upokojenci, so krasili kar trije komendski gasilski prapori; najstarejši in najimnitnejši celo iz leta 1927.

Zbor se je začel z enominutnim molkom, s katerim so se spomnili umrlih članov. Sledila so poročila podpredsednika GD Komenda Avgusta Sodnika, poveljnika društva Draga Potokarja, tajnika Slavka Sodnika, blagajnika Franja Vrhovnika in ordinarja Jožeta Štebete. Delovno predsedstvo je vodil Henrik Marn.

Avgust Sodnik je opozoril, da ima GD Komenda mlad, obetajoč kader, ki ga bo treba še izobraževati. V lanskem letu je društvo dobilo 50 novih miz in stolov, za to pa imajo večinoma zasluge pridne roke članov ter poztvovalni krajinari.

Drago Potokar je povedal, da so gasilci v lanskem letu k sreči gasili le en požar, zagorelo pa je v stari hiši na Bregu št. 11. Pomagali so tudi pri novembrskih poplavih. Na občinskem tekmovanju v Komendi so v skupni uvrstitvi ekip zasedli drugo mesto, komendski mladinci pa osmo na državnem tekmovanju na Ptuj.

Slavko Sodnik je zlasti opozoril na velike naloge, ki čakajo komendske gasilce pred jubilejnim letom in v njem, Franjo Vrhovnik, kakšno je nezavidljivo stanje v blagajni, Jože Štebe pa na zaskrbljujoče staro in pomanjkljivo opremo. Predsednik nadzornega odbora France Drolc je potrdil, da so blagajniške knjige vestno vodene.

V razpravi po poročilih so domači gasilci najprej ugotavljali vzroke in razloge za opuščanje predsedniških dolžnosti Antona Perneteta, ki se je pred leti odlikoval kot zavzet vodja komendskih gasilcev. Nato so prisluhnili besedi Janeza Pregleda. Ta je med drugim povedal zaskrbljujočo novico, da tudi letos v občinski blagajni ne bo kaj dosti denarja za komendske gasilce, in sicer predvsem zaradi tega, ker se je OGZ Kamnik odločila za nakup drugega specialnega gasilskega vozila, ki bo lahko pomagalo tudi pri hudih prometnih nesrečah. Navedel je, koliko denarja so lani namenili v Kamniku GD Komenda, opozoril na pomanjkljivo zakonodajo na področju gasilstva, letošnje prireditve in tekmovanja v državnem in občinskem merilu, gasilske izobraževalne tečaje, povabil gasilce, naj se jih čim več naroči na njihovo glasilo, pred koncem zboru pa štirim članom izročil znake in listine, da so napredovali v častniške prvega razreda. Komendske gasilce je pohvalil za prizadevano delo in lepe uspehe.

Oglasili so se tudi predstavniki gostujočih gasilskih društev, njim pa pritegnili domačini, še posebej so omenili, kako bosta morala OGZ Kamnik pa tudi vodstvo v Ljubljani biti poštena do društev, ko bodo ustanovljene nove občine in bo prišlo do delitve gasilske imovine. Prav je, da se že danes misli na to in da se predstavniki GZS, OGZ ter posameznih društev čim prej usedejo za mizo in rešijo vprašanje, kaj bo s to imovino in kako bo v prihodnje z gasilstvom in gasilskimi društvi na republiški, občinski in krajevni ravni. Ali se bodo gasilska društva na področju sedanje občine Kamnik odločila za nadaljevanje dosedanje oblike sodelovanja ali izbrala drugačno? Kako bo z delitvijo denarja, kako z organizacijo gašenja požarov in drugih oblik pomoči ljudem? Ta in druga pereča vprašanja bo treba čim prej rešiti v odkritem pogovoru.

Predsednik KS Komenda Roman Grošelj je opozoril na nezadostno opremo komendskih gasilcev, pa tudi na »mačehovsko vedenje OGZ Kamnik do GD Komenda, ki se mu pozna, da je na obrobju«. Predstavnika OGZ Kamnik je vprašal, ali ta zveza res potrebuje specialno vozilo, ki bo ogromno stalo, GD Komenda pa naj bi ob stoletnici ustanovitve (28. februarja 1894) ponovno ostalo brez nujno potrebne sodobnega gasilskega avtomobila s cisterno. Obljubljen je bil že pred leti, vendar je pri tem tudi ostalo.

Navzoči člani GD Komenda so predsednika KS Komenda pozvali, naj v prihodnosti še bolj pomaga gasilcem, prav tako pa tudi krajinari, saj gasilci radi in prostovoljno pomagajo ljudem v stiski. Njihova pomoč bo še bolj uspešna, če bodo imeli na voljo sodobnejšo in učinkovitejšo opremo.

Na občnem zboru je bil za novega predsednika GD Komenda izvoljen Avguštin Sodnik, za podpredsednika pa Franc Štern. Beseda je bila tudi o programu GD Komenda za letošnje leto. Gasilski dom v Komendi naj bi dobil sliko ali kip sv. Florijana, na njem bo treba obnoviti streho, nabaviti nujno potrebno gasilsko opremo, izdati brošuro ali knjigo ob stoletnici ustanovitve društva, kupiti nov, jubilejni, prapor, priklučiti dom na javno kanalizacijo, zabetonirati ploščo za javne prireditve, namestiti nove hidrante po vaseh KS Komenda itd.

Člane GD Komenda, drugega najstarejšega društva v kamniški občini, pred jubilejnim letom čaka veliko dela, če bodo hoteli uresničiti zastavljene načrte. Denarja je malo, upajo pa, da bo OGZ Kamnik kljub nabavi izredno drugega vozila in drugim načrtom posegla v mošnjiček zanje in pomagala pri nakupu nujno potrebne sodobnega gasilskega avtomobila in drugih stvarih; prav tako pa tudi na pomoč krajanov, domače KS in drugih, ki znajo ceniti delo gasilcev.

JOŽE PAVLIČ

O motociklističnem športu na Kamniškem

Naključje je hotelo in srečala sva se. In če človeku prekriža pot LADO ŠPUR iz Mekinj, je lahko prepričan, da bo stekla kakšna beseda tudi o motorjih. Strokovnjak in velik ljubitelj motorjev, kakršen je Lado, pa ve o dirkah in strojih praktično vse.

Beseda je dala besedo in nastala je tale kratka kronologija o dirkah, ljudeh in motorjih na Kamniškem skozi desetletja. Nisva zajela prav vsega, nisva omenila vseh zaslužnih mož, dirkačev in funkcionarjev, ki so zaorali ledino in pisali zgodovino motociklizma in dirk na Kamniškem. Za to naj nama bo oprosteno.

Če se ozremo mnogo let nazaj, lahko ugotovimo, da se je motociklizem kot šport začel razvijati že okoli leta 1927. Z razvojem pa so rasle tudi želje po tekmovanju in dirkah. Prvi Kamničan, ki se je ukvarjal z dirkalnimi motorji, je bil WALTER STUZZI. Udeležil se je več nacionalnih dirk v takratni Jugoslaviji in tudi v mednarodnem merilu je nekaj pomnil. Tekmoval je na mednarodni dirki v Ženevi in zasedel odlično tretje mesto. Tekmoval je na motorju AJS - OHC 500 ccm. Motociklizem se je razvijal, pravi razmah pa je dosegel po drugi

vojni. V Kamniku so že ustanovili svoje AMD društvo. Leta 1947, in sicer 9. februarja, je Moto-sekcija Kamnik priredila motoskyring. Proga je potekala proti Kamniški Bistrici in je bila dolga 3100 m. Začelo se je z motoskyringom, nadaljevalo pa še istega leta, in sicer 21. septembra, s prvo cestnohitrostno dirko KAMNIK-STAHOVICA-

KAMNIK. Kamičani so pobrali skoraj vse lovorike. Prvi dirkači v Kamniku so bili: Emil Trampuš, Karel Ličen, Matjaž Niko, Lojze Čeh, Walter Stuzzi, Anton Cibašek. V kategoriji do 125 ccm moramo obvezno omeniti Silvo Janežič, ki je z motorjem DKW-125 zasedla odlično drugo mesto, zmagal pa je Stane praprotnik iz Domžal na motorju ARDIE, tretji je bil Kamničan Milan Windschnurer na motorju MAICO. V kategoriji 250 ccm je bil Emil Trampuš prvi na motorju NORTON, drugi pa njegov brat Lado na HOREX-u, tretji pa Anton Cibašek iz Most na motorju ZÜNDAPP. V kategoriji 500 ccm je zmagal Kamničan Ignac Zupan na motorju RUDGE. V razredu prikolic je slavil Stane Aparnik z motorjem GNOME RHONE. To dirko

omenjamo, ker je bila prva cestnohitrostna dirka v Kamniku, ki jo je priredilo domače AMD društvo. V letu 1948 so bile gorske dirke iz Stahovice na Črničev. Bilo je nad 70 tekmovalcev. Zahleven teren je terjal številne odstopne in nekaj padcev. V kategoriji špot 350 ccm je zmagal Emil Trampuš, nad 500 ccm s prikoli-

camu ste zmagala Kamničana Karel Ličen in Matjaž Niko, v kategoriji 250 ccm je osvojil lovoriko Vinko Nemeč, drugo in tretje mesto pa sta spet zasedla Kamničana Milan Završnik in Stane Kastelic.

(se nadaljuje)

JOŽE ZIKA

Trgovina »KIM« Kamnik, Trg talcev 8 VAM NUDI

vse za maškarado po izredno ugodnih cenah.
Za otroke šivamo obleke tudi po vaših željah.

Stranke vabimo k
IZREDNO UGODNEMU NAKUPU

- moških in ženskih frotirastih pižam
- moških in ženskih puloverjev
- fantovskih puloverjev - 100% bombaž (deset različnih modelov)
- ženskih pajkic in »spichoz«
- moških flanelastih in viskoznih srajc
- jaken iz termo velurja

Bogato pa smo založeni s celotno kolekcijo za otroke od 0 do 14 let.

Redni kupci prejmejo kartico ugodnosti, s katero imajo ob vsakem nakupu 5% popust.

DOM V KAMNIŠKI BISTRICI

spet odprt vsak dan, razen ponedeljka, od 8. do 24. ure. Nudimo domačo in evropsko kuhinjo.

Priporočamo tudi ohceti, seminarje, praznovanja in druga družabna srečanja.

Ob vašem obisku prelepih Kamniških planin ali prav tako lepe doline Kamniške Bistrice se oglasite pri nas - prijazno in dobro vas bomo postregli!

KARLO BUSER

Otroški ekslibris

Priprave na mednarodno razstavo

Začetek leta 1993 pomeni za našo šolo tudi začetek intenzivnih priprav na 5. mednarodno razstavo otroških ekslibrisov. Gre za tradicionalno akcijo širjenja zanimanja za malo grafiko med najmlajšimi - sooblikujemo in izvajamo pa jo skupaj OŠ Komenda-Moste in Društvo Exlibris Sloveniae.

Za lažjo predstavitev našega dela naj najprej predstavim šolo in naše tradicionalne sodelavce Društvo Exlibris Sloveniae:

OŠ Komenda-Moste je ena izmed kamniških osnovnih šol, ki pokriva lokalno šolske okoliše Komende, Most in Križa. Šolamo nekaj čez 500 učencev v sicer skromnih prostorskih razmerah obeh šolskih stavb - ena starejšega datuma po izgradnji je v KS Moste (1956), druga stavba je v KS Komenda (zgrajena 1969). Pouk poteka v dveh izmenah, saj nas najbolj teži ravno pomanjkanje sodobnih učilnic.

V letu 1992 smo po dolgih letih dočakali prvi korak k prostorski razbremenitvi šole - pri OŠ Komenda se gradi prizidek k šoli, ki bo omogočil nov bivalni standard učencem in učiteljem na razredni stopnji - enoizmenski pouk.

Društvo Exlibris Sloveniae je bilo ustanovljeno 1967. leta in povezuje okoli 400 članov - ljubiteljev male grafike iz vse Slovenije. Predseduje mu prof. Jaro Dolar. Društvo je vključeno v mednarodno organizacijo FISAE, katere sedež je bil v letih 1972-1974 v Ljubljani. Leta 1974 je bil na Bledu organiziran mednarodni Exlibris kongres. Društvo se povezuje z društvi ekslibristov po vsem svetu in ves čas sodeluje tudi z našo šolo pri uveljavljanju otroškega ekslibrisa.

Prva skupna akcija pri širjenju zanimanja za otroški ekslibris sega v leto 1974 - od takrat dalje so naše akcije tradicionalne in razstave otroških ekslibrisov so se vrstile takole:

1978 - jugoslovanski razpis za izdelavo otroških ekslibrisov

1981 - mednarodni (1. razpis)

1984 - izbor - razstava najbolj uspešnih ekslibrisov na dosegljivih razstavah

1985 - slovenski razpis

1987 - jugoslovanski razpis in

1990 - mednarodni razpis (2. razpis)

Zaradi zahtevnosti priprav in organizacije same postajajo prireditve bolj na 3 leta kot ne, toda še tako slabšanje materialnih pogojev ne more ogroziti volje in pripravljenosti, da mlade in svetu ponovno in ponovno spodbujamo k njim lastni likovni ustvarjalnosti skozi specifično tehniko.

V mesecu februarju bodo mladi likovniki in likovni pedagogi po šolah, društvi in sorodnih organizacijah prejeli razpisne pogoje - k sodelovanju so vabljeni mladi do 15. leta starosti, ekslibrisi naj bodo izdelani v grafični tehniki - linorezu ali lesorezu (risbe ne pridejo v poštev) velikosti 10x15 cm, zaželen je motiv MOJ KRAJ, s čimer se priključujemo aktivnostim v letu turizma v Sloveniji (kaj bi pokazali turistu v svojem kraju). Razpis bo zaključen 24. maja. Otroške ekslibrise bo pregledala mednarodna žirija, zato je obvezno na hrbtino stran poslanih ekslibrisov (po dva oditisa) s svinčnikom zapisati vse najnujnejše podatke: ime in primer izdelovalca ekslibrisa, starost, šola oz. kraj, država, izbrana tehnika, ime mentorja ali likovnega pedagoga.

Razstava izbranih otroških ekslibrisov bo predvidoma sredi oktobra 1993 v razstavišču Veronika v Kamniku. Vabila bomo organizatorji pravočasno poslali. Vsem mladim likovnim ustvarjalcem želim veliko uspeha pri delu.

MARIJA MOJCA MALEŠ,
ravnateljica OŠ Komenda-Moste

JEANS CLUB PALMAS

Staletova 25, Kamnik
(nasproti SKG)

PUSTNI KOSTUMI ZA OTROKE!

kavbojke: REPLAY, DIESEL, UNICO, CARERRA, CASULI, LEVIS, HYPER, KEWIS, POWER STATION itd. JEANS JAKNE, BOMBAŽNE MAJICE Z DOLGIMI ROKAVI, KARIRASTE SRAJCE, SVILENE IN BOMBAŽNE TRENIRKE, PAJKICE... OTROŠKE KAVBOJKE ZA 800 SIT. Možnen nakup na 2 čeka. Odprto od 9. do 19. ure, ob sobotah od 8.30 do 12.30

GOSTIŠČE STARI GRAD NAD KAMNIKOM

ponovno odprto!

Prijazno vas bomo sprejeli vsak dan od torka do petka od 12. do 21. ure, ob sobotah in nedeljah od 10. do 21. ure, ob ponedeljkih in torkih zaprto, in vas postregli s pijačo, narezki, enolončnico, sendviči...

Obiščite to večno sončno turistično planinsko točko.

ZUIM Kamnik bi pri svojem delu potreboval tudi večji bazen, kot je ta »Habartova banja«, kajti v bazenu bi bile vaje lažje vodene. Toda zaenkrat se morajo zadovoljiti le s tem, kar imajo. Banja je v obliki metulja in omogoča lažji dostop fizioterapevtki pri vodenju vaj. Že sam stik z vodo deluje na otroke sproščujoče in pomirjujoče, kar je zelo pomembno za diagnostiko, ki jo ti otroci imajo. V enem dopoldnevu se lahko zvrsti v tej edini banji le 4 do 5 otrok.

ROK BERLEC izvaja vaje po navodilih fizioterapevtke MIRE.

Kamniški frančiškani v poltisočletnem obdobju

V vrsti prireditev, ki so jih že in jih še bodo pripravili kamniški frančiškani ob 500. obletnici prihoda v Kamnik, je posebnega pomena simpozij. 17. decembra 1992 ga je v dvorani njihovega obnovljenega samostana priredil Kulturni center Kamnik, denarno pa so ga podprle republiške in domače občinske oblasti.

Na celodnevem znanstvenem srečanju je bogata zgodovina, zlasti pa kulturnoumetniško, izobraževalno in vzgojno delo Fran-

čikovih bratov v Kamniku, zaživel v referatih enajstih uglednih znanstvenikov.

O začetkih samostanske cerkve sv. Jakoba in frančiškanskega samostana v Kamniku je spregovoril dober poznavalec najstarejše zgodovine tega nekdanj imenitnega mesta in okoliških krajev Božo Otorepec, svojo besedo pa podkrepil z omembami starih listin.

Umetnine v frančiškanski cerkvi in samostanu je udelež-

cem simpozija približal Kamničanom še posebej znani strokovnjak s področja umetnostne zgodovine Emilijan Cevc, svojo razlago pa popestril z diapozitivi. Knjižne zaklade frančiškanske knjižnice, njeno ureditev in najdragocenejše knjige v njej ter zanimivo in za nas Slovence pomembno vsebino ene od njih – popotnega dnevnika v Španijo iz 18. stoletja – je predstavil ureditelj samostanske knjižnice Jaro Dolar. Tej razlagi je sledil ogled knjižnice pod njegovim vodstvom v lepo obnovljenih in za tako velike dragocenosti primeren prostorih. Dopoldanski del simpozija je zaključil ogled Plečnikove kapele božjega groba v frančiškanski cerkvi s strokovno razlago ob diapozitivih ter primerjavo s podobnimi motivi, ki se pojavljajo še v drugih Plečnikovih »božjih grobovih« na Slovenskem in v tujini, kjer je ustvarjal ta največji slovenski mojster arhitekture. Udeležencem simpozija ga je približal Damjan Prelovšek.

Popoldanski del znanstvenega srečanja je začel Lev Menaše z razlago ob diapozitivih kopije

Trsatske matere milosti. Kamniško deško ljudsko šolo in delovanje frančiškanov v njej do leta 1882 je v svojem referatu osvetlil Branko Šuštar. Milko Bizjak je govoril o frančiškanih in glasbenem življenju v 18. stoletju, s posebnim ozirom na Kamnik, svoje besede pa popestril tudi z glasbenimi vložki. Urejenost samostanskih vrtov po Evropi in Sloveniji je ob diapozitivih pokazal Franc Vardijan, ob tem pa izrazil tudi svojo zaskrbljenost zaradi žalostne usode, ki so jo marsikje doživeli ti vrtovi. Kamniškim frančiškanom je zaželel, da bi po obnovi samostana tudi lepo uredili vrt, za kar imajo tudi določene možnosti.

Za njim sta nastopila dva Frančiškova brata: P. Pavel Krajnik s predavanjem o povezanosti kamniških meščanov z brati frančiškani, p. Leopold Grčar pa s podrobnim opisom delovanja Bogoslovne frančiškanske šole v Kamniku. Zadnji predavatelj je bil Marko Lesar, ki je spregovoril o kulturni in umetnostnozgodovinski podobi kamniškega frančiškanskega samostana, kakršna se nam odkriva iz ohranje-

Zupnik Pavlič blagoslovlja konje

ne samostanske kronike Historia conventus, ob diapozitivih pa je tudi predstavil starejšo samostansko slikarsko zbirko. Del umetnin je obnovljen, precej pa jih še čaka tega posega.

Simpozij je vodila direktorica Kulturnega centra Kamnik dipl. arheologinja Mirina Zupančič, pri pripravi pa je poleg frančiškanov sodeloval tudi kustos kamniškega muzeja dipl. umetnostni zgodovinar Marko Lesar. Udeležence so na začetku pozdravili predstojnik kamniškega frančiškanskega samostana gvardijan p. Marko Novak, kamniški župan Maksimilijan Lavrinc, ki je zvečer priredil sprejem zanje v znanem kamniškem gostišču Planinka, frančiškanski provincial p. Polikarp Brolih iz Ljublja-

ne, v svojem pismu pa tudi nadškof Suštar, ki se sprejema zaradi drugih obveznosti ni mogel udeležiti. Omenil je velik pomen kulturnega delovanja in ustvarjanja kamniških frančiškanov ne le za Kamnik in ožjo okolico, marveč vso Slovenijo.

Kulturni center Kamnik bo vsa predavanja zbral in izdal v posebnem zborniku, ki naj bi izšel maja letos. Tega meseca bodo kamniški frančiškani tudi zaključili jubilejno leto in praznovanja v njem. Zbornik bo nadaljeval tradicijo kakovostnih knjižnih izdaj te vrste v Kamniku in pomenil veliko strokovno obogatitev kamniške zgodovine, zlasti pa vloge in pomena Frančiškovih bratov v njej.

JOŽE PAVLIČ

Na sprejemu pri županu Lavrincu

Na podlagi 77. člena Zakona o dohodnini (Uradni list Republike Slovenije, št. 48/90 in 34/91) izdaja Ministrstvo za finance – Republiška uprava za javne prihodke

POZIV

k vložitvi napovedi za odmero dohodnine, davka od dohodkov iz dejavnosti in davka od dohodkov iz premoženja za leto 1992

DO 28. FEBRUARJA 1993 MORAJO NAPOVED VLOŽITI:

1. Zavezanci za davek od dohodkov iz dejavnosti o dohodkih, doseženih v letu 1992;
2. Zavezanci za davek od dohodkov iz premoženja o dohodkih, doseženih z oddajanjem premoženja v najem v letu 1992, ki po pogodbi traja najmanj eno leto;

DO 31. MARCA 1993 MORAJO NAPOVED VLOŽITI:

3. Zavezanci za dohodnino o dohodkih, doseženih v letu 1992.
- Če je vložitev napovedi za dohodnino vezana na podatke o davčni osnovi za posamezno podvrsto dohodnine, ki se ugotavlja z odločbo davčnega organa po preteku leta, mora zavezanec vložiti napoved za dohodnino v 15 dneh od dneva prejema odločbe.

Napoved vložijo:

– zavezanci iz 1. točke pri davčnem organu občine, na območju katere so vpisani v register zasebnikov;

– zavezanci iz 2. točke za dohodke iz nepremičnega premoženja pri davčnem organu občine, na katere območju nepremičnina leži, za dohodke iz premoženja pa pri davčnem organu občine, kjer imajo zavezanci stalno prebivališče. Zavezanci, ki dosežejo dohodke z oddajanjem premoženja v najem in niso rezidenti Republike Slovenije, vložijo napoved pri davčnem organu občine, na območju katere so bili dohodki doseženi;

– zavezanci iz 3. točke s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji (rezidenti) pri davčnem organu občine, na območju katere imajo stalno prebivališče, zavezanci, ki niso rezidenti Republike Slovenije, pa pri davčnem organu občine, na območju katere so imeli začasno prebivališče.

Napoved za odmero dohodnine in davkov je treba vložiti na predpisanem obrazcu. Obrazec napovedi za odmero dohodnine se dobi v KNJIGARNI »KOČNA« KAMNIK

drugi obrazci napovedi pa pri RUJP – IZPOSTAVA Kamnik, Titov trg 1. Zavezanec-posameznik se kaznuje za prekršek z denarno kaznijo najmanj 25.000 tolarjev, za prekršek v zvezi z opravljanjem dejavnosti pa najmanj 50.000 tolarjev:

– če ne vloži ali ne vloži v zgoraj navedenem roku, določenem z zakonom, napovedi pri pristojnem davčnem organu;

– če vloži napoved, ki ne vsebuje podatkov, potrebnih za odmero.

Z denarno kaznijo najmanj 200.000 tolarjev se kaznuje za prekršek posameznik, ki je napovedal manjšo osnovo za dohodnino oziroma manjšo davčno osnovo za posamezno podvrsto dohodnine, če se ta ne vključi v osnovo za dohodnino, če utaja dohodnine oziroma davka, ki odpade na nenapovedane prihodke, ne predstavlja kaznivega dejanja.

Kamnik, dne 4/1-1993

MINISTRSTVO ZA FINANCE
Republiška uprava za javne prihodke

**GOSTILNA
ZA TUNJCO**
Tunjiška mlaka 4
Tel. 817-670

nudimo domačo hrano, jedi po naročilu, sobotna in nedeljska kosila, točimo odprta domača vina ...

Sprejemamo naročila za ohceti, praznovanja in druga družabna srečanja (do 30 oseb).
Odprto od 13. do 23. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 11. do 23. ure.

V soboto, 20. februarja, PUSTOVANJE

VESELIMO SE VAŠEGA OBISKA!

Obreza & co.

*Sveti Valentin
da ključ od korenin.*

Mi pa dodatna znanja v
**TEČAJU ZA CVETLIČARJE
IN VRTNARJE.**

pokličite nas po tel. 711-082, 712-278.

**TRGOVINA
Z BARVAMI,
LAKI, LEPILI,
ČISTILI
IN PRIBOROM**

na Steletovi 25 v Kamniku
tel. 812-511

Cenjene stranke obveščamo, da imamo nov delovni čas – od 8. do 19. ure, ob sobotah od 7. do 13. ure.

UGODNO

pištrole in pribor za barvanje iz programa WANGER po zelo ugodnih cenah.
Velika izbira brusnih papirjev, orodja, barv, lakov ... fasadni material; organiziramo prodajo gradbenega materiala s prevozom po najnižjih cenah.

Material brezplačno pripeljemo na dom.

SE PRIPOROČAMO!

Planinska sekcija v Komendi zaživela

V majski številki Kamniškega občana smo poročali o ustanovitvi Planinske sekcije v Komendi. Maja je bil že organiziran prvi izlet na Golico, ki se ga je udeležilo 58 navdušenih planincev. Junija se nas je 33 podalo po zahtevni poti skozi Zrelo na Storžič, julija pa 28 na Košutnikov turn. Avgusta smo organizirali dvodnevni izlet na križke pode, ki so dobro izhodišče za okoliške vrhove; Razor, Pihavec, Bavški Gamsovec, Stenar in Križ. Zaradi nestabilnega vremena se je večina ljudi zadrževala bolj v koči, iz istih vzrokov pa je odpadel tudi izlet na Triglav, vendar pa je 20-im zagretim planincem v avgustu uspelo osvojiti Ljubeljske babe. V septembru je Raduha privabila 22 Komendčanov, oktobra pa smo kralja Matjaža zaradi slabega vremena pustili v miru spati in sanjati. Zanj

zime so dokaj neradodarne s snegom, zato se je 12-im planincem uspelo povzpeti na Veliki vrh in Kladio, v decembru pa smo se, kljub temu da je zapadel sneg, uspeli izgubiti na neznanem teritoriju, vendar na večerji pri Zajcu ni bilo nikogar več med pogrešanimi.

V preteklem šolskem letu smo organizirali tudi dva pohoda za osnovnošolce; enega na Polhograjsko grmado, drugega pa na Križko goru.

Ker nas še ni minilo začetniško navdušenje, smo že sestavili program za letošnje leto.

Plan izletov Planinske sekcije Komenda 1993: januar: DOBRČA, februar: RATITOVEC, marec: SORICA, april: KRIŽNA GORA, maj: KEPA, junij: PECA, julij: RINKE, avgust: KUM, TRIGLAV, september: MONTAŽ, oktober: MENINA,

november: ČEMŠENIŠKA PLANINA, december: V NEZNANO.

Prijave za planinske ture sprejemajo v trgovini Kočna v Komendi. Informacije o odhodih bodo objavljene na oglašnih deskah v Komendi in Mostah, lah-

ko pa pokličete tudi predsednika Planinske sekcije Milana Šinkovca po tel. 841-080.

Sestanki Planinske sekcije Komenda so vsako sredo ob 19.30 uri v gostilni Na Krtini – na Gmajnici.

DARJA JENKO

Čebelarstvo se prebujajo

Verjetno se bodo tudi bralci z dobrim spominom le stežka spomnili zadnjega prispevka o aktivnosti ČD Kamnik. Po njihovem številu bi kaj lahko sklepali, da v naši občini sploh ni čebelarjev. Da temu ni tako, naj dokaže tudi pričujoči prispevek.

Naše društvo šteje 42 članov, ki oskrbujemo okoli 700 panjev čebel. V okviru našega društva deluje tudi plemenilna postaja »Josip Verbič« na Kopiščih ob cesti v Kamniško Bistrico, kjer poteka vzreja gospodarskih čebeljih matic. Poleg oskrbovanja plemenilne postaje obsega naša dejavnost še organiziranje nakupa sladkorja za jesensko krmiljenje čebel ter zdravljenje proti čebeljim boleznim, ki so v zadnjem času, žal, vedno bolj prisotne v naših panjih. Zadnja leta smo v izgradnjo novega čebelnjaka na Kopiščih vložili dejansko vsa sredstva in mnogo ur prostovoljnega dela. Pri tem nam je v veliki meri z denarnimi sredstvi pomagal Sklad za pospeševanje kmetijstva občine Kamnik. Na račun tega pa so bile zanemarjene druge aktivnosti, kot so strokovna predavanja in izleti ter družabna srečanja. Verjetno je to botrovalo k zmanjšanju števila članov. Novo

vodstvo, izvoljeno na rednem letnem občnem zboru 20. decembra 1992, se teh napak zaveda, in jih bo v prihodnje poskušalo odpraviti.

In kaj bomo delali letos? Dogovorili smo se, da bomo vsem članom povrnili polovico stroškov za zimski veterinarski pregled mrtvic in za zdravila proti varoz in poapneli zalegi. Prav tako je v zaključku akcija za nakup sladkorja po zelo ugodni ceni. V dogovoru s ČD Domžale se bodo kamniški čebelarji lahko udeležili treh strokovnih predavanj, katerih kraj, čas in naslov bodo pravočasno objavljeni. Za letošnje leto načrtujemo dokončno odprtje novega čebelnjaka na Kopiščih ter strokovni izlet, o čemer se prav tako že dogovarjamo. Naj omenim še to, da se upravni odbor društva sestaja vsako zadnjo nedeljo v mesecu ob 10. uri v gostišču »Repnik« na Vrhpoljah pri Kamniku. Na ta srečanja vabimo vse čebelarje, ki imajo razna vprašanja in predloge; prav tako pa tudi tiste, ki bi se nam radi (ponovno) pridružili.

Za zaključek tega prispevka obljubljam, da se bomo odslej pogosteje oglašali. Naj med!

JURIJ REŠČIČ

plesni klub
LIFE

KLUB »LIFE« Domžale, tel. 712-067 GLASBENI PROGRAMI

v petek, 12. 2. PUERTO RICO – večer južnoameriške glasbe
v petek, 19. 2. SANJA DOLEŽAL
v petek, 26. 2. PLAVA TRAVA ZABORAVA
v četrtek, 4. 3. OLIVER DRAGOJEVIČ IN FARAONI

Za vse prireditve si priskrbite čimprej rezervacije!
OB SOBOTAH ŽUR ZA VSE GENERACIJE NA ZGORNJEM IN SPODNJEM PLESISČU

Ob nedeljah MATINEJA ločeno za mladino:

od 16. do 20. ure do 5. razreda osnovne šole

od 20. do 23. ure od 5. razreda dalje sicer pa vsak dan PLESNA ZABAVA z našim D. J.-em.

Lokal je odprt kot kavarna vsak dan, razen sobote in nedelje, od 8. ure zjutraj dalje.

Vpis v začetni in nadaljevalni plesni tečaj samo še do 17. 2. 93.

Informacije in rezervacije:
DANCING CLUB »LIFE«, TEN-TEN
Domžale, tel. 712-067.

KUPUJTE V NAPREDKOVIH TRGOVINAH

Kupec, ki kupuje v Napredkovih trgovinah dobi ob nakupu za vsakih 1.500 SIT kupon za nagradno žrebanje, ki bo 20. marca 1993 ob 10. uri v Domžalah. Nagrade: osebni avto Fiat Panda 1000 in deset Napredkovih tort.

BLAGOVNICA VELE

Veliko sezonsko znižanje moške, ženske, otroške in športne konfekcije ter obutve – do 40%.

Velika izbira uvoženega blaga na vseh oddelkih po ugodnih cenah.

Pustna oblačila in vse za pusta.

20% gotovinski popust za izdelke Bombažne predilnice in tkalnice Tržič od 10. do 20. marca.

Nakup pohištva na devet obrokov pod ugodnimi pogoji.

Blagovnica Vele je odprta vsak dan od 8. do 19.30, ob sobotah od 8. do 13. ure, vsako prvo soboto v mesecu pa do 19. ure. Ugodni krediti, plačilo s čeki, popusti. Veliko parkirišče.

DISKONT V ZG. JARŠAH

Trgovcem, gostincem in potrošnikom za nakupe po grosističnih in diskontnih cenah priporočamo naš novo odprti diskontni center v Zg. Jaršah – 3.000 m². Diskont je odprt vsak dan od 8. do 18. ure in ob sobotah od 8. do 12. ure.

TRGOVINA KURIVO V DOMŽALAH

Bramac-strešna kritina že od 69,90 SIT za m² dalje, lamelni parket 910,00 SIT, ugodne cene drugega gradbenega materiala.

TRGOVINA KOVINAR V DOMŽALAH

Vodovodni material, vse za centralno kurjavo, orodje, železnina.

Posebno ugodna ponudba:

cisterne, gorilci, keramične ploščice iz Italije.

Obiščite Napredkove trgovine,
storili bomo vse, da boste
z nami zadovoljni.

NAPREDEK
DOMŽALE

**ZVEZA KULTURNIH ORGANIZACIJ
KAMNIK****VABIMO VAS...**

SOBOTA, 13. februarja, ob 20. uri
Velika dvorana kina DOM, Kamnik
V sodelovanju z agencijo TONA Kamnik
organiziramo

JAZZ – KONCERT: GREENTOWN JAZZ BAND
Vstopnice po 500 SIT: ZKO Kamnik, Japljeva 2,
in blagajna dvorane 2 uri pred predstavo.

**SOBOTA, 13. februarja, ob 19. uri, in NEDELJA,
14. februarja, ob 15. uri**

Kulturni dom Šmartno v Tuhinju
Neznani avtor: JEZIČNI DOHTAR PETELIN
Komedija v uprizoritvi KUD Ivan Cankar Šmartno
v Tuhinju

Režija: Franc Hribar

TOREK, 16. februarja, ob 17. uri
Dvoranica Matične knjižnice, Kamnik
**BESEDNE IGRARIJE za najmlajše: LUTKE NA
OBISKU**

SREDA, 17. februarja, ob 18. uri

Dvorana Veronika, Kamnik
IZ BABIČINE SKRINJE
Predstava iz življenja naših dedkov in babic
v ljudski pesmi, običajih, plesih in melodijah
harmonike v izvedbi učencev OŠ Stranje,
planšarice Kati Turk in ljudskega godca Ivana
Urha.

PETEK, 26. februar, ob 19. uri
Razstavišče Veronika, Kamnik
Odprte razstave: FRANC VOZEL – FIGURE
Razstava bo odprta do 8. marca vsak dan od 10.
do 12. in od 16. do 18. ure, ob nedeljah samo
dopolodne.

RAZPIS PLESNE ŠOLE Z MATEJO JUVAN
Tečajji družabnega plesa začetne in vseh
nadaljevalnih stopenj. Čas: vsako soboto: urnik
bo oblikovan glede na število prijav (razdelitev
v skupine)

Kraj: Mala dvorana kina DOM Kamnik, Fužine 10
Obseg: 9 vaj po dve šolski uri za solarje,
9 vaj po eno šolsko uro za predšolske otroke
ter zaključna prireditev, kjer bodo vsi tečajniki
pridobljeno znanje lahko pokazali staršem in
vsem ljubiteljem plesa.

Mentorica: Mateja Juvan
Cene tečajev: – predšolski otroci 1.600 SIT
– šolski otroci 1.900 SIT

– popust za bratce in sestrice.
Začetek plesne šole bo v SOBOTO, 6. marca
1993.

VPIS: 25. in 26. februarja ter 1. in 2. marca od
17.30 do 19. ure v prostorih ZKO Kamnik,
Japljeva 2.

Dodatna pojasnila in informacije: ZKO Kamnik,
tel. 831-612!

VABLJENI!

**VELIKA PLANINA, D. O. O.,
KAMNIK, Titov trg 2**

objavlja zbiranje ponudb za najem

**BIFEJA OB ŠPODNJI POSTAJI
NIHALNE ŽIČNICE
VELIKA PLANINA**

Ponudba mora vsebovati:
– ponujeno ceno
– program gostinske ponudbe in vzporednih aktivnosti
in biti priporočeno poslana v 10 dneh po objavi na
naslov:

**VELIKA PLANINA, d. o. o., Kamnik, Titov trg 2,
z oznako »NAJEM BIFEJA«.**

Prostore si morebitni najemniki lahko ogledajo v torek,
16. 2., od 10. do 12. ure.

MALI OGLASI

Zelo ugodno prodam Mio-
Standard z mizarškimi in polje-
delskimi priključki, električni in
plinski varilni aparat, večjo za-
mrzovalno skrinjo in omaro,
»fleksarico«, Stiehl motorno ža-
go, Tomosovo črpalko in vrtalko
za saditev dreves, loščilec, sesa-
lec in bakreni kotel »alfa«. Tel.
815-814, 349-206.

Mlado dekle najame sobo ali gar-
sonjero v Kamniku. Tel. 226-
800, od 16. do 18. ure.

Nekaj zemlje v okolici Kamnika
kupim. Tel. 817-103.

Garsonjero ali enosobno stano-
vanje čimprej najamem v Kam-
niku. Tel. 831-677.

Garsonjero 27 m² (staro leto dni)
v Kamniku zamenjam za lokal
v centru Kamnika ali Domžal.
Tel. 813-934.

Inštruiram matematiko, fiziko in
elektrotehniko. Tel. 738-662.

**TRGOVINA »VERIGA«
Tomšičeva 17, Kamnik, tel. 831-888**

(v bližini tržnice)
vam nudi po ugodnih cenah:

jupol 25 kg 1.650 SIT, akcijska prodaja hidrokol,
belton in beltop, lepila za les in parket, posoda,
porcelan, steklo, plastika, čistila, čopiči, sanitar-
ne armature armal po tovarniški ceni, gospodinj-
ski strojčki in bela tehnika – 5% popust, gorska
kolesa scott in BMX, Candi program, snežne in
druge verige, konzole za police...

Prodajamo na tri čeke.
Strokovno svetovanje iz plesarske in soboslikar-
ske stroke.

Odprto od 7. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure.

**HOMAR, d. o. o., Trgovina VERIGA
SE PRIPOROČA!**

PRODAJAMO RJAVE KOKOŠI

stare 15 mesecev, primerne za zakol ali nadaljnjo
rejo (nesnost še 65%) po 180 SIT/kos – 18., 19.
in 20. februarja od 8. do 20. ure. Pri nas lahko
kupite tudi zaklane, očiščene kokoši
po 180 SIT/kg.

**IVAN RESNIK
Moste 76, Komenda
tel. 841-118**

ZAHVALA

V 80. letu starosti nas je zapustil
naš dobri in skrbni mož, oče,
brat, stric, svak, stari ata
in pradedek

**ANTON
VERLINŠEK**

Pavkov Tone iz Podgorja 77

Najiskreneje se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem,
sosedom, sodelavcem iz Titana in M-Eta ter znancem za
izrečena ustna in pisna sožalja, darovano cvetje, sveče in
maše. Hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospre-
mili na njegovi zadnji poti. Posebej hvala osebju Doma
upokojevcev Kamnik za skrbno nego, gospodu župniku za
lepo opravljen pogrebni obred, gospodu Modicu za izrečene
besede slovesa in Vokalnemu kvintetu Gorenjci za prelepo
petje.

Žalujoci vsi njegovi

Šmarca, Podgorje, Kamnik, Kokrica, januar 1993

ZAHVALA

Planine so bile tvoje hrepenje,
planine so vzele ti življenje,
planine gledajo na tvoj zadnji dom,
bolečino naj lajša domači zvon...

Ob boleči izgubi najinega sina

**DANIJELA
BERGANTA**

se zahvaljujemo za sočutne besede, ustna in pisna sožalja,
cvetje in vso drugo pomoč vsem sorodnikom, planincem in
alpinistom iz Mengša in Domžal, sošolcem iz Osnovne šole
Mengeš, sosedom, prijateljem, mladinski veroučni skupini,
dijakom, profesorjem in delovni skupnosti SENSIRM Kam-
nik, reševalcem GRS ter članom delovnih kolektivov Uni-
versale Domžale in Lip Radomlje, ki ste najinega Dančija
spremili v tako velikem številu na zadnji poti. Še posebej pa
hvala za ganljive besede slovesa ob odprtem grobu. Hvala
tudi gospodu župniku Zevniku za sočutno opravljen pogreb-
ni obred in pevcem za poslovilne pesmi ter Franciju Stopar-
ju za zaigrano Tišino. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Neutolažljiva: mami Angelca in ati Dane

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža,
očeta, starega očeta, tasta, svaka
in strica

**PETRA
SLAPNIKA**

iz Špitaliča 7

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prij-
ateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob
strani, izrazili sožalje, poklonili cvetje in ga pospremili na
zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo Društvu upokojevcev
Motnik-Špitalič, Zavarovalnici Triglav, Gasilskemu društvu
in gospodu župniku za opravljen pogrebni obred.

Žalujoci vsi njegovi

Špitalič, januar 1993

Kulturno društvo Šmartno v Tuhinju bo
v Kulturnem domu v Šmartnu uprizorilo komedijo
JEZIČNI DOHTAR PETELIN neznanega
francoskega avtorja. **Predstavi bosta v soboto,
13. februarja, ob 19. uri, in v nedeljo, 14.
februarja, ob 15. uri.**

Na nedeljski uprizoritvi bomo predstavili veliko
sliko z motivom vasi Šmartno avtorja PETRA
PEČEVNIKA iz Kamnika, ki jo je avtor podaril
temu kulturnemu društvu.

Zato še posebej prosimo vse, da se zlasti
nedeljske predstave udeležite v čim večjem
številu, s tem boste pokazali spoštovanje do tega
slikarskega dela in njegovega avtorja.

**IZDELOVANJE OBLOG
ZA STOPNICE**

Dragica Brumen

61240 Kamnik
Markovo 4c
Tel.: 061 832 175

Režemo in
obrobljamo
preproge
po meri!

ZAHVALA

V težkem trenutku prestopa
iz življenja v večnost našega
ljubega moža in atija

**JOŽETA
POGAČARJA**

iz Kamnika, Žebljarska pot 6

hvala za vso zdravniško pomoč prof. dr. Mušičevi, s. Pre-
zeljnovi, dr. Ivanetiču, osebju urološkega oddelka UKC ter
dr. Kirnu in Majdi za lajšanje najtežjih trenutkov, p. Mar-
ku, njegovim bratom in duhovnikom, vsem tistim, ki ste bili
v času bolezni tesno povezani z nami, organistki, solistoma
in pevcem ter vsem prijateljem, znancem in kolegom, ki ste
ga pospremili na zadnji zemeljski poti, kakor tudi vsem za
izrečeno ustno ali pisno sožalje in bodrenje. Frančiškanske
orgle pa bodo s svojo glasbo izrazile zahvalo njihovim daro-
valcem.

Žalujoci: žena Zdenka, hči Andreja z možem, brata Andrej
in Franci z družino ter drugo sorodstvo

Kamnik, januar 1993

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj je umrl
moj ljubljeni mož

**FRANCE
VIDMAR**

iz Nevelj 35

Iskreno se zahvalim domačemu župniku g. Lojzetu Bercetu
za poslovilni govor v cerkvi in pogrebni obred ter pokojni-
kovemu nečaku g. Tonetu Humarju za sodelovanje pri po-
grebnem obredu. Hvala Miri Stanovec, Frenku Planku, pa-
tronažni sestri Darji ter pokojnikovim sorodnikom za po-
moč v bolezni in ob smrti. Lepo se zahvalim tudi pevcem iz
Nevelj za petje pri pogrebnem obredu. Še enkrat hvala
vsem, ki ste darovali cvetje, darove za maše, izrekli sožalja
in ga tako številno pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoca žena Angelca

Nevelje, 30. januarja 1993

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega

**FRANCETA
GRUDNIKA**

iz Podboršta 24 pri Komendi

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prij-
ateljem in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje in
sveče ter številno spremstvo na njegovi zadnji poti. Hvala
dr. Sedlaku za zdravljenje, sestri Jani Prezelj za skrbno ne-
go, bolnišnici dr. Petra Držaja za požrtvovalno zdravljenje.
Hvala tudi g. dekanu za lepo opravljen obred. Zahvala tudi
predstavniku Društva invalidov iz Kamnika za poslovilne
besede, pevcem za pesmi slovesa ter komendskim gasilec-
em in praporščakom za spremstvo na poti k njegovemu večne-
mu počitku.

Žalujoci vsi njegovi

Moste, Komenda, Kokrica, Ljubno, Luče, januar 1993

Priložnost in izziv za GD Srednja vas

Gasilska olimpijada v Berlinu

Tiha želja vsakega tekmovalca v katerikoli tekmovalni zvrsti je, da bi pomeril svojo pripravljenost z najboljšimi na svetu.

Ekipi GD Srednja vas se odpirajo možnost za nastop na gasilskih olimpijskih igrah poleti v Berlinu. Vrata zanjo so si odpirali v lanskem letu. Prva stopnička je bilo občinsko tekmovanje, kjer so zasedli prvo mesto. Preko regijskega tekmovanja so se uvrstili na državno prvenstvo in bili deseti.

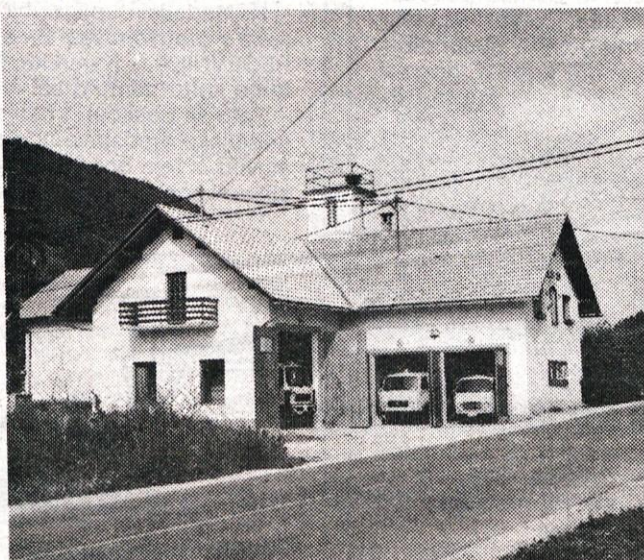
Deset ekip iz vse države se pripravljajo na olimpiado. A v Berlin jih bo odšlo le osem. Potnike za Nemčijo bodo določila spomladanska kvalifikacijska tekmovanja. A priprave ne bodo zaman za nikogar. Desetinama, ki se ne bosta uvrstili naprej, bo Gasilska zveza Slovenije omogočila udeležbo na raznih velikih tekmovanjih v tujini.

Cilj gasilcev iz Srednje vasi je jasen. Doseči največ, kar je možno. Po drugi strani pa predstaviti svojo deželo v tujini in si nabrati čim več izkušenj.

Tekmovalci bodo v dveh disciplinah, vaji z motorno brizgalno in štafeti.

V obeh vajah tekmuje deset tekmovalcev pa točno določenih mednarodnih pravil. Vaji zahtevata veliko fizično in psihično pripravljenost. Tekmovalci morajo sodelovati in se v vsem dopolnjevati. Pri tem uporabljajo opremo, ki je v izurjenih rokah dober pomočnik, v nespretnih pa največji nasprotnik, ki prinaša kazenske točke. Vrhunska vaja z motorno brizgalno traja malo dlje kakor pol minute. Zato se gledalcu zdi, da ima tu veliko opraviti sreča. Nekaj športne sreče prav pride, a brez usklajenosti, znanja in telesne pripravljenosti tudi sreča ne pomaga.

Sodelovanje, strokovno znanje, dobra oprema in telesna pripravljenost so dejavniki, ki peljejo gasilstvo naprej. Brez njih ni prave pomoči ob poplavih, potresih, požarih, prometnih nesrečah, sušah, ekoloških nesrečah, vojnih razmerah in še tisoč drugih.

Obnovljen gasilski dom v Srednji vasi

nih uslugah, kjer gasilci priskočijo na pomoč.

Veliko tega GD Srednja vas ima. Znanje in izkušnje se pridobivajo skozi desetletja. Starejši spodbujajo mlajše, a so jim tudi za zgled. Vsak član in krajan se trudi za dobro kraja. Zato si nismo v spotiko, ampak v pomoč. Dobro sodelujemo s krajevno skupnostjo, osnovno šolo, sosednjimi društvi in Občinsko gasilsko zvezo. Prostovoljno delo ni zamrlo in brez njega resničnega gasilstva, ki preventivno deluje, tudi ne more biti. Vrhunski na-

stopi so samo vrh celotne dejavnosti.

Dvanajst članov se pripravljajo. Dvakrat tedensko se dobivajo v telovadnici. A to je samo priprava na neposredne nastope. Pred društvom je kup stvari, ki z nastopi nimajo neposredne povezave, a so pomembni za pravilno in celostno predstavitev nekega okolja.

Izziv je velik in prav je tako. Gasilci ne poznamo problemov. Poznamo samo možnosti in priložnosti in letos jih bo dovolj.

TONE ŠUŠTAR

ELEKTRO SERVIS
Marjan Plemeniti
Vrhpolje 73
Tel. 831-058
POPRAVILO

pralnih strojev, (generalno popravilo pralnih strojev), boilerjev, gospodinjskih aparatov, napeljava in popravilo elektroinstalacij.

Gneča na enoti za zdravstveno zavarovanje

Te dni zavarovanci zdravstvenega zavarovanja kar oblegajo enoto v Kamniku. Spremeniti je potrebno evidenčne številke in vsi bi radi to čim prej uredili, sicer bi imeli kasneje zlasti pri obisku zdravnika lahko sitnosti.

Ljudje čakajo pred vrati, na stopnicah, se drenjajo in modrujejo med seboj. Čakanje je kar dolgo, tudi nekajurno. Upajmo, da bodo zavarovanci kmalu uredili še eno izmed novosti zadnjega časa.

S. S.

PUST

Pojdimo, vlovimo pusta,
da nam dece ne pohrusta!
(F. Bevk)

No, le brez strahu, »dece« nam ne bo nihče pohrustal, če bo kdo koga, bodo otroci – maskare – krofe, ki jih bodo dobili ob prihodu v športno dvorano. Tudi letos bo krenil sprevod pustnih šem s Titovega trga in se ob zvokih kamniške godbe napotil proti športni dvorani pri OŠ F. Albrehta, kjer bo veselo rajanje.

Se je čas, da pobrsate po omarah; morda pa bi izdelali imenitna oblačila za pustne šeme še s starši in prijatelji. Otroci, nagovorite mame, da si takrat priprano pisano pentljo v lase, očka pa naj si povezne na glavo pisan klobuk. Tako bo najbolj norčavi dan v letu res NORČAV in VESEL.

VABLJENI VSI V TOREK, 23. FEBRUARJA, OB 16. URI V SPREVID IN NA PUSTNI ŽUR V ŠPORTNO DVORANO.
VABI ORGANIZATOR – MLADINSKI CENTER KAMNIK

Helena

Iz Doma upokojencev

Čarovnik na obisku

V novembru lanskega leta nas je obiskal g. župnik z Rudnika pri Ljubljani in univ. profesor Mirko Žerjav. Predstavil se nam je in nam povedal marsikaj s svojih svetovnih potovanj in pokazal svoje nenavadne umetnije.

Doma iz velike družine, je študiral na teološki fakulteti, bil na župniji, potem pa je na svetovnih univerzah poslušal predavanja iz psihologije, o parapsiholoških pojavih, iz radiestezijske, bioenergije, hipnoze in predaval po šolah psihologijo. Nastopil je tudi na TV.

Veliko je potoval, štirikrat je obiskal Ameriko, bil v Avstraliji, na Orientu. Srečeval se je s Slovenci; tudi med Arabci jih je srečal in Indijanci. Videl je njih način življenja in veliko domotožje. Sam je dobil vtis, da je najlepše, ko se vrneš spet v Slovenijo.

Dvajsetleten se je priučil roko-hitske spretnosti in jo spopolnjeval na kongresih, dobival kolajne. To sposobnost je razvil do posebne mere in zato prišel med nas, da nas s tem razvedri. V svojem programu ima obiske domov upokojencev, zavodov za psihiatrijo, ljubljanskih zaporov, domov za invalidno mladino, za mentalno prizadete. Da prinaša razvedrilo in hkrati vzpodbudo vsem, saj je vsak človek edinstveno bitje na svetu. Njegovo spretnost podpirajo poznavanje parapsiholoških pojavov, jasnovidnost, poseben čut za prihodnje dogodke, hipnoza, ker se drugače ne da prav razlagati dogajanja.

Začel je s papirnatimi kroglicami, katerih število se poljubno povečuje med prsti roke in izginja, s kartami, potem so ploščice

v hipu spremenile barve, svilene rutice so se naenkrat združile, udarec s palčko je pričaral lire in dolarje, trik za kuharice je pričaral nešteto jajčk iz škatle, veliko je bilo trikov z vrvico, ki se je pojavila, razrezana daleč na dru-

gi osebi kot vozec. . . . Predavatelj se je še pošalil s kartami in napovedjo ljubezni dekletom, nato pa zaključil svojo predstavitev, ki smo jo spremljali z velikim zanimanjem.

MARJA LAVRIČ

Stoletna hruška v Kamniku

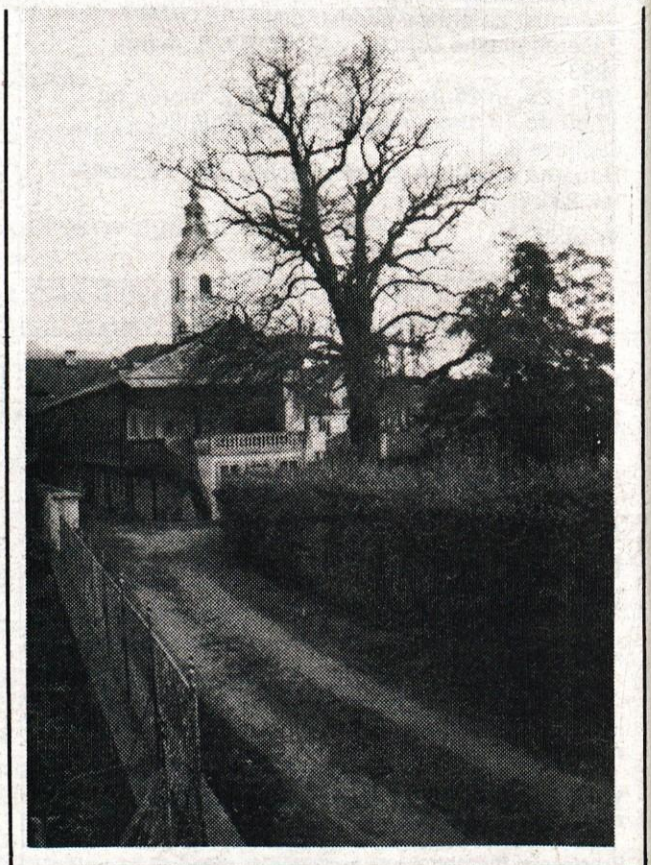
Kamniški pevski zbor Lira je bil ustanovljen pod Krautovo hruško na Štuni. Ob praznovanju 100-letnice ustanovitve in kasnejših obletic je bilo o njej dovolj slišati.

Ta hruška še vedno stoji in še vedno obilno cvete in daje nemalo plodu. Obiskovalec vrta lahko vidi, da drevo dominira nad ostankom vrta, družbo mu dela le nekoliko manjša tisa. Obseg debla je okoli 2,90 m, premer krošnje pa je še vedno med 13 in 16 m. Drevo je visoko okoli 16 m. Ima več vrhov, ki se razcepajo iz enotnega stebela v višini okoli 4 m.

Po starih fotografijah sodeč, je bila hruška takrat skoraj tolikšna, kot je sedaj, morda je bila bolj košata. Sedaj ji manjka nekaj spodnjih vej. Lahko bi sodili, da je drevo staro okoli 200 let.

V bližini je strokovna organizacija. Zakaj drevesa ne bi kdo strokovno pregledal; morda bi drevo lahko razglasili za kamniški kulturni spomenik. Saj ni znano, da bi lahko, morda razen kakega oreha, še opazovali tako staro sadno drevo.

DUŠAN NOVAK

Krvodajalska akcija

Občinska organizacija Rdečega križa Kamnik organizira redno krvodajalsko akcijo v petek, 19. februarja 1993.

Te dni bodo darovali kri iz Šolskega centra ter krvodajalci iz KS Šmartno, Zg. Tuhinj in Komende.

Odvzem krvi bo na Zavodu na transfuzijo v Ljubljani.

Naslednja krvodajalska akcija bo 9., 10. in 15. marca, prav tako v Ljubljani.

RK Kamnik naproša krvodajalce, da pospešijo akcijo pridobivanja novih članov. Vsak dosedanji krvodajalec naj poskuša pridobiti vsaj enega novega. Potrebe po krvi so vedno večje.

Zavod za transfuzijo krvi v Ljubljani uvaja z letošnjim letom nekatere novosti. Rednim krvodajalcem bo poslal vabila. S tem želi doseči enakomerno porazdelitev krvodajalcev po krvnih skupinah. Ne glede na to, pa zlasti novi krvodajalci lahko pridejo na odvzem krvi kadarkoli.

V dnevih krvodajalstva bo Zavod organiziral prevoze po ustaljenem načinu in smerih.

Občinska organizacija RK Kamnik pričakuje tudi v letu 1993, da bo število stalnih krvodajalcev ostalo vsaj na dosedanji višini oziroma pričakuje še udeležbo novih.

Pomagajmo ljudem v nesreči, rešujmo življenja! STANE SIMŠIČ

Forum
KNJIGARNA
DUPLICA

HIP – Ljubljanska 21/a, Duplica, tel. 812-332

NAJVEČJA IZBIRA:

PUSTNIH MASK (otroške, srednje, velike, gumi maske)

LASULJ, KRINK, KLOBUKOV, OTROŠKIH KOSTIMOV (baletka, čarovnica, klovn, pajaci, indijanec, šerif, šejk, Pika Nogavička) RAZLIČNIH DODATKOV po ugodnih cenah.

KNJIGARNA
in
PAPIRNICA

KAMNIŠKI OBČAN – Ustanovitelj Skupščina občine Kamnik, izdajatelj Prelest, d.o.o. Ljubljana, Dunajska 7, direktor Tone Štrus. Predsednica časopisnega sveta Breda Podbrežnik-Vukmir. Uredniški odbor Dušan Lipovec, Vera Mejač, Bojan Pollak, Matic Romšak, Stane Simšič, Ivana Skamen in Franc Svetelj. Glavni in odgovorni urednik Matic Romšak. Strokovna sodelavka Vera Mejač. Lektorica Tina Romšak. Tehnični urednik Vlado Šlamberger.

Na podlagi zakona o prometnem davku (Ur. list RS, št. 4/92) in mnenja ministrstva za informiranje (št. 23/88-92 z dne 18. 2. 1992) sodi časopis med proizvode informativne narave po 13. točki tarifne številke 3, za katere se plačuje 5-odstotni davek od prometa proizvodov.

Kamniški občan izhaja dvakrat mesečno v nakladi 10.200 izvodov in ga prejema vsa gospodinjstva brezplačno. Naslov uredništva: Kamnik, Titov trg 1 (občina), tel. 831-311. Žiro račun: Prelest, d.o.o., 50102-601-3114.

Rokopisov in in fotografij ne vračamo. Tisk DP DELO – Tisk časopisov in revij, Ljubljana, Dunajska 5.